Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 20 ● Miercuri 14 mai 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Vine, nu vine, vine... sesiunea!

In așteptarea zilei de 26 mai, zi cu drept de semn roșu în calendarele universitare, am cercetat, discret și indiscret, citeva locuri pe unde am presupus că se pregătește sesiunea ,

Am fost, bineînțeles, într-o bibliotecă : la Facultatea de limbă și literatură română, Universitatea București. La drept vorbind, sala nu era goală. Am fi putut spune : un ritm normal. Defectul situației e altul decit acest „ritm normal". In bibliotecă nu se afla nici un student de la cursurile de zi. Cei care, cu atenție mare, pot fi descoperiți în fotografie sînt de la fără frecvență.

Dar la Arhitectură am găsit anul III prezent... în pluton. In noul corp al institutului, grupa arhitect-profesor Victor Aslan dovedește ce-ar trebui să însemne ultimele două săptămîni în așteptarea marelui asalt. Rara avis ?

Intimidați de sălile de studiu goale, sau aproape goale, am trecut, cum bănuiți, prin Cișmigiu. Aici se învață, într-adevăr. De pildă, Ileana Iescu și Florin Voicu, anul I Conservator, citesc la Istoria muzicii. In diferite colțuri ale grădinii am intilnit perechi de studenți preocupați și de alte... istorii.

S-ar părea, din cele scrise pînă acum, că sesiunea oricum vine, independent de voința noastră, așa cum se cuvine sau, mai bine zis, nu altfel decît în ceilalți ani. Ceea ce poate să fie bine, dar părerea noastră este că poate să fie și rău.

Ne facem datoria de onoare de a vă aminti că, de fapt, clișeele noastre sînt numai întîmplător lirice, că pînă la examene au mai rămas totuși numai (aproape) DOUĂ SĂPTĂMÎNI.

10 ZILE DOAR, ȘI VINE, NU VINE, VINE... SESIUNEA !

Trei zile studențești din luna mai

În acest inceput de primăvară — pe care am putea-o numi fără teamă de exagerare „primăvara studențească" — marcată de importanța deosebită a zilelor cind tineretul studios din cele 16 centre universitare ale țării s-a întrunit în forul suprem al organizației sale, am fost martorii unei adevărate emulații a energiilor, a unei efervescențe a inițiativelor desfășurate pe o gamă largă care a cuprins in intensitate intreg mediul studențesc. O primăvară rodnică ce a cunoscut, edificate intr-o atmosferă plenară de entuziasm și luciditate, momente de primă mărime pentru viața noastră universitară — festivalurile și colocviile studențești, sesiunile cercurilor științifice. La Iași, Cluj sau Craiova festivalurile primăverii lui 1969 s-au implinit la un nivel valoric care nu poate trece neobservat. Sesiunile științifice și-au însoțit anul acesta succesul cu inalta ținută tematică, cu seriozitatea științifică a dezbaterilor, pline de certitudini concrete și reale promisiuni de viitor.

În cite trei zile ale acestei luni de mai insorit, trei manifestări de amploare au avut loc — Colocviul național studențesc de folclor și de literatură, inițiat de studenții Facultății de limbă și literatură română a Universității București, Seminarul „Angajarea și responsabilitatea socială a studentului" inițiat de Consiliul U.A.S. al Universității bucureștene și Festivalul studenților economiști, a cărui gazdă a fost Academia de Studii Economice.

(Citiți în paginile 8—9 relatările noastre de la aceste acțiuni).

15 ieșeni în Delta Dunării

Nu, n-a început încă sezonul excursiilor în Deltă. Cei 15 sînt absolvenți din ultimele două promoții ale institutelor de învățămînt superior din Iași, care, la repartizare, au optat pentru întinderile de apă și de stuf de la gurile Dunării. Sînt profesori, economiști, medici, ingineri, medici veterinari, majoritatea născuți și crescuți la oraș, băieți și fete care astăzi, după confruntarea profesională cu realitățile acestor locuri, nu mai concep să-și schimbe mediul actual. Pe cîțiva dintre ei i-am întîlnit de curînd. Este vorba de Gheorghe Bujduveanu, absolvent al Facultății de științe economice, profesor la Școala profesională din Tulcea, Vasile Posteucă, medic veterinar la I.A.S. din aceeași localitate, de Chemal Ismet, medic veterinar la Chilia Veche, de economistul Stere Cuțunișu și constructorul I. Traian. Se întîlnesc toți 15, o dată la 2—3 luni, în agape prietenești, unde-și deapănă amintirile din facultate și-și împărtășesc din experiența profesională, conturată, din ce în ce mai mult, ca un produs al personalității fiecăruia dintre ei.

Chemal Ismet, unul din fruntașii promoției de medici veterinari 1966, primul specialist în domeniul său care a pășit vreodată pe plaurii de la Chilia Veche, duce, încă, o muncă de pionierat, și, după opinia sa, în aceasta constă marea satisfacție a muncii sale. O profesoară din Periprava, care s-a obișnuit să tragă la rame ca o pescăriță, nu mai concepe să părăsească vreodată aceste locuri, iar medicul care are în grijă, printre altele, și satul de la Mila 23, își îmbarcă nu o dată, pacienții, în barca sa, nemaiașteptînd șalupa salvării, transportîndu-i, de unul singur, la circumscripție.

Pentru fiecare dintre ei viața în Deltă și-a pierdut de mult monotonia primelor săptămîni petrecute aici, s-a împlinit cu prietenii și cunoștințe noi, cu fapte din care emană hărnicia și devotamentul lor și al localnicilor — caracteristică dominantă a oamenilor Deltei, ca, de altfel, a OMULUI din cuprinsul tuturor hotarelor românești. „Golul" zilelor dintîi, cînd gîndul alerga, obsedant, înapoi către orașul universitar, s-a umplut și nici unul dintre interlocutorii mei de pe grindurile Pontului Euxin nu se mai plînge de lipsă de ocupație în afara orelor de serviciu.

Cineva dintre ieșeni îmi spunea, de pildă, că un grup de tineri agronomi și profesori plănuiesc o mare monografie a Deltei, cuprinzînd istoricul ei, bogățiile sale multiple privite și analizate din toate unghiurile științei și, îndeosebi, transformarea ei contemporană, dezvoltarea acestui important obiectiv economic în anii socialismului. Pentru oamenii de aici, pe care vitregia naturii dezlănțuite, uneori, săptămîni în șir, i-a oțelit și i-a făcut dîrji, hotărîți (atribute de care nu duce lipsă nici unul dintre absolvenții institutelor de învățămînt superior care au cutezat să ceară ori să accepte o repartiție în Deltă), nimic nu-i imposibil. Văd. de aceea, peste cîțiva ani de muncă pasionată, monografia acestui imperiu de basm în vitrinele librăriilor, în mîinile care o răsfoiesc grijuliu și nu pot să nu fac legătura cu înaintașii din vechime — un Strabon, un Herodot, un Polyb ori un Pliniu — care, încă acum 2 000—2 500 de ani, se ocupau de Delta Dunării cu aceeași dragoste și venerație pe care le citești în ochii intelectualului ei de azi.

Cei 15, formînd un colectiv perfect sudat în ciuda distanței spațiale dintre ei, pe care greutatea de a o străbate o face și mai mare, sînt, în prima și ultima instanță, un grup de entuziaști. Au, firește, și ciudățenii, cele mai multe plăcute.

O notă cu totul particulară o dă... colecția lor, pe care o are în grijă un membru al grupului celor 15, stabilit la Tulcea. Este vorba de revista „Viața studențească". Exemplarele sînt destul de mototolite, cu pete de verdeață. Aceasta pentru că fiecare număr al revistei circulă pe la toți cei 15 absolvenți de la Iași, prin toată Delta, pentru ca, după o lună, două, să-și ia locul în colecție. Este încă o dovadă că studenția nu poate fi, nici într-un caz, uitată.

Dragomir HOROMNEA

OPINII PE MARGINEA PROIECTULUI DE STATUT AL U.A.S.R.

Competență mai inaltă în rezolvarea problemelor

A devenit o tradiție pentru viața noastră politică și socială ca principalele proiecte de legi și acte importante care urmează să fie adoptate să fie publicate în presă și supuse astfel dezbaterii opiniei publice. Hotărîrea celei de a VII-a Conferințe a U.A.S.R. de a supune dezbaterii largi a studențimii proiectul Statutului Uniunii Asociațiilor Studențești din România se înscrie pe aceeași linie promovată consecvent de partidul și statul nostru — lărgirea continuă a democrației socialiste. Publicarea în numărul trecut al revistei noastre a proiectului a avut un larg ecou în rîndurile colegilor mei. De altfel, lucrările Conferinței U.A.S.R. au fost urmărite cu viu interes de toți studenții, pentru că acest for suprem al organizației noastre a fost chemat să dezbată problemele cele mai însemnate ale vieții noastre universitare.

Ideea unei organizații unice, reprezentative, politice și profesionale a tineretului universitar, ca formă specifică de organizare a activității U.T.C. în învățămîntul superior **(art. 1)** — idee izvorîtă din necesitatea înlăturării paralelismelor generate de existența a două organizații de tineret în învățămîntul superior **s-a dovedit binevenită, întrunind votul unanim al reprezentanților la Conferința a VII-a a U.A.S.R.**

Preambulul și capitolul I al proiectului de Statut definesc cu multă claritate și precizie caracterul, scopurile și obiectivele, principiile organizării și activității Uniunii Asociațiilor Studențești din România — ceea ce va contribui la aplicarea justă, în practică a viitorului Statut. Raportările, referirile care se fac la Statutul U.T.C. sînt justificate, U.A.S.R. fiind parte integrantă a Uniunii Tineretului Comunist — organizația revoluționară unică a tineretului de pe întreg cuprinsul țării. Consider însă că la cel de al IV-lea capitol, consacrat atribuțiilor comisiilor de cenzori, s-ar mai putea aduce unele îmbunătățiri, în sensul precizării concrete a acestor atribuții. Este foarte bună precizarea pe care o face articolul 21 că „Adunarea membrilor organizației de an se convoacă de regulă lunar", dînd posibilitatea biroului de an să aprecieze oportunitatea convocării și altor adunări generale, cu atît mai mult cu cît în viitor veriga de bază va fi organizația la nivelul anului de studiu.

Va trebui precizată — consider eu — și accepțiunea termenului „organism studențesc", **chiar dacă articolul 13 prevede că studenții care nu sînt membri ai asociațiilor au dreptul „să aleagă și să fie aleși în** organismele studențești, cu excepția organelor de conducere **ale asociațiilor, uniunilor asociațiilor studențești sau ale Uniunii Tineretului Comunist". Se poate deduce că e vorba de comitetele de cămin, cantină etc. De asemenea, prin actele de interpretare a Statutului va trebui să se prevadă o modalitate de legitimare ca membru al asociației studențești.**

Îmi exprim convingerea că, prin traducerea în viață a prevederilor Statutului, activitatea organizației noastre va fi și mai impulsionată, asociația studențească rezolvînd cu mai multă competență problemele majore ale vieții universitare.

Andrei POPESCU
președintele Consiliului asociației studențești de la Facultatea de drept din București

Spirit pe care ni-l însușim și-l susținem întrutotul

În calitate de delegată la Conferința a VII-a a U.A.S.R., am avut ocazia să iau cunoștință de proiectul de Statut, publicat recent și în revista „Viața studențească". El „legitimează" în chip major organizația noastră ca o organizație politică a tineretului universitar, angrenată prin întreaga sa activitate în viața social-politică a țării, a întregului popor. U.A.S.R. este, în același timp, o organizație care se ocupă îndeaproape de pregătirea profesională a membrilor săi, corelată armonios cu pregătirea lor politico-ideologică, cu necesitatea dobîndirii unui vast orizont științific și cultural.

Deosebit de elocvente în acest sens sînt prevederile proiectului de Statut referitoare la sprijinul pe care U.A.S.R. îl acordă dezvoltării și perfecționării procesului instructiv-educativ din școala noastră superioară, pentru formarea unor specialiști cu înaltă pregătire teoretică și practică, avîndu-se în vedere necesitatea ridicării competenței profesionale a viitorului absolvent la nivelul exigențelor impuse de actuala etapă de dezvoltare a patriei noastre socialiste, de nivelul dezvoltării științei, tehnicii și culturii contemporane.

Actualul student, viitorul specialist de mîine, trebuie să fie conștient de rolul pe care îl are și va trebui să-l aibă în societatea noastră contemporană, înțelegînd, în spiritul îndatoririlor sale fundamentale, necesitatea ridicării continue a nivelului pregătirii sale profesionale și politice, spre a deveni astfel un intelectual comunist militant, profund angajat în procesul edificării socialiste a țării.

Bogatele tradiții de luptă ale poporului român, ale eroicei noastre clase muncitoare, ale Partidului Comunist Român, ale intelectualității înaintate, ale mișcării progresiste și revoluționare de tineret și studențești din țara noastră constituie pentru noi toți un imbold în desfășurarea unei activități susținute pentru îmbogățirea acestor tradiții, pentru integrarea noastră activă în efortul constructiv, în ascendența spre comunism a întregului popor. Acesta este spiritul pe care îl promovează proiectul de Statut al U.A.S.R., spirit pe care noi, membrii U.A.S.R., ni-l însușim și-l susținem întrutotul.

Maria GAIȚĂ
Facultatea de drept — Iași

PULS

Construcții noi pentru studenții clujeni

Întrebarea am adresat-o tov. ing. PETRE VARTIC, șeful secției tehnice din cadrul Serviciului administrativ al Universității „Babeș-Bolyai" din Cluj.

— Pînă la 1 octombrie vor fi date în folosință primele trei cămine din cadrul Complexului studențesc de pe str. Observator. Fiecare bloc va avea o capacitate de 460 locuri și este prevăzut cu camere de patru persoane. Momentan se fac lucrările de finisare a interioarelor. Investițiile pentru întregul complex se ridică la 65 550 000 lei. Pînă în toamnă se vor investi cca 15 milioane lei. De fapt, întregul complex va cuprinde șapte cămine, cu o capacitate totală de 3 220 locuri, o cantină cu 1 000 locuri, un dispensar cu 21 paturi și un complex comercial. Interioarele vor răspunde celor mai înalte exigențe : camere cu antreu cu o suprafață de 22,35 m.p. fiecare, dotate cu mobilier modern, la care se adaugă alveole pentru fumători, săli de lectură, oficii pentru necesitățile gospodărești ale studenților, săli de lectură la fiecare etaj etc. Între alte obiective care se află într-o fază avansată de lucru notez — laboratoarele de „gaze sub presiune" de la Facultatea de chimie, laboratoarele de microcristale de la Fizică, a căror construcție, cu totul originală, urmează să fie definitivată pînă la începutul lui octombrie. Se mai lucrează la amenajarea unor terenuri sportive în incinta Complexului studențesc din str. Hasdeu, la instalarea unor calorifere și aeroterme destinate încălzirii pistei de atletism din parcul Babeș ș.a.

Într-o perspectivă puțin mai îndepărtată este prevăzută construcția noilor clădiri pentru facultățile de Matematică și Fizică, ca și lucrările de extindere a clădirii Facultății de filologie.

Mihai MITEA

Șarpele de aur, ultimul concurent al Cerbului

După „Cerb", „Mărțișor", „Ghiocel", un nou trofeu — „Șarpele de aur" a fost acordat sîmbătă seara celui mai bun interpret de muzică ușoară în cadrul festivalului-concurs organizat de comitetul U.T.C. și A.S. al anului III Medicină generală din I.M.F. București.

Primul pas al unei manifestări interesante, menită să devină tradițională, a fost asigurat de seriozitatea și exigența juriului, alcătuit din critici, compozitori, scriitori, actori, cadre didactice și studenți mediciniști. Entuziasmul organizatorilor și participanților s-a concretizat în buna pregătire a concertului, care, în afara bucăților prezentate de cei 12 concurenți, trecuți prin furcile caudine ale comisiei de preselecție, a cuprins și recitalul de muzică ușoară susținut de cîntăreții Dan Spătaru, Cornel Constantin și Gabriela Teodorescu. Concertul de sîmbătă seara de la sala Palatului pionierilor este o promisiune pentru viitoarele ediții, care vor polariza talentele interpretative studențești din rîndul adepților lui Esculap din toate institutele medico-farmaceutice din țară.

C. S.

Foto aforisme

La clubul I.M.F., în virtutea unor bune obiceiuri, e deschisă o expoziție de fotografii.

Emilian Urse, din anul I, brăilean, scrie cu aparatul de fotografiat o laudă a locurilor celor mai cunoscute ale orașului. Noutatea constă, nu atît în calitatea clișeelor, cît a ideilor slujite. Emilian Urse parafrazează prin imagini expresii și aforisme celebre, le traduce destul de liber și, printr-un fel de contratimp al vorbei față de ceea ce „vede" aparatul, te însoțește permanent în expoziție cu o fină ironie melancolică.

O selecție din fotografiile lui participă la Salonul republican al artei studențești, trecînd, în prealabil, pe panourile sălii de expoziție ale Casei studenților din București.

Un ultim concert și două prime succese

Ultimul concert susținut de orchestra de studenți „Academica" a Conservatorului „Ciprian Porumbescu" pe scena Ateneului Român a prilejuit confruntarea publică cu două tinere talente : Mariana Sîrbu și Florela Geantă.

Interpretarea dată de violonista Mariana Sîrbu concertului în mi minor de Felix Mendelsohn Bartholdy a fost una dintre cele mai reușite.

Solista a infuzat fiorului muzical, pe tot parcursul concertului, farmec și prospețime, nerv și vitalitate.

În ceea ce privește interpretarea imprimată de Florela Geantă concertului nr. 1 pentru pian în la major de Beethoven, putem spune că aceasta s-a remarcat printr-o tehnică egal distribuită, realizînd un adevărat echilibru sonor. Momentul cel mai izbutit al interpretării credem că a fost atins în partea a II-a a concertului, Lorga, parte străbătută de un fior liric care s-a acordat aproape perfect cu unele înclinații proprii ale pianistei. Acompaniamentul orchestrei a asigurat celor două concerte un cadru prielnic pentru care ornamentațiile solistice au însemnat un plus de conturare stilistică.

I. A.

Pe agenda C. E. al U. A. S. R.

Sîmbătă, 10 mai, a avut loc ședința Comitetului Executiv al U.A.S.R. care a aprobat programul de acțiuni privind sesiunea de examene, vacanța de vară, desfășurarea muncii patriotice, în unitățile agricole și pe șantierele naționale ale tineretului.

Comitetul Executiv a stabilit măsurile de organizare, precum și programul Taberei de instruire și odihnă de la Izvorul Mureșului pentru cadrele asociațiilor studențești.

Membrii Comitetului Executiv au fost informați cu privire la rezultatele schimburilor de păreri care au avut loc între conducerea U.A.S.R. și delegațiile organizațiilor studențești din R.A.U. și Elveția.

Revista revistelor studențești

„AGRARIA", nr. 3-4

Ieșită din starea ei de timiditate inițială, revista studenților agronomi din Timișoara și-a „ajustat" profilul „din mers", prezentîndu-se la recenta ediție într-o variantă nouă, tipografiată, în care sînt vizibile eforturile de respectare a rigorilor editoriale și publicistice. Progresul se resimte mai ales în tematica promovată, axată în special pe actualitatea vieții studențești a tinerilor agronomi. O matură analiză — **Mărturisiri post festum** — ne introduce în atmosfera sesiunii de examene din iarnă, înscriindu-se ca o reconsiderare critică a unor rezultate nesatisfăcătoare și mai ales ca un apel general pentru întîmpinarea, cu deplină răspundere, a viitoarei sesiuni. Un ingenios grupaj de caricaturi, **Povestea cetății de pe malurile Begăi** (nu se putea găsi oare un titlu mai adecvat intențiilor satirice ?), „imortalizează" nominal ipostazele precare ale unor studenți.

Rubrica cercurilor științifice studențești aduce în prim plan cercetarea întreprinsă de studenții **Trandafir Ion** și **Herbei Vic[illegible]** (anul IV, Facultatea de medicină veterinară), privind intervenția neuro-vegetativă la ovine. Alte materiale, printre care **Gînduri și atitudini, Chemare, Gînduri de viitor, Confidențe, Poșta redacției** etc. ne dezvăluie, în aspectele sale reprezentative, universul spiritual și moral al studenților agronomi, cu tot ceea ce ține de preocupările și năzuințele lor. Sentimentul de „împlinire" ar fi fost total dacă în paginile revistei întîlneam, alături de atîtea rubrici și materiale interesante (din care am citat cîteva), și unele dezbateri pe probleme curente de artă și cultură...

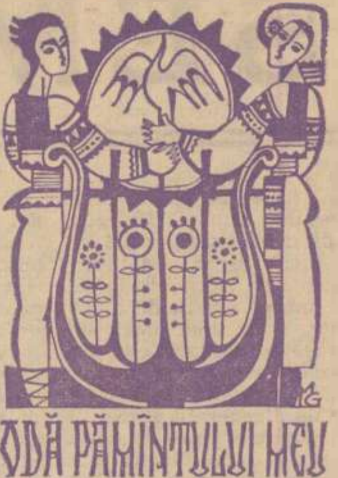
„AESKULAP" și „ATHENAEUM" la Tg. Mureș

Foarte apropiate ca factură, cele două reviste studențești din centrul universitar Tîrgu-Mureș aduc în centrul atenției cititorilor lor imperioasa problemă a studiului, a pregătirii profesionale, ca principală îndatorire civică și morală a studenților. În spiritul necesității sporirii eforturilor pentru dobîndirea unor rezultate meritorii, judicioasa **Analiză și sinteză** din „Aeskulap" ne transmite angajamentul studenților mediciniști, voința expresă „de a contribui, prin nobila profesiune pe care ne-am ales-o, la efortul tuturor tinerilor din țara noastră de a fi bine pregătiți politic și profesional, combativi și autoritari, pentru a răspunde astfel speranțelor ce se pun în noi". În aceeași ordine se înscrie articolul **Organizarea timpului de lucru**, de fapt un succint și util „manual de activitate practică".

Cu aceeași acuitate abordează aspectele pregătirii profesionale „Athenaeum" (Institutul pedagogic) în cele două retrospective ale sale: **Ce ne spun cifrele ?** și **Ce au cu stelele astronomii ?**, adevărate secțiuni în situația rezultatelor din precedenta sesiune de examene.

În legătură cu ținuta generală a acestor două reviste, ținem să atragem atenția asupra necesității unei tratări mai elevate a temelor, spre a înlătura impresia de „expediere", de grabă, pe care o furnizează unele materiale.

I. S.

SĂ FIU PATRIA

1.

Să fiu patria, Lie,
urcînd la balustrada luminii
de fapt, ce se-ntîmplă cu iarba, cu rodul
sau fetele trec în ochii mei
cu batistele ude
vai, acele veri cînd fugim după mînji
prin natură
nu, nu-i tîrziu de loc să jucăm
Eu să fiu patria, Lie,
Poet al iubirii și-a luptei
imensitatea se lasă-n oglinzi
pînă la chipul nostru
ușor curcubeul, ușor peste case
grăbește-te Danphne să iei ploaie
pentru flori
și cîți nu pleacă în toamne
și cîți nu se întorc

2.

Să ne întîlnim în pasărea fiordului
deasupra de tot
ieșind puțin afară din spațiu
după trandafiri
Eu să fiu patria, Lie
Tu, luna moale topită în palme,
și să te torn în grîu
subțire ca un izvor
prin bradul cu văzduh pe vîrfuri
soarele va cădea ca un țipăt în noi
mai repede, mai repede în lume
pe sub acest ecou
și iată din nou femeia bărăganului
umblînd în rodul de sud
dintr-o parte a zefirului

3.

Românie, mîinile-mi suferă de viori
rămînem la cetăți, la floarea de stîncă
păstrează locul acesta, Lie
pentru nașteri
eu să fiu patria liberă de la lumină la lumină
și să arunc păsări din marginea vieții
în sus
pînă se-ndoaie cerul de greu

4.

Varom, aruncă pielea de urs
Începe lupta cu ceasul din turn —
unul din lucruri
Pe cine caut Românie în grădinile mari,
pe locul acesta deviu arderea mea
deasupra ideii
sau aceasta-i patria
sau nu mai sînt eu

5.

Acum să-ncepem valsul
intră-n oglinzi și ocupă locul de lîngă soare
pămîntul să fie curat
și iarba curată, Lie
și ploaia
să fie cerbi... o, dar să-ncepem
mă dor cuvintele, imensitatea, tot,
și eu să fiu patria, Lie
și tu, rodul mare și bun.

Adrian COPACINSCHI

Un nou basm al bisoceanului

(Închin aceste rînduri pămîntului care m-a născut și care mi-a arătat soarele)

Undeva, într-un ascunziș al Coturii Buzăului, la hotarul dintre Țara Românească, Moldova și trecătoarea spre Transilvania, în această zonă de interferență a celor trei provincii istorice, „trăiesc cei mai frumoși bărbați de pe tot ținutul românesc", nota Al. Odobescu, în „Falsul său tratat de vînătoare" la capitolul închinat Bisocii.

Datînd de peste cinci veacuri, dăruită fiind de unul dintre domnitori unui comis pe nume Tatu — ai cărui urmași mai dăinuie și astăzi cu același nume — Bisoca a fost și este ținutul poeziei pure, al oamenilor voinici „ca brazii", „cei cu noroc la vînat" ca fiul împărătesei din basm. În splendoarea unuia dintre cele mai autentice peisaje românești, în acest climat favorabil apropiat și munteanului și moldoveanului și ardeleanului, Bisoca și-a făurit un port și o cultură proprie. Dar frumusețea peisajului nu prila nici porumbului, nici griului și oamenii și le aduceau din cele mai apropiate tîrguri, cele mai apropiate fiind Râmnicu-Sărat și Buzăul — la distanțe de optzeci-nouăzeci de kilometri. Aici, căruța cu patru boi nu a fost un mit, ci un adevăr. Oamenii făceau cîte trei-patru zile pe drumurile pline de gropi și hîrtoape, și, deseori după ploi puhoaiele apelor smulgeau alături de trunchiurile stejarilor, trupuri de oameni și căruțe cu boi. Dar, cu toate aceste greutăți, frumusețea locurilor nu i-a lăsat pe locuitori să-și caute adăpost în alte părți. Bisoceanul a fost mai mulțumit să-și aducă pîinea din depărtări cu mari sacrificii și să o mănînce acasă decît să-și mute casa pentru pîine. O singură dată, în jurul anului 1700, Bisoca a cunoscut o dislocare în masă, încît pe harta stolnicului Cantacuzino nici nu mai figura, deși era de o vechime incontestabilă. Dar pentru scurt timp. Oamenii s-au întors la vetrele lor, unde dorul își făcuse cuib.

Aici, civilizația, în sensul său material, a pătruns destul de tîrziu, o dată cu anii puterii populare. Ducînd mai mult o viață sedentară, unii dintre bătrîni nici nu văzuseră măcar un automobil în viața lor. Pînă acum opt, nouă ani în urmă pe aici nu se arătase nici-un fel de vehicul cu tracțiune proprie. Oamenii mergeau la județ cale de optzeci de kilometri pe jos, într-o zi întreagă sau în două chiar. Eu însumi în clasa a IX-a de liceu (nu era cursă) mergeam aproape douăzeci și cinci de kilometri pe jos pînă la Dumitrești. Acum, pe lîngă panglicile argintii ale apelor, oamenii au tras alte panglici de șosele albe, întinse pînă hăt departe, în creierul munților, descoperind trupurile de flăcăi ale brazilor și cuibarele minereurilor.

Odinioară, pînă în primul război mondial, de aici se extrăgea aur în condițiile cele mai primitive, de unde a rămas și numele cunoscut și de la Vlahuță (care stătea săptămîni întregi cu Delavrancea sau Grigorescu, care a luat și niște modele de aici) — de Gropile de Aur.

Deși așa de depărtată de căile de acces, noul pătrunde aici surprinzător de repede.

Oamenii au prins gusturile noi. Casele pînă acum erau construite exclusiv din lemn. Țigla sau acoperișul de tablă aici nu existau. Acum deasupra florăriilor din scîndură de brad se aștern acoperișuri roșii de țiglă sau tablă, completînd mozaicul pictural al satului. Dar nici solzii de șindrilă ai acoperișurilor nu au dispărut, conviețuind armonios pe după dealuri și văi, ca într-un joc „de-a v-ați ascunselea". Țin minte odată, copil fiind, că am îndrumat o familie de orășeni spre un sat, Pleși, și mă întrebau încotro să meargă de la casa cu țiglă. Casa cu țiglă nu era altceva decît un fag cu frunza ruginită de toamnă... Țigla sau tabla, sau casa de cărămidă, pînă acum au fost inexistente, ele fiind „eminamente orășenești".

„Salonul" cum era numit — piesă veritabilă de muzeu, construit oval din scîndură de brad cu un stîlp la mijloc și un podium pe care se urcau scripcarul și cobzarul pentru hora de duminică a satului, a lăsat locul unui cămin cultural cu bibliotecă, sală de spectacole, cinema etc. În cele opt sate ale comunei există opt școli noi, între care patru sînt școli generale de opt ani. Profesorii sînt în majoritatea lor săteni din partea locului, care s-au întors în satul lor să ridice alte generații care să aducă faimă acestor meleaguri legendare. Singura băcănie din comună mai trăiește doar în amintirea cîtorva vîrstnici. Magazinele aduc astăzi în rafturile elegante cele mai felurite mărfuri. Profesori, doctori, ingineri, muncitori, toți duc cinstea și bunătatea înnăscută a bisoceanului pe alte meleaguri sau o păstrează aici într-o adîncă tradiție.

Aici, unde iarba crește de două ori mai grasă și mai verde decît în alte părți, unde cerul a căzut în surîsuri pure între văile munților, de unde oamenii se apleacă și beau sau prind peștii ce săgetează apele cu sita, aici unde munții parcă s-au adunat cap la cap ca pentru un sfat îndelung, plouați pe creștet de roua stelelor pe care le contemplă în taina nopților, aici unde căprioarele nu se sperie de om, aici nu știu prin ce har întîmplător m-am născut eu...

★

Se spune că talentul descriptiv al lui Odobescu atinge punctul culminant în descrierea Bisocii, a acelui apus de soare care l-a cutremurat atît de mult pe scriitor. „Soarele apunea drept înaintea noastră ; cercul lui roșiatic scăpătase pînă la zarea orizontului, și razele-i calde și senine pare că se așternuse peste tot șesul răsăritean al țării care ni se deschidea acum sub ochi".

O, unde sînt acum cei duși ca să admire din nou, nu un apus de soare, ci un răsărit. Un răsărit promițător, cu valoare de simbol ce poartă în el nădejdile și visele ce încep să se închege, visele oamenilor din acest tainic colț de țară...

Ion CRĂCIUNICĂ

Punctul nostru de vedere

Limbile străine nu pot rămîne la discreția facultativului

Complexa și complicata activitate de definitivare a planurilor de învățămînt e de pe acum, după cîte sîntem informați, un proces aproape încheiat. Cel puțin pentru o vreme, fiindcă practic, dialectic, aceste planuri vor trebui să urmeze cursul înnoitor al revoluției tehnico-științifice contemporane, al înseși vieții societății noastre în slujba căreia este pus învățămîntul.

Nu este însă nevoie să așteptăm confirmarea realității, a evoluției viitoare a lucrurilor, pentru a mai reglementa fie și în al nouălea ceas regimul unor discipline în cadrul planurilor de învățămînt ce vor intra în vigoare o dată cu deschiderea noului an universitar.

Cel puțin o categorie de discipline — limbile străine — se află într-o situație evident precară, prin rămînerea lor la discreția opțiunii, mai mult sau mai puțin mature și responsabile, a studentului. **Argumentele care se vehiculează în baza faptului că studenții înțeleg inestimabila însemnătate practică a studiului limbilor străine e mai mult o speculație lipsită de temeiuri reale. Experiența acestui an, în care limbilor străine li s-a fixat regimul facultativ, e aproape nefastă în majoritatea facultăților din țară. Numeroase cadre didactice de la catedrele de limbi străine se plîng de faptul că au ajuns să-și desfășoare activitatea uneori cu numai cîțiva studenți. Studenții înșiși, aceia care-și dau seama de implicațiile de-a dreptul dramatice ale necunoașterii unor limbi străine, în mai toate adunările și conferințele din acest an universitar au reclamat includerea limbilor străine printre disciplinele obligatorii.**

Mai mult decît atît : niciunul dintre tovarășii care au lucrat la definitivarea noilor planuri de învățămînt nu contestă necesitatea iminentă a studierii temeinice de către fiecare student a cel puțin unei limbi străine.

Cu toate acestea, atunci cînd este vorba să se **aleagă cele 7 discipline cu regim de examen obligatoriu** limbile străine sînt aproape unanim ignorate.

Nu altfel s-a procedat și la recenta definitivare a planurilor de învățămînt, care a hotărît limbilor străine aceeași soartă. Paradoxul acestei situații ne contrariază și ne determină să solicităm reanalizarea acestei probleme și adoptarea soluției care se impune.

A lăsa însușirea limbilor străine la inițiativa strictă a studenților înseamnă a nu ține seama de o realitate cel puțin psihologică, dar din păcate, înrădăcinată : **o bună parte dintre studenți, chiar dintre cei mai sîrguincioși, suprasolicitați sau nu de programul altor discipline, neglijează dacă nu chiar ignoră studiul limbii străine. Aceasta și pentru că, mulțumindu-se cu puținul, apelează prea rar, în aprofundarea studiului la alte discipline la bibliografia în limbi străine. Dacă facultatea e ceva mai îngăduitoare în acest sens, profesia însă, prin implicarea ei organică în dezvoltarea actuală a științei și culturii universale, nu va mai putea acorda acest rabat : cei ce nu vor putea intra la timp, prin intermediul unor limbi străine, în posesia documentațiilor privitoare la cele mai noi cuceriri în știință, în tehnică, în gîndire, în cultură vor fi supuși pericolului grav al plafonării, al mărginirii intelectuale. E de prisos să mai subliniem ce consecințe are un asemenea fenomen pentru om ca atare, cît și pentru randamentul său social.**

Dar credem că nici nu e nevoie să invocăm o asemenea perspectivă nedorită cînd, prin înseși principiile care au stat la baza recentelor perfecționări ale învățămîntului nostru, concordanța instrucției și educației oferite de școala noastră superioară cu cele mai proeminente cuceriri ale științei și tehnicii contemporane apare ca o necesitate intrinsecă. Ne întrebăm, de aceea, cum e posibil ca în vederea realizării acestui deziderat să ne dispensăm, cel puțin pe jumătate, de un instrument universal, capabil să ne servească în studiul tuturor disciplinelor la racordarea noastră la sistemul contemporan de energii intelectuale, cu maximum de potențial ?

După părerea noastră, includerea unei limbi străine la fiecare facultate printre disciplinele obligatorii e o măsură absolut necesară, impusă de înseși comandamentele majore care călăuzesc prefacerile actuale ale învățămîntului nostru.

O asemenea măsură poate fi tranzitorie, impunîndu-se cel puțin pînă atunci cînd ne vom convinge că studenții vor veni din liceu cu măcar o limbă străină de circulație însușită corect, de care să se poată folosi în mod curent.

Nu ne îndoim că pledoaria noastră va fi înțeleasă deopotrivă de factorii care dispun de stabilirea planurilor de învățămînt, cît și de studenții înșiși, care trebuie să vadă în aceasta o expresie a grijii pentru pregătirea lor multilaterală. De altfel, din cîte știu, din partea conducerii U.A.S.R. s-au și făcut unele propuneri în scopul rezolvării judicioase a problemei studiului optim al limbilor străine. Avem, deci, motive în plus să sperăm.

Niculae STOIAN

PRACTICA SUB SEM

Cuvîntul producţiei

Să se asigure cointeresarea studenţilor şi a întreprinderilor

Referitor la criteriile de organizare a practicii studenţilor, apreciem că pentru a se obţine rezultate mai bune în acest domeniu este necesar să sporească atît interesul unităţilor unde se desfăşoară practica, cît şi al studenţilor înşişi. În acest sens **considerăm că ar fi util să li se fixeze studenţilor în timpul practicii anumite teme a căror rezolvare să intereseze întreprinderea şi care să necesite totodată o activitate de prelucrare din partea studenţilor.** Temele s-ar putea fixa de către cadrele didactice care îndrumă practica studenţilor, în colaborare cu reprezentanţii întreprinderilor şi ar putea fi individuale sau pe grupuri de 2—3 studenţi.

Desigur că în fixarea acestor teme va trebui să se ţină seama de nivelul cunoştinţelor acumulate de studenţi, în funcţie de anul de studiu absolvit.

Notele pentru practică vor trebui să se acorde în raport cu modul de rezolvare a temelor fixate. În acest fel, studenţii vor fi interesaţi în mod direct în cunoaşterea şi aprofundarea proceselor tehnologice, organizarea producţiei etc., iar specialiştii din întreprinderi — în acordarea îndrumărilor necesare studenţilor.

O grijă deosebită va trebui acordată repartizării studenţilor în întreprinderi. Pentru a mări eficienţa practicii **trebuie să existe o concordanţă deplină între facultatea pe care o urmează studenţii şi specificul întreprinderii unde vor efectua practica.** Din acest punct de vedere este bine să se acorde prioritate acelor întreprinderi care au atît procesul tehnologic cît şi instalaţiile cît mai apropiate de ultimele realizări ale tehnicii în domeniul respectiv.

Un aport mai substanţial la îmbunătăţirea eficienţei practicii studenţilor vor trebui însă să-l aducă şi cadrele didactice îndrumătoare, impunîndu-se necesitatea de a fi în permanenţă în mijlocul grupului de studenţi de care răspund, atît în vederea acordării îndrumărilor de specialitate cît şi pentru asigurarea încadrării studenţilor în disciplina impusă în întreprinderi.

Ing. Ioan NIŢĂ
director general adjunct
al Combinatului siderurgic Hunedoara
Ing. Ion BIMBEA
şeful Serviciului învăţămînt

Răspunderea revine în primul rînd facultăţii

Dintre cele două metode aplicate pînă acum în efectuarea practicii studenţilor — lucrul efectiv şi observaţia — apreciem că cea de-a doua metodă, deşi cu unele mici neajunsuri, este mai eficientă, din mai multe considerente şi anume :

Întreprinderile nu întotdeauna au posibilitatea de a crea locuri de muncă libere, maşini-unelte care să fie la dispoziţia studenţilor şi care nu pot produce la nivelul impus de norme. De multe ori, din lipsă de experienţă, se pot produce rebuturi şi se îngreunează procesul de producţie. De asemenea, prin lucru efectiv pe maşină se cere o mare încordare din partea celor ce conduc procesul de producţie, pentru a evita accidentele.

O sarcină foarte importantă revine şi întreprinderilor, întrucît trebuie să numească specialişti care să poată da toate detaliile, în legătură cu fluxul tehnologic de fabricaţie, cu utilajele folosite şi cu tot ce este necesar, ca aceste cadre didactice să poată da studenţilor pe tot parcursul practicii îndrumările şi explicaţiile ce se cuvin. În timpul practicii, uzina şi-ar îndeplini obligaţiile fără să scoată din producţie specialişti, ci doar coordonînd-o prin personalul biroului de învăţămînt.

În prezent, practica studenţilor din anul II — vizitele de documente în întreprinderi — nu beneficiază de un program bazat pe o analiză amănunţită a situaţiei efectivului de studenţi : sînt suprapuse cîte 4 grupuri pe zi, iar în alte zile nu avem nici o grupă. Îndrumătorii sînt tineri asistenţi, de multe ori unul la cîte două grupe, care nu fac altceva decît prezenţa. Întrebaţi fiind dacă cunosc uzina, pentru ca pe parcurs să dea şi dînşii explicaţiile necesare, răspund că nu cunosc uzina, că nu sînt în specialitate etc. şi că uzina este obligată să asigure cu specialişti îndrumarea respectivă.

În concluzie, propunem următoarele :

— programele de practică pentru vizitele de documentare să fie întocmite judicios, diferenţiat pe specialităţi şi pe întreprinderi, dacă se poate şi cu consultarea reprezentanţilor din întreprinderi ;

— îndrumătorii din partea institutelor să fie cadre didactice de specialitate, conferenţiari, profesori etc., iar aceştia în prealabil să se documenteze în mod deosebit la întreprinderile unde urmează să îndrume studenţii în practică ;

— întreprinderile sînt obligate să asigure documentarea în mod deosebit a cadrelor didactice, iar în perioada desfăşurării practicii uzina să asigure îndrumarea prin personalul din cadrul birourilor de învăţămînt ;

— practica pe timpul verii să se facă aplicînd forma observaţiei, iar acolo unde se poate şi e necesar şi lucrul efectiv, astfel ca în final să se realizeze cultivarea spiritului de investigaţie şi împletirea lui cu acela de cîştigarea unei deprinderi practice, cum ar fi, de pildă, rezolvarea unei anumite teme care necesită o activitate de prelucrare.

Ing. Ion POPESCU
şeful Biroului învăţămînt, Uzina Semănătoarea, Bucureşti

Se impun măsuri diferenţiate, potrivit cu specificul locului de practică

În primul rînd dorim să mulţumim colectivului redacţional al revistei „Viaţa studenţească" pentru faptul că ne-a acordat încrederea cuvenită, solicitîndu-ne părerea în legătură cu organizarea pe baze moderne a practicii studenţilor. Considerăm acest fapt foarte util, cu atît mai mult cu cît foarte rar se întîmplă ca organele de resort, fie ele şi superioare, să solicite părerea beneficiarilor direcţi ai cadrelor pregătite. Spre exemplu, combinatul nostru solicită anual cca 60—80 cadre cu studii superioare şi este pentru prima dată cînd ni se solicită părerea. Este adevărat că Ministerul Învăţămîntului colaborează cu ministerele de resort. Credem că în acest spirit ar trebui tratat şi acel regulament privind obligaţiile întreprinderilor pentru organizarea şi îndrumarea practicii şi atunci studenţii nu vor mai alerga de colo-colo prin uzină.

Aspectul legăturii directe dintre instituţia care pregăteşte cadre şi uzina pentru care sînt pregătite este complex, de mare actualitate, de o deosebită importanţă şi sperăm că va sta în atenţia redacţiei pentru o dezbatere ulterioară.

Referitor la modul (pentru că nu ne-am propus să indicăm principii) de desfăşurare a practicii studenţilor în întreprinderile productive, în continuare vom prezenta cîteva considerente izvorîte din realităţile combinatului nostru siderurgic, fără a avea pretenţia că acestea vor duce la o rezolvare completă şi definitivă a problemei.

Pornind de la premisa că studentul, viitorul inginer, trebuie să-şi desfăşoare activitatea în domeniul de concepţie, de tehnică, de organizare a producţiei şi a muncii etc., în organe specializate uzinale sau superioare acestora, nu sîntem de părere că trebuie să-l calificăm într-o meserie sau alta înrudită cu specialitatea sa. În acelaşi timp, nu ne asociem ideii de a-l transforma într-un simplu observator al proceselor tehnologice. Prin urmare, împărtăşim acel punct de vedere potrivit căruia studentul *trebuie* să şi lucreze direct, dar nu pentru a se califica, ci pentru a-şi forma acel complex de impresii concrete care să-i dea posibilitatea unei aprecieri juste a muncii calificate, pentru a putea organiza procesul muncii pe baze legale, a recompensa principial şi echitabil pe lucrători atunci cînd va fi în situaţia s-o facă. Cum să se realizeze concret această problemă? Pe baza unei tematici de practică stabilită de comun acord, în cadrul legăturii directe dintre facultate şi uzină, pentru anul II şi III. Această tematică trebuie să cuprindă în mod obligatoriu măsuri privind cunoaşterea de ansamblu a uzinei, a secţiilor tehnologice şi de întreţinere, a modului lor de organizare. Trebuie să mai prevadă măsuri de rotire a studenţilor pe locuri de muncă şi să stabilească concret ce lucrări practice vor efectua. Toate acestea trebuie să-şi găsească oglindirea într-o lucrare de practică întocmită de fiecare student, aceasta să fie notată, iar calificativul să fie luat în considerare cînd se stabileşte situaţia la învăţătură a studentului pentru anul respectiv.

În stabilirea lucrărilor practice să se ţină seama de preferinţele fiecărui student, în nici un caz să nu se impună studentului ceea ce nu-l preocupă. De ce? Pentru că pe student nu-l calificăm, ci ne propunem să-l obişnuim cu munca concretă. De ce trebuie să acordăm o notă lucrării de sinteză a practicii anului II sau III? Pentru a crea „stimulentul" unor preocupări serioase, profunde, de afecţiune, şi pentru a evita formalismul, lipsa de interes a unora. Cu ce să se ocupe studentul în următorii ani de practică? Cu treburi tot concrete, dar nu în calitate de observator al funcţionării instalaţiilor, al proceselor tehnologice, în general al procesului muncii. Desigur, nici celui mai bine pregătit dintre studenţi nu i se va acorda posibilitatea să conducă singur instalaţia tehnologică sau procesul tehnologic, să zicem de laminare a unui lot de tablă dintr-o anume marcă de oţel în condiţiile impuse de existenţa unor indicatori de producţie. Pentru a rezolva şi această situaţie considerăm că este necesară din nou cooperarea directă dintre facultate şi uzină. Cu această ocazie pot fi găsite în mod cert posibilităţi concrete de atragere a studenţilor la rezolvarea unor situaţii concrete. Spre exemplu, în cadrul combinatului nostru s-a dezvoltat un serviciu uzinal de cercetări metalurgice, funcţionează laboratoare pe lîngă toate secţiile tehnologice şi alte sectoare. Tot în combinat funcţionează un serviciu care se ocupă de organizarea ştiinţifică a producţiei şi a muncii, atît la nivelul uzinei, cît şi la nivelul secţiilor tehnologice şi de întreţinere. În cadrul acestui sector de concepţie se studiază foarte multe probleme legate de îmbunătăţirea indicilor calitativi ai fontelor, asimilarea unor noi mărci de oţeluri sau table (de exemplu navale), de îmbunătăţirea unor procese tehnologice (de exemplu a turnării directe a şarjelor de oţel în lingotiere), de optimizare a proceselor tehnologice, conducerea lor cu ajutorul calculatoarelor etc. La toate acestea pot fi atraşi cu mult succes studenţii.

Procedînd în modul expus mai sus credem că studentul se va hotărî şi se va preocupa de tema proiectului de diplomă încă din această perioadă. Astfel vor fi evitate temele de rutină nefolositoare studentului şi societăţii.

În legătură cu atenţia ce trebuie să o acorde întreprinderea desfăşurării unei practici de conţinut studenţilor, ne exprimăm părerea că aceasta va fi maximă atunci cînd va şti că studenţii din ultimii ani de practică se vor angaja la această întreprindere. Conducerea întreprinderii va avea, în acest caz, o responsabilitate sporită privind buna pregătire a propriilor cadre.

În concluzie, punctul nostru de vedere se referă la :

— organizarea practicii în producţie pentru toţi anii de studii. În primii doi ani se va urmări cunoaşterea de către studenţi a muncii fizice, a organizării uzinei şi secţiilor componente. În următorii ani aceştia vor fi atraşi în cercetarea unor probleme tehnice, de tehnologie şi organizare a producţiei şi a muncii ;

— cooperarea directă între facultate şi uzină în stabilirea calendarului şi tematicii de practică. Orice măsuri venite din afara uzinei sub forma unor dispoziţiuni, indiferent de forma şi organul emitent, în legătură cu practica studenţilor, nu vor duce la rezultatele scontate dacă conducerea uzinei n-a fost consultată, nu i s-a cerut consimţămîntul ;

— asigurarea eficienţei maxime a pregătirii viitoarelor cadre de ingineri, ţinînd seama de preferinţele, preocupările, înclinaţiile şi dăruirea acestora. Se poate realiza numai prin orientarea şi obţinerea consimţămîntului studenţilor ;

— efectuarea practicii din ultimii ani în uzinele unde se preconizează angajarea viitorilor ingineri.

Ing. I. NISIPEANU
director tehnic concepţie,
Combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej"
Galaţi

„Dorim să creăm în institut un climat aproape uzinal"

Scopul practicii este de a lega direct pe studenţi de procesul de producţie. Pentru a atinge acest ţel este necesar să căutăm mijloace adecvate, în sensul gradării însuşirii deprinderilor de la simplu la complex. La început studenţii trebuie să se familiarizeze cu instalaţiile mecanice ale laboratoarelor din institut, urmînd ca în anii superiori să intre în contact direct cu aparaturile complexe din uzină, mînuindu-le cu dezinvoltură. Acesta este idealul! În realitate, nu întotdeauna se întîmplă aşa. Am observat cum mulţi dintre studenţii noştri, în uzină, sînt simpli spectatori ai proceselor tehnologice conduse de specialiştii uzinei. Aceştia cu greu se încumetă să lase destinele maşinii pe seama studenţilor, pentru că există un plan de producţie care trebuie realizat şi apoi pentru faptul că studentul nu deţine toate cunoştinţele necesare pentru a le putea mînui. Unii ar putea afirma că de aceste neajunsuri răspunde facultatea. Teoretic, noi dăm aceste cunoştinţe numai că spaţiul laboratoarelor noastre nu permite amplasarea maşinilor existente în fabrici. Atunci — vor spune alţii — să-i formăm pe studenţi în uzină. Sînt de acord, dar pentru aceasta ar trebui ca la „Steagul Roşu" sau la „Tractorul" să nu se întîlnească în practica de vară 600-800 de studenţi, dornici de a înregistra „in corpore" tot mirajul tehnic al uzinei. În uzină studentul trebuie să pornească pe calea de a deveni un bun şi dotat controlor tehnic, un organizator de înaltă clasă a producţiei, să lucreze în secţiile de prelucrare şi pe lîngă proiectanţi. Pentru a atinge aceste deziderate este necesar să ne ocupăm mai atent de structura grupei de studenţi repartizaţi într-o unitate, să coordonăm mai judicios, pe plan naţional, repartizarea studenţilor din centrele universitare ale ţării în uzinele noastre. Propun extinderea stagiului de practică şi la anul I, aceasta pentru faptul că meseria noastră de ingineri este intim legată de producţie, de uzină, trebuind să ne unim destinele încă din zorii formării noastre, ca specialişti. În viitor, **dorim să creăm în institut un climat care să imite în bună parte pe cel uzinal, astfel încît studenţii să-şi petreacă cu drag o parte din timpul liber în laboratoarele noastre.**

Conf. univ. Ioan DRĂGAN
prorector al Institutului politehnic Cluj

NUL MODERNIZĂRII

Obiective și sarcini concrete pentru studenții practicanți

Inceputul ar trebui să-l constituie întocmirea judicioasă a planurilor didactice pentru practică în concordanță cu specificul întreprinderilor și chiar al secțiilor acestor întreprinderi unde urmează să fie trimiși studenții.

Astfel, de exemplu, la Uzinele de autocamioane din Brașov, unde sînt 7—8 secții prelucrătoare prin așchiere și montaj și 4 secții pentru prelucrări la cald (vorbind numai de cele mai importante), se pot întocmi planuri de practică pentru specificul uneia din aceste secții, urmînd ca întreaga perioadă de practică să fie desfășurată numai în această secție. În prezent, actualele planuri nu pot fi respectate decît în proporție de 50 la sută.

Propunem ca practica să se desfășoare în cîte o secție a uzinei din următoarele motive :

a) Fiecare dintre secțiile noastre, prin utilajele de care dispune, prin tehnologiile aplicate, prin producția pe care o realizează cît și prin modul de organizare, oferă multe, chiar foarte multe posibilități de a se desfășura practica în cele mai bune condiții.

b) S-a observat că acele grupe, puține la număr, care și-au desfășurat întreaga perioadă de practică în aceeași secție, au reușit să acumuleze mult mai multe cunoștințe practice și mai aprofundate decît acei studenți care, la cererea cadrelor didactice, și-au desfășurat practica în mai multe secții din uzină. Această situație se explică prin faptul că la schimbarea unei grupe de la o secție la alta o zi se pierde cu unele probleme de organizare, cum ar fi instructajul cu protecția muncii specific secției respective, prezentarea secției, repartizarea pe locuri de muncă etc., iar dacă astfel de schimbări se produc de 6—7 ori, se înțelege că 25 la sută din timpul întregului stagiu de practică se irosește.

Și o remarcă privind conducătorii de practică din partea institutelor : aceștia trebuie să simtă mai mult răspunderea obligațiilor profesionale ce le revin în această privință, străduindu-se să cunoască bine uzina, încă înainte de venirea studenților, cărora trebuie să le pună în față sarcini concrete în conformitate cu programa și cu interesele de producție ale uzinei.

Ing. Șergiu ȘERBĂNESCU
director general al uzinelor „Steagul roșu" Brașov

Ing. Vasile DINCĂ
șef Birou învățămînt

Cuvîntul viitorilor ingineri petroliști și geologi

Discuția inițiată de revista noastră în legătură cu căile îmbunătățirii practicii în producție se bucură de un larg interes și printre studenții Institutului de petrol, gaze și geologie. Consemnăm unele din cele mai semnificative opinii.

GEORGE SCRIPCARU, președintele Consiliului U.A.S.: Consider că practica studenților din institutul nostru poate, și ar trebui, să fie organizată încă din anul I. Avînd o durată de 2 săptămîni și un caracter general de cunoaștere a profilului întreprinderilor desemnate în acest scop și a raportului acestora cu specificul specialității. În rezumat, **în anul I practica ar fi o introducere în meserie.** Acesteia i s-ar adăuga excursiile de studii, lecțiile practice, a căror organizare va fi facilitată prin afectarea unor fonduri speciale. Astfel de cheltuieli, în perioada studiilor, vor fi sigur compensate de o mai bună pregătire a studenților, ceea ce va reduce substanțial și perioada stagiatului și a pregătirii postuniversitare.

Practica din anul II ar putea fi ameliorată prin **corelarea mai strînsă,** atunci cînd e posibil, **a științelor fundamentale,** al căror studiu e prevăzut în primii doi ani, **cu problemele practice ale meseriei,** pentru care studentul a optat. Cu privire la modul de desfășurare a practicii în anii următori, apreciez că specificul facultăților noastre permite angajarea studenților în producție, la început pentru a deprinde o meserie — se înțelege, în limitele necesare participării directe ca student la procesul de producție. Calificarea aceasta este posibilă într-un timp scurt și admisă de întreprinderi dacă institutul se angajează să suporte cheltuielile respective, întrucît unitățile productive nu pot lua întodeauna pe seama lor rebuturile și eventualele defecțiuni. Unele amendamente ar trebui aduse la capitolul drepturile și obligațiile specialiștilor ce conduc practica din partea întreprinderii : este vorba de retribuirea lor și de prevederea concretă, materială a timpului ce urmează a fi afectat îndrumării studenților. De asemenea, este necesară o prezență mai susținută a profesorilor și conferențiarilor printre studenții practicanți, știut fiind faptul că asistenții și lectorii au ei înșiși deficiențe în pregătirea practică.

ION VOICU, anul III, Utilaj : Durata practicii din anul II, de două săptămîni, este mult prea scurtă ; ar putea crește la patru săptămîni, pentru a nu incita la superficialitate și a putea lăsa impresii concrete, profunde și exacte.

Nu sînt de părere că în practică e posibil să învățăm o meserie.

ADELA IOAN, anul IV, Tehnologie : Practica n-ar trebui să se rezume la vizitarea unor obiective industriale, ci ar trebui să constea, chiar și la începutul ei, în observarea mai îndeaproape și mai îndelungată a unor secții, dar nu numai a acelora care ne interesează, ci și a altora, cum ar fi „Atelierul mecanic", „Aparate de măsură și control" etc. **Această observare prealabilă trebuie să fie însă punctul de plecare al adevăratului stagiu : lucrul efectiv,** posibil în domeniul nostru. Mi se pare straniu însă că se pune problema retribuirii lui. Trebuie oare să fie retribuit un student pentru a învăța ? **Practica** studenților și **angajarea** studenților cred că trebuie înțelese ca probleme aparte, deși amîndouă presupun participare directă

FLORIN TUDOSE, anul III, Tehnologie : Vara ce urmează anului I ar trebui mai judicios folosită în excursii de studii, eventual corelîndu-le cu munca patriotică. Aceste excursii trebuie să slujească tînărului la începutul studiilor sale pentru a „simți" meseria.

Acei studenți care doresc să se angajeze în timpul vacanței ar trebui s-o facă după încheierea stagiului de practică, reușind astfel să aprofundeze și problemele de specialitate.

Cred că oricărui student, pe baza unei adeverințe eliberate la plecarea în vacanță, i **s-ar putea crea înlesnirea ca în timpul eventualelor excursii și călătorii prin țară, pe care le face individual, să poată vizita fără dificultăți unitățile industriale de interes pentru specialitatea sa.**

RADU CONSTANTINESCU, anul V, Geofizică : Ar trebui ca practica geologică a anului II să fie transferată în anul I.

Consider că pregătirea noastră practică ar cîștiga și prin procurarea unor noi utilaje în laboratoarele institutului (de seismică, electrometrie).

Doresc să subliniez inițiativa pozitivă a facultății noastre de a forma o echipă completă de studenți pentru cercetări geodezice, a cărei activitate s-a soldat cu rezultate bune, comunicate în cercul științific : a fost descoperită prelungirea unei zăcămînt de fier. Acesta dovedește că **a pune în fața studentului practicant un plan concret de observare, cercetare, prelucrare este formula optimă și prilejul necesar pentru ca acesta să învețe mai mult și mai bine meseria.**

GHEORGHE IONESCU, anul V, Geologie : Practica noastră își sporește randamentul dacă este afectată prin repartizarea unor grupe de cîte 2-3 studenți în echipele Comitetului Geologic. Colaborarea aceasta, după cum știm, este dorită reciproc.

CONSTANTIN ILIONIU, anul III, Foraj : Va fi mai util pentru noi dacă se va realiza o corelare a problemelor de conținut și organizatorice ale practicii. În lipsa corelării (obiectivele ce ne interesau se aflau la mulți kilometri de locul de cazare) roadele practicii în anul II au fost minime.

Cred că în cazul nostru, lucrul efectiv poate însemna o contribuție la operații auxiliare care solicită o anume pregătire.

Soluția cea mai bună, după părerea noastră, e angajarea pe timpul practicii

In urma consultării unui număr larg de cadre tehnice cu munci de răspundere în sectoarele de concepție și de producție ale uzinei s-au desprins următoarele opinii :

Pornind de la ideea că practica în producție constituie în primul rînd un prim contact, o apropiere și cunoaștere a aspectelor practice ale meseriei alese, a caracteristicilor activității viitoare, în legătură strînsă cu disciplinele studiate, considerăm ca oportună introducerea eșalonată a studenților în activitatea practică curentă. Pentru aceasta, este necesar ca, la venirea în uzină, studenții să ia cunoștință în primul rînd cu modul de organizare a uzinei, în scopul familiarizării lor cu atribuțiile tuturor compartimentelor și cu modul de participare a acestora la activitatea globală a uzinei.

După însușirea tehnologiei generale de fabricație a uzinei, studenții pot trece la studierea activităților tehnice pentru a putea stabili și înțelege legătura dintre disciplinele predate în școală și activitatea curentă de producție.

Soluția optimă a acestei probleme este greu de găsit deoarece intervine necesitatea de a corela o multitudine de factori, care în general diferă de la caz la caz (de exemplu, de la un loc de practică la altul).

După părerea noastră, totuși, soluția cea mai bună o reprezintă efectuarea practicii prin angajare pe perioada respectivă.

Considerăm, însă, că rezolvarea acestei probleme nu este impusă numai de angajarea studenților pe perioada de practică, ci se cere rezolvată în primul rînd în vederea asigurării unor condiții normale de practică. Sîntem de părere că, pentru a putea să se efectueze o practică eficientă, trebuie ca seriile de studenți să fie împărțite într-un număr cît mai mare (deci perioada alocată practicii să fie mai mare, pentru a permite împărțirea ei în mai multe serii), iar numărul studenților dintr-o serie să nu depășească posibilitățile de asimilare ale întreprinderii.

În acest sens, din punctul de vedere al uzinei ar fi interesantă existența unor intervale de practică și în anotimpuri diferite de vară.

*

Așadar, în scopul îmbunătățirii conținutului practicii în producție, propunem următoarele :

1. Eșalonarea seriilor de studenți la practică cel puțin pe toată durata vacanței de vară, în vederea reducerii numărului de studenți aflați simultan în aceeași întreprindere. Aceasta va permite formarea de echipe cu un număr redus de studenți care se pot integra ușor în ansamblul uzinei și, ca atare, vor putea participa direct în procesul de producție.

2. În vederea cointeresării studenților în timpul practicii, se propune ca participarea să aibă loc sub formă de angajare temporară pe toată durata de practică.

3. Programele de practică să fie făcute de cadre didactice care au vizitat și studiat în prealabil posibilitățile întreprinderii, astfel încît acest program să poată fi transpus în realitate. Bineînțeles, programul de practică trebuie pus de acord cu întreprinderea respectivă.

4. Practica în producție trebuie să fie corelată cu pregătirea teoretică căpătată în fiecare an de studii ; în acest sens propunem :

a) Studenții din anul I să ia cunoștință de :

— modul de organizare a uzinei, în scopul cunoașterii atribuțiunilor tuturor compartimentelor din uzină ; modul de participare al acestora la realizarea planului tehnic, industrial și financiar ;

— tehnologia generală de fabricație a uzinelor.

b) Studenții din anul II să ia cunoștință de :

— nivelul tehnic al producției și procedeele tehnologice aplicate în producție ;

— elaborarea procedeelor tehnologice și a modului de stabilire a parcului de scule, dispozitive, utilaje necesare pentru acoperirea tehnologiei ;

— SDV-uri aferente tehnologiei respective studiate în anul II de practică.

c) Studenții din anii superiori, care au trecut la specializare, să ia cunoștință de :

— proiectarea tehnologiei pentru produsele specifice specialității alese ;

— cercetarea și proiectarea pentru elaborarea produselor ;

— cercetarea și proiectarea de SDV-uri și utilaje specifice pentru producția respectivă.

5. Pentru lărgirea orizontului studenților, cît și pentru verificarea posibilităților de aplicare a cunoștințelor teoretice dobîndite în facultate, propunem ca practica de producție, pe toată durata facultății, să se desfășoare în mai multe întreprinderi și institute, cu profil asemănător facultăților pe care le urmează.

Ing. Octavian JUNCU
director tehnic la Uzinele „Electronica"

PE DRUMUL ELIBERĂRII

Premise sigure ale actului de la 23 August 1944

Rezistența antifascistă din România a luat naștere încă de la instaurarea dictaturii militaro-fasciste și intrarea trupelor hitleriste în toamna anului 1940 în țara noastră. Împotrivirea crescîndă a maselor populare față de războiul dezlănțuit de hitleriști, acțiunile tot mai hotărîte ale clasei muncitoare organizate de partidul comunist, protestele unor cercuri tot mai largi de intelectuali patrioți, ale unor personalități marcante ale vieții sociale, schimbările ce s-au produs în raportul de forțe dintre dictatura antonesciană și forțele patriotice, ca și evoluția războiului, îndeosebi în urma victoriilor obținute de coaliția antihitleristă și în primul rînd de Uniunea Sovietică pe frontul de est, au creat condiții favorabile pentru pregătirea unei acțiuni de amploare în vederea răsturnării regimului fascist, a întoarcerii armelor împotriva Germaniei hitleriste și a asigurării independenței și libertății țării.

În aceste împrejurări, P.C.R. și-a intensificat activitatea în vederea mobilizării largi a maselor împotriva hitleriștilor, a fasciștilor, a tuturor celor ce trădaseră interesele vitale ale poporului român, sprijinind clica fascistă antonesciană. Unite în jurul P.C.R. încă din iunie 1943, o dată cu crearea Frontului Patriotic Antihitlerist, organizațiile Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioților, Madosz-ul, Partidul Socialist-Țărănesc și-au intensificat activitatea în vederea răsturnării regimului fascist.

Sarcina unirii tuturor forțelor patriotice,. coordonarea acțiunilor pe baza unui plan unic, care să țină seama de condițiile interne și externe, a revenit Partidului Comunist Român. Platforma de luptă a P.C.R. configurată în septembrie 1941 a fost întregită în ianuarie 1942 și vara anului 1943, finalizîndu-se în primăvara anului 1944, cînd au fost elaborate planurile concrete de răsturnare a regimului fascist și alungarea din țară a armatelor hitleriste.

Planul de acțiune conceput de P.C.R. în vederea doborîrii dictaturii militaro-fasciste și alăturarea la coaliția națiunilor unite antihitleriste includea un ansamblu de măsuri politice și militare. Printre măsurile principale în momentul dat se impuneau: **întărirea unității partidului, înfăptuirea unității de acțiune a clasei muncitoare, realizarea colaborării cu toate partidele, grupările și personalitățile politice care se pronunțau pentru ieșirea țării din războiul hitlerist, crearea unor detașamente înarmate din rîndurile clasei muncitoare și atragerea armatei de partea forțelor patriotice antihitleriste.**

Aceste măsuri au început să prindă viață încă din toamna anului 1943, ele fiind rezultatul muncii întregului partid.

În condițiile luptei antifasciste, problema întăririi partidului, a organizării sale eficiente în condițiile date avea o importanță deosebită. Acest lucru era necesar deoarece secretarul general al P.C.R. din perioada 1940 — aprilie 1944, Ștefan Foriș, pe lîngă unele merite incontestabile, a săvîrșit și unele greșeli și lipsuri grave. În această situație, înlăturarea la 4 aprilie 1944 a lui Foriș și a unor elemente grupate în jurul său, a fost o acțiune necesară. Acest lucru a redat partidului mai multă vigoare și capacitate de luptă, a făcut posibilă mobilizarea tuturor forțelor sale în vederea pregătirii insurecției. Conducerea provizorie a partidului, cu funcții operatorii, formată din tovarășii: C. Pîrvulescu, Emil Bodnaraș și Iosif Ranghet, chema toate organele partidului, pe toți activiștii și membrii de partid să-și continuie activitatea cu tot devotamentul și spiritul de sacrificiu propriu comuniștilor.

După 4 aprilie au fost refăcute legăturile cu organele de partid regionale și locale, s-a stabilit un contact permanent cu organizațiile de partid și în special cu cele din marile întreprinderi, au fost promovate în munci de răspundere noi cadre muncitorești; s-au stabilit legături mai strînse cu celelalte forțe antihitleriste, precum și cu armata.

Partidul comunist a trecut efectiv la înfăptuirea ansamblului de măsuri politice și militare în vederea insurecției cu mai multă eficiență în primăvara anului 1944. Pe această linie s-a desfășurat o largă activitate de lămurire a maselor, arătîndu-le necesitatea de a se ridica la luptă pentru zdrobirea regimului fascist. Ziarele ilegale ale partidului, ca și cele ale organizațiilor patriotice, printre care: „România liberă", „Buletinul Capitalei", „România liberă" (Banat), „Apărarea", „Lupta patriotică" ș.a., ca și numeroase chemări și manifeste ilegale, arătau că poporul român trebuie să-și ia soarta în propriile mîini și să-și îndrepte revolta pe făgașul luptei active, pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste.

O condiție esențială în reușita acțiunii de răsturnare a regimului fascist era aceea a realizării unității clasei muncitoare. Datorită luptei eroice și justeței liniei sale politice, patriotice, militînd neîncetat pentru realizarea frontului unic, P.C.R. își sporea prestigiul și influența asupra întregii clase muncitoare. Acest lucru a făcut ca muncitorii social-democrați să vadă mai limpede că lupta cu succes pentru salvarea țării de sub jugul fascist este posibilă numai alături de comuniști. De altfel, în nenumărate locuri clasa muncitoare acționa în front unit, dînd lovituri puternice fasciștilor și acoliților lor.

În urma eforturilor depuse de comuniști în vederea înfăptuirii unității de acțiune a clasei muncitoare și cu sprijinul dat de unii fruntași ai P.S.D., ca și atitudinea membrilor de rînd ai acestui partid, a făcut posibilă în primăvara anului 1944 înfrîngerea elementelor de dreapta din conducerea P.S.D. În urma unor tratative între delegații celor două partide **s-a ajuns în prima parte a lunii aprilie 1944 la încheierea Frontului Unic Muncitoresc (F.U.M.).**

Reprezentanții celor două partide au căzut de acord ca vestea încheierii F.U.M. să fie adusă la cunoștința clasei muncitoare printr-un manifest adresat maselor în ziua de 1 Mai, Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc. Manifestul F.U.M. de la 1 Mai cuprindea sarcinile majore ce stăteau în fața poporului român ca: **răsturnarea guvernului antonescian și formarea unui guvern național, din care să facă parte reprezentanții tuturor forțelor antihitleriste, izgonirea trupelor hitleriste, sabotarea și distrugerea mașinii de război germane, sprijinirea luptelor desfășurate de coaliția antihitleristă, a cărei forță principală a fost Uniunea Sovietică.** Pe baza platformei F.U.M., în numeroase întreprinderi din întreaga țară s-au constituit comitete patriotice care au îmbinat strîns acțiunile împotriva terorii fasciste și pentru revendicări economice cu lupta pentru doborîrea dictaturii fasciste și scoaterea țării din războiul antisovietic.

Încheierea F.U.M. a avut urmări și influențe favorabile asupra tuturor păturilor sociale din țară, care vedeau în clasa muncitoare forța antifascistă cea mai consecventă.

Pe baza stării de spirit și a acțiunilor antifasciste crescînde ale maselor, P.C.R. a putut trece după 1 Mai 1944 la constituirea unor detașamente înarmate și instruirea lor. Au fost organizate formațiuni de luptă patriotice alcătuite în cea mai mare parte din muncitori comuniști și utecițti și fără de partid, hotărîți să lupte cu arma în mînă împotriva fascismului.

În vederea luptei armate împotriva dictaturii militaro-fasciste și a hitleriștilor, au fost organizate și au acționat grupe de partizani în diferite regiuni ale țării, ca Valea Prahovei, Delta Dunării, Munții Vrancei, Banat, Maramureș și Suceava. În munții Semenicului, în Banat, a fost consolidat grupul de partizani „Mărăști", din rîndurile căruia a căzut eroic comunistul Ștefan Plavăț. Pe traseul liniei ferate Ploiești — Făgăraș a acționat din primăvara anului 1944 și pînă la insurecție grupul de partizani „Carpați", care în decurs de aproape trei luni a aruncat în aer 16 trenuri germane care transportau produse petroliere. În regiunea Bacău activa grupul de partizani „Tudor Vladimirescu" și „Ecaterina Teodoroiu". Grupe de partizani au luptat cu mult succes și în Delta Dunării.

În cadrul acțiunii de pregătire a răsturnării dictaturii militaro-fasciste, P.C.R. a acordat o importanță deosebită armatei. În acest sens, partidul a desfășurat o intensă activitate de lămurire în rîndurile militarilor. Prin presă, manifeste, prin munca de la om la om, comuniștii sădeau în conștiința militarilor ideea întoarcerii armelor împotriva Germaniei și a luptei pentru eliberarea patriei. Manifestul F.U.M. de la 1 Mai, adresîndu-se întregului popor român, inclusiv armatei, cerea ca să se părăsească războiul criminal hitlerist și să alunge cu arma în mînă pe cotropitorii de pe pămîntul patriei. Într-un manifest ce se adresa armatei, la începutul lui august, P.C.R. proclama: **„Soldați, Subofițeri, Ofițeri !... acum aveți datoria să luptați pentru salvarea poporului român... Salvați avutul și hrana poporului de jefuitorii nemți! Întoarceți** armele **contra nemților și trădătorilor din slujba lor".** Ca urmare a activității desfășurate de P.C.R. în rîndurile armatei s-a reușit să se cîștige pentru cauza insurecției un număr tot mai mare de ofițeri și generali care s-au convins că **răsturnarea dictaturii fasciste și alungarea trupelor hitleriste era singura cale de salvare a patriei.**

În vederea pregătirii cu succes a insurecției o mare importanță o avea izolarea completă a dictaturii militaro-fasciste. În această direcție, P.C.R. a căutat să folosească cele mai mici fisuri care au început să apară între regimul antonescian și unele grupări: oameni politici și monarhie. Pe această cale un prim pas a fost făcut în mai 1944, cînd partidul comunist a ajuns la o înțelegere cu gruparea liberală de sub conducerea lui Gh. Tătărăscu, care avea o viziune mai realistă a evoluției evenimentelor.

Partidul comunist a căutat să folosească pentru cauza victoriei maselor muncitoare divergențele care se manifestau între regimul antonescian și monarhie. După multe tergiversări și încercări de a ieși din situația grea în care se afla, fără o acțiune a maselor populare, care să zdruncine regimul burghezo-moșieresc, monarhia și cercurile Palatului au fost silite să apeleze la legături cu partidul comunist.

Către sfîrșitul anului 1943 s-au stabilit contacte între reprezentantul partidului comunist, Lucrețiu Pătrășcanu, și cercurile Palatului.

Din primăvara lui 1944 discuțiile între P.C.R. și monarhie au devenit tot mai dese și aveau ca obiect acțiunea de pregătire a răsturnării lui Antonescu și atragerea armatei de partea insurecției. Pe această linie, semnificativă este consfătuirea din 13—14 iunie 1944, organizată din inițiativa P.C.R., la care au participat din partea acestuia Emil Bodnaraș și L. Pătrășcanu, iar din partea Palatului și a armatei generalul C. Sănătescu, generalul Gh. Mihail, colonelul D. Dămăceanu și alții.

Partidul comunist a militat pentru înfăptuirea unui larg sistem de alianță cu diferite grupări politice, folosind toate posibilitățile pe care le oferea criza regimului fascist. Situația internă și de pe front a determinat grupările și personalitățile politice nefasciste să-și intensifice căutările de ieșire din criză. Conducătorii celor două partide mari burghezo-moșierești, I. Maniu și D. Brătianu, au început să devină tot mai atenți la propunerile și acțiunile partidului comunist. Atitudinea lor era determinată de poziția majoritară a membrilor acestor partide. care cereau aderarea lor la Frontul Unic Național al poporului nostru împotriva fascismului, arătînd că dacă acest lucru nu se va întîmpla vor rupe cu conducerea propriilor partide. P.C.R., adresîndu-se din nou conducătorilor celor două partide în primăvara anului 1944, preciza următoarele: **„...Dacă refuză și acum, atunci răspunderea pentru pustiirea țării, sacrificarea armatei, pentru masacrele ce le vor comite hoardele asupra populației... va cădea din plin și asupra lor, ca și răspunderea istorică pentru catastrofa națională".**

În cele din urmă, la 20 iunie 1944, liderii celor două partide, pentru a nu rămîne în afara evenimentelor și în completă izolare, au acceptat încheierea unui acord cu Partidul Comunist Român și P.S.D. pentru înființarea pe baza unei platforme democratice a Blocului Național Democrat. Cu toate insistențele P.C.R. conducătorii celor două partide au refuzat orice colaborare cu partidele și grupările care aderaseră la Frontul Patriotic antihitlerist, colaborare pe care au continuat-o însă cu fermitate comuniștii.

Tactica clasică dar hotărîtă a P.C.R. a făcut posibilă, în condițiile date, mobilizarea acestei largi coaliții de forțe de la comuniști și pînă la cercurile Palatului, a grăbit izolarea dictaturii militaro-fasciste și atragerea la acțiunea de scoatere a țării din război a acelor categorii ale populației care aveau speranța că acest lucru poate fi realizat de monarhie și liderii celor două partide burghezo-moșierești. Istoria a demonstrat că, pentru doborîrea dictaturii militaro-fasciste și asigurarea dezvoltării democratice a țării, politica P.C.R. de realizare a unor alianțe largi a fost justă și necesară. Avînd legături strînse cu masele populare pe care se baza, atrăgînd de partea sa numeroși ofițeri patrioți, monarhia, conducătorii partidelor nefasciste, P.C.R. a trecut la fixarea planului concret de acțiune pînă la cele mai mici detalii.

În august 1944 starea de efervescență revoluționară a maselor ajunsese la maximum, unitatea de acțiune a clasei muncitoare fusese realizată, existau formațiuni de luptă patriotice și unități militare pregătite pentru luptă, exista o criză adînc politică și militară a regimului fascist, clica lui Antonescu era complet izolată, iar aparatul de stat era cuprins de panică și derută; armata era ostilă continuării războiului contra națiunilor unite, iar comandamentul hitlerist era pus în imposibilitatea de a retrage trupe de pe front pentru a le opune forțelor interne insurecționale. **Toate acestea arătau că ziua pentru declanșarea insurecției a sosit.**

Analiza atentă a tuturor factorilor, aplicarea creatoare a marxism-leninismului la condițiile concrete istorice date au făcut ca insurecția națională antifascistă să triumfe, înscriind o pagină de glorie în istoria multiseculară a poporului român.

Iosif Iser — AJUNGE ! (Mama)

expertize

SENSUL POEZIEI

Poet de „semnal", Nichita Stănescu *anunţă o nouă volută a lirismului actual : reîntoarcerea la sonul clasic. Nu numai că o anunţă, dar o şi confirmă. Excelentele pagini de poezie intitulate* În dulcele stil clasic *(L) şi* Mult de vechii de romantici *(R.L.) sînt clasiciste nu prin titlu, ci în sinea lor. Mă întreb însă ce anume înseamnă pentru Nichita Stănescu* reîntoarcere, ce noutate, ce structură *şi* ce modalitate *clasicistă ?*

La Nichita Stănescu nu poate fi vorba de reîntoarcere în sens total. Sonul clasic răsună la el încă din Sensul iubirii. *E supraplin în* O viziune a sentimentelor, *subordonat însă unor viziuni metaforice originale. Totuşi aceasta n-a putut masca sunetul diafan al structurii sale înclinate de fapt spre echilibrul formelor şi formulelor lirice. O anume imaterialitate a cuvintelor a făcut şi face ca versurile lui să aibă un efect orfic. Or, invers, persuasiunea orfică, cu neputinţă de captat analitic, realizează din poemele sale acte de clarviziune clasicistă, cu efecte sonore de ordin ideativ. Parcă întreaga fire a poetului este un gigant şi virgin auz care percepe (şi emite) umbra ideilor, sunetul luminii, nu şi ponderea lor materială, agasantă. Simbol al contemplaţiei cosmice auzul este — se pare — organul liric cel mai aproape de cerul divin al existenţei : „Noi sîntem cei mai vechi / Iar tot ce este / E o decădere din vechimea celor vechi / E un semnal. // Noi am îmbogăţit vederea şi auzul / Mirosul, pipăitul / Şi gustul, ah, dar mai ales auzul / Acestei decăderi". Poetul nu suportă nici măcar intervenţia vorbirii care îl îndepărtează de absolut : „Nu-i sens, doamne, nu-i înţelegere / Să-mi alerge pe zăpadă auzul / Şi nici alergare, şi nici alegere / În placenta văzduhului // Ei tac călcaţi de o sanda divină / Şi se-aude numai un scîncet de copil / Dar viermele renaşte pe colină / Ah, pe colina văzduhului umil. // Singur şi mut cu limba smulsă / Vreau un cuvînt, doar un cuvînt cu sens / În vremea vieţii mele scursă / Şi de eres /.../ Auzi, auzi şi tu, auzi / Cum creşte viermele vorbirii / De mult prea mult vorbit şi spus / Sau adormit pe piramide / Antena lui, auzul meu / Şi piatra ta cea mută, doamne, mută / Antena lui, auzul meu / Te-mping pe ceruri şi te mută...* (Voci de mulţi oameni).

În acest caz, ce instrument de comunicare rămîne poetului decît magia sintagmelor. Reluată de la Eminescu, ea fiinţează (în cele două pagini de revistă) singură, în tonuri de o claritate ce provoacă sinestezii totale. Ansamblul este diafan şi muzical, termenul abstract devine molatec şi concret, contingentul lingvistic devine abstract ca un sunet, sonurile sînt eterate, toate expresiile se topesc printr-un filtru cu dulce ritm eminescian : „Aşa de repede ne vine insomnia / Brodîndu-ne fiinţe din afară / Vrei pielea mea să-ţi fie iia / Care te îmbracă domnişoară // Vrei tu să bată azi bătrînul / Nichita numai din străbuni / Teiul şi plopul şi alunul / Anii şi lunile şi săptămîni // Vrei tu să vreau să fii fiind / Un fel de trup de arătare / Şi să te-nvăţ cum eşti murind / Femeile-n pielea dumitale // În pietre vrei, în recii fulgi / În dulcele meu strigăt de iubire / Stai nu fugi, o, tu ce fugi / Călcind pe viaţa mea subţire. (Aşa de repede).

Dar eminescian este şi Ion Barbu al lui Nichita Stănescu (Noi doi) *şi Arghezi* (Încins) *şi Bacovia* (Acest bloc de nervi, Pasăre dormind şi Flacăra sună).

Nichita Stănescu înstrunează muzicalitatea liricii interbelice într-un son personal de ordinul celestului — cum parcă am mai spus într-alt loc. Iată o poemă clasicistă cu o claritate de marmură, dar în mişcare : „Aş sta încins la şoldul tău / Sabie scurtă, netocită / Sau mult mai bine ar fi să-mi fie rău / Cu fruntea între sînii tăi, iubită. // Acoperit de răni adînci / Te-aş fi-nvăţat pămîntul cum e / Matriţă, trupul meu fu pentru stînci / Şi limba mea vorbire pentru lume // Mai bine sabie la şoldul tău / Ca iute la mînie doamnă / Tu între bine şi-ntre rău / La mijloc să mă-nfigi sudalmă // Rană să fiu, durere, sînge / Şi-al echilibrului cînd plînge / Lacrimă lungă, rea, de fier / La cei ce nasc, la cei ce pier". (Încins).

Iată fragilitatea modernă a clasicismului : „Locomotive vechi, terasamente, greieri străbăteau / Copilăria mea de Ah, şi Au / Cu reci gutui în curtea de bazalt / Cu cîini lătrînd în lanţuri şi în salt // Cerul avea o gaură în el, / În care-aş fi putut să cad mişel / Dar mă ţineam de cîini şi de gutui / Şi încă de ceva, ce nu-i // Nici ochiul ridicam, nici mîna / Şi nici căpiţa ce-mi dăduse zîna // Cîinii lătrau de spaimă-n lanţul lor / Şi sîmburii gutuilor... // M-aş ţine şi acum de ei dar unde-i / Trupul de-atunci, trăit şi scurs / Pe spate unde-i ? / Acum mi-apare că e sus / Un cui în palma lui Isus". (Locomotive vechi, terasamente, greieri).

Poet de audiţie situat între taberele cerurilor poetice, Nichita Stănescu ne comunică cu un ceas mai devreme poziţia aştrilor noştri de acum şi din totdeauna : „Gura ! Tăcere ! Primesc semnale / Mi se comunică din roţile cereşti : / Sunt populat de animale, / Sunt populat de-ai fost şi eşti".

M. N. RUSU

Antonioni şi Lelouch la egalitate

Eclipsa, ca şi celelalte părţi ale trilogiei antonioniene, cuprinde, într-o profundă analiză, viaţa şi moartea sentimentelor, ambiguitatea şi polivalenţa efectului lor, deseori distructiv şi angoasant, într-o societate în care legile moralei sînt uzate de consecinţele sociale. Predilecţia lui Antonioni pentru eroine se datoreşte credinţei într-o mai mare autenticitate a reflexelor sufletului feminin în faţa unor solicitări mai complexe, mai incerte ale traiectoriilor afective. Eclipsa refuză — distrugînd chiar — normele obişnuite ale storyului filmic, de unde apar asperităţile inerente pentru spectator, şi mai ales **suprasaturarea** normală a unui final de trilogie. Opera, deşi compusă savant pe plan vizual, nu încetează să sublinieze deschis şi spontan momente de mare tensiune psihologică. Sentimentele la Antonioni provoacă sau umplu viduri sufleteşti într-o insesizabilă, la prima vedere, dialectică a timpului. În acest sens, regizorul italian este poate cel mai rafinat proustian al filmului, conferind obiectelor puteri ascunse de rememorare afectivă, ce antrenează noi orizonturi în structura interioară a personajelor. Instabilitatea, şovăirile, zonele obscure sînt semne de întrebare atît pentru personaje, cît şi pentru spectator. În acest mod, Antonioni obligă la o participare angajantă, la răspunsuri tranşante. În viziunea sa sentimentele sînt perisabile şi fragile din cauza lipsei lor de puritate, de absolut. Antonioni nu justifică, nu explică constatările crude prin precepte morale. Ansamblul este cu atît mai percutant cu cît detaliile par a fi neînsemnate ; în acest context se relevă banalitatea unei replici, spontaneitatea unui gest, semnul de întrebare dintr-o privire. Antonioni vizează criza lumii contemporane şi prin precise raportări critice la elementul social (relevante sînt secvenţele bursei), conjugate cu fişa clinică a „cancerului afectiv" al oamenilor ce caută cu disperare o instabilitate pierdută. Între cele două aventuri ale eclipsei Vittoriei există o noapte a incertitudinilor ce traversează opera antonioniană cu apogeul în **„Blow-up"**.

Spre deosebire de cineastul italian, posesor al unei rigurozităţi fără compromis, în profesia sa de credinţă, Claude Lelouch ne demonstrează în **A trăi pentru a trăi** virtuozitatea unui autor, ce pare să spună mult şi sfîrşeşte într-o verbozitate ce ascunde cu măiestrie debilitatea ideilor. Este suficient să exemplificăm cu diluţia părţii a doua a filmului, cu folosirea triunghiului, cu toate disponibilităţile lui melodramatice, cu confecţionarea prea meşteşugărească a singurelor secvenţe ce ar fi putut fi cu adevărat vibrante (reportajele din Congo şi Vietnam). Exotismul lui Lelouch „justifică" larga audienţă a filmelor sale, arătînd în acelaşi timp cît de uşor poate fi captat publicul în mrejele **cinematografului-carbaxin**. Este drept însă că mimarea marilor probleme, simularea „cinematografului-direct" ne oferă pe ecran etalarea unei autentice parade operatoriceşti. Ceea ce pentru **un film** este puţin. Este mai comod pentru critici să aşeze **Eclipsa** lîngă **Cocoşatul** decît să decanteze arta de meşteşug în filmele lui Lelouch. Este mai comod pentru spectatori să uite problemele **Eclipsei** şi să discute cu înflăcărare despre resorturile intime ale comportamentului eroilor lui Lelouch. De aceea este necesară o opinie a criticii de film, care în loc să cronometreze travelingurile şi să dea note filmelor, să impună publicului valorile autentice, să discrediteze la modul concret falsurile artistice (nu mă refer chiar la Lelouch, care este totuşi un „naiv", foarte atent cu buzunarul producătorilor, ci la avalanşa de pseudo-westernuri ce ne-au inundat ecranele). Poate aici un cuvînt de spus îl are şi revista CINEMA, care militează pentru educaţia estetică a publicului cinefil prin paginile umplute lunar cu o Miss, cu mari actori în Kodak sau Eastman, cu grupaje mai mult sau mai puţin interesante, dar toate fotogenice. Poate dacă decimetrii pătraţi rezervaţi fotografiilor ar mai descreşte puţin, spiritul critic al publicului ar avea de cîştigat. Poate ?

Călin STĂNCULESCU

Semnificaţia unui „adio"

Noul director al Teatrului Naţional din Bucureşti, **Radu Beligan**, a înscris ca primă acţiune a directoratului său reluarea în **zece spectacole extraordinare**, în formaţia nu mai puţin extraordinară a **„Scrisorii pierdute"**, intrată astfel în al douăzecişiunulea an de existenţă scenică consecutivă vegheată de Sică Alexandrescu. Spectacolul, în decursul anilor, a prilejuit verificarea geniului dramatic al autorului şi a adus în 1956 recunoaşterea universală a măiestriei noastre teatrale la Festivalul de teatru de la Paris.

În sine, reprezentaţia este un eveniment, desigur. Momentul ei este rar nu numai prin longevitatea lui unică în istoria teatrului, dar şi prin tenacitatea cu care s-a străduit să impună conştiinţei publice, definitiv, comedia reprezentativă a teatrului românesc.

Dar, pe lîngă o festivă şi necesară reluare, intenţia are şi o valoare sentimentală. Cu aceste spectacole marea echipă de comedie a Naţionalului bucureştean, înmănunchiată în distribuţia **„Scrisorii pierdute"**, îşi cîntă cîntecul de lebădă. O lecţie de teatru servită de maeştrii atîtor generaţii de actori sporeşte încrederea discipolilor în talentul dascălilor şi constituie un imbold în realizarea propriilor creaţii.

Giugaru, Birlic, Finteşteanu, Antoniu, Anghelescu — nume intrate în antologia interpreţilor români — oferă prin întrupările devenite ilustre şi asimilate propriilor fizionomii : Trahanache, Brînzovenescu, Farfuridi, Cetăţeanul, Pristanda, modele de studiu girate de activităţi prestigioase întinse pe decenii. Rar în istoriile teatrelor de pretutindeni o distribuţie adună atîtea somităţi ale unui timp şi le poartă demonstrativ, conferindu-le forţa simbolică a talentului şcolii româneşti de teatru !

O observaţie rămîne totuşi foarte clară şi ea izvorăşte din entuziasmul cu care ai meditat pe marginea faptelor. S-a dovedit prin remarcabilul spectacol de la Naţionalul bucureştean cît de pilduitoare este statornicirea unei tradiţii în teatrul nostru, tradiţia reprezentării eterne a celui mai mare dramaturg român. Şi dacă implacabilul timp cu stigmatele sale necruţătoare pare să stînjenească astăzi pe cei care în nestăvilitul lor entuziasm se vor fără vîrstă, revine altora, mai tineri, cinstea de a da în casa primului teatru al ţării naştere unei alte existenţe, la fel sau mai glorioase, a capodoperei, pentru mereu justificata dorinţă a socialismului de a valorifica la maxima strălucire filonul de aur al spiritualităţii noastre.

Ionuţ NICULESCU

Promisiunile unui tînăr muzician

Va părea poate hazardată încercarea de mai jos de a creiona portretul unui tînăr compozitor aflat încă în stadiul de debut. Şi totuşi mă încumet s-o fac, convins fiind de talentul şi perspectivele muzicianului care este Sorin Vulcu. Pentru el muzica este o tentaţie şi o obsesie permanentă. Asistent la Conservatorul bucureştean, catedra de teorie şi solfegii, muzicolog promiţător, dirijor de talent, Sorin Vulcu este totuşi în primul rînd compozitor. Cu lucrările sale am făcut cunoştinţă în sala Radioteleviziunii acum doi ani, cînd s-a interpretat „Inscripţie pe un ritm". De atunci am remarcat inventivitatea formulelor ritmice şi o bogăţie timbrală pregnantă. Anul trecut compozitorul dedică pianistului Sever Tipei o lucrare pentru tenor şi pian „Ghitara", care s-a bucurat de succese evidente peste tot unde a fost prezentată. Iată că, recent, orchestra simfonică a radioteleviziunii a prezentat sub bagheta lui Iosif Conta Simfonia în trei părţi, care a întrunit aprecierile unanime ale publicului şi ale specialiştilor. Mai ales părţile a II-a şi a III-a ne-au apărut unitare, cu o polifonie concentrată şi cu aspecte armonice bine individualizate. Meritul este cu atît mai mare cu cît lucrarea a fost scrisă în anii studenţiei. Trebuie subliniată, în legătură cu acest succes, contribuţia adusă de Iosif Conta, acest dirijor de înaltă ţinută ce promovează muzica nouă cu competenţă şi entuziasm ; în timp ce voci răguşite o blamează fără s-o înţeleagă.

Semnalăm deci o prezenţă ce se vrea o avanpremieră a viitoarelor succese ale tînărului muzician Sorin Vulcu.

C. M.

O expoziţie care nu dovedeşte nimic

În aparenţă, **Anuala de grafică** satisface multe gusturi şi exigenţe. În fapt, e o prezenţă nesatisfăcătoare. Ar trebui s-o numim Expoziţie de desen poematic sau Poeme grafice — cum se intitulează chiar cîteva gravuri. Ar fi o manifestare cu „temă" ca oricare alta. Şi am putea presupune, am aştepta un eveniment artistic capabil să acopere în mai mare măsură titlul : Arte grafice, România, 1969.

Nemulţumirea noastră nu priveşte calitatea vocaţiei celor ce expun, mai bine zis a cîtorva zeci dintre ei — pentru că, poate au fost admise şi lucrări din raţiuni sentimentale — cît finalitatea acesteia.

Afişele banale, autopastişa sau pastişa directă, aflate în sala Dalles sînt o întîmplare ? Planşele ilustrative dedicate aniversării unor evenimente istorice ar fi putut lipsi şi cu asta expoziţia devenea mai bună ? Desigur, nu. Cît timp afişul nu va fi cerut necesar, imperios pe piaţă, cît timp — evitîndu-se competiţia — puţinele comenzi sînt automat „opere de serviciu", afişele româneşti rămîn... lucrări de expoziţie. E ilogic : „afişe pentru afiş" spre a fi admirate, comentate într-o sală de expoziţie şi numai atît !

Exceptînd cîteva prezenţe, nu neapărat consacrate, care numesc grafică lucrări merituoase, pictură în fond, dintr-un capriciu sau din dorinţa — explicabilă — de a expune, în absenţa unui sistem viu şi complex de săli de expoziţie, ne întrebăm pentru cine, pentru ce sînt executate atîtea planşe de pe panourile sălii Dalles ? Sînt opere „în sine", pentru contemplaţie, în sens tradiţional, departe de cerinţele graficii contemporane. Foarte supărătoare e repetiţia unor motive într-o zodie folclorică îndoielnică.

Dezlegarea acestei situaţii trebuie găsită de artişti, de Uniune. Care să fie rostul Uniunii dacă nu acesta : să descopere interesele adînci ale consumului, în ceea ce priveşte opera de artă, să dovedească modalităţile practice de răspîndire. Or, expoziţia de care ne ocupăm nu dovedeşte interese vitale. E doar o formă hibridă care, întreţinută, a căpătat o fizionomie impunătoare în multe privinţe, cu legi proprii. Dovadă că e aşa sînt cronicile dedicate Anualei, unde se consemnează reuşitele personale, se fac „clasamentele" de rigoare şi se încheie neutru. Desigur, fiecare planşă poate fi comentată, are o valoare, dar în totalitate nu alcătuiesc o expoziţie, ci există ca două sute sau trei sute de desene, gravuri, sortite întîmplător unei săli comune, în aşteptarea încercării din anul viitor.

O sală la dispoziţia cîtorva interesaţi în grafică publicitară, sub semnul unor întreprinderi sau organizaţii comerciale decise, ar fi impulsul potrivit pentru o schimbare într-un sistem **artistico-administrativ** (!) cu articulaţiile tocite.

Tudor OCTAVIAN

SINTAGME

LUCIAN BLAGA

TRILOGIA CULTURII.

ORIZONT ŞI STIL
SPAŢIUL MIORITIC
GENEZA METAFOREI
ŞI SENSUL CULTURII

ELU

Un act de mare cultură şi un omagiu adus filozofului Lucian Blaga se face prin această reeditare. „Cuvîntul înainte" aparţine lui Dumitru Ghişe.

Maia Belciu „A XI-a PORUNCĂ, roman, E.P.L. „Judecata de apoi" a unei (sau unor) iubiri.

KATHERINE MANSFIELD, PRELUDIU, Col. U.

Maestră a genului scurt în literatura engleză. Nuvele, plus „Jurnalul" integral al scriitoarei.

Henri Joubrel, Paul Bertrand, DICŢIONAR AL ECUAŢIEI ÎN FAMILIE, E. D. P.

O familie erudită de sfaturi şi soluţii.

Guy des Cars, BRUTA, E.L.U.

Adîncimi sociale şi psihologice prezente în maniera romanului de suspense.

O DEZBATERE RĂMASĂ DESCHISĂ

„Angajarea și responsabilitatea socială a studentului în România" — iată într-adevăr o temă de stringentă actualitate, pe cît de pasionantă și de adecvată preocupărilor cotidiene studențești, pe atît de generoasă din punct de vedere ideatic. Ea a constituit obiectul dezbaterilor din cadrul recentului colocviu național studențesc organizat de Consiliul U.A.S. al Universității din București, cu participarea reprezentanților studenților din principalele centre universitare din țară și a unor invitați din partea cadrelor didactice. Inițiativa este lăudabilă nu atît ca inițiativă în sine, ci mai ales ca orientare tematică și ca oportunitate a organizării unor astfel de dezbateri majore, de larg interes pentru studenți.

Acuitatea și polivalențele temei alese, diversitatea unghiurilor din care poate fi abordată multitudinea aspectelor pe care le implică au fost demonstrate cu prisosință de înseși cele zece referate prezentate în cadrul colocviului, subsumate firesc problemei centrale aflate pe „ordinea de zi" a discuțiilor.

Vădind eforturi de documentare, de argumentare largă a ideilor promovate, referatele au adus mărturia înclinației studenților către cercetarea științifică minuțioasă a spiritului lor analitic, a dorinței de afirmare a personalității, ele înscriindu-se în acest sens cu unele încercări notabile sub aspectul contribuției la elucidarea unor aspecte legate de tema supusă dezbaterii. Interesul general stîrnit de o asemenea temă s-a concretizat și în cele 35 de luări de cuvînt din rîndurile celor prezenți în sala Casei universitarilor din București. Întrunind sufragiul colectiv, bucurîndu-se de participarea activă a studenților, colocviul a căpătat aspectul unei ample dezbateri de lucru. Interesante prin vervă și tenacitate, prin franchețea ideilor exprimate, prin strădania — nu însă întotdeauna finalizată — de a pătrunde „in medias res", intervențiile vorbitorilor au relevat capacitatea acestora de a da un sens filozofic și ideologic opiniilor lor, de a conceptualiza, de a teoretiza și a interpreta științific, de pe pozițiile concepției materialist-dialectice, ale principiilor marxism-leninismului, anumite date ale realității, ale vieții căreia i se încorporează organic.

În planul său principal, colocviul a afirmat cu claritate necesitatea unei profunde angajări și responsabilități sociale a studențimii, ca o componentă esențială a existenței acesteia în cadrul determinat al societății noastre socialiste. Temeiul trainic al acestei angajări, al acestei responsabilități rezidă în înseși condițiile obiective ale societății noastre, în grija și atenția cu care este înconjurată studențimea de poporul, partidul și statul nostru, în perspectivele largi de împlinire și afirmare care i se oferă. În acest sens, mai toate referatele și luările de cuvînt s-au înscris ca o adevărată „oratio prodomo", pledînd, prin tăria argumentelor, pentru ceea ce unul din vorbitori numea „integrare armonioasă" în viața și activitatea poporului, în politica științifică, marxist-leninistă a Partidului Comunist Român, pusă cu fidelitate în slujba progresului patriei, a edificării ei socialiste. De pe această solidă platformă au fost evidențiate pregnant imperativele atitudinii angajante, militante a tineretului studios, ale rolului și răspunderii sale sociale, ca generație în devenire, menită a duce mai departe ștafeta aspirațiilor și idealurilor înaintașilor. Termeni ca „angajare lucidă", „acțiune" conștientă", „conștiință a responsabilității", „adeziune matură", „afirmare efectivă", „personalitate creatoare", „existență activă" etc. au intervenit firesc în discuții ca niște laitmotive ale aceluiași deziderat suprem: creșterea conștiinței datoriei, a exigenței față de pregătirea profesională și politică, față de dobîndirea înaltelor trăsături ale intelectualului comunist, care trebuie să guverneze întreaga activitate a studențimii patriei.

La antipodul unor atari atitudini înnobilatoare, demonstrate în atîtea împrejurări de tineretul nostru universitar, au fost sever amendate și discreditate diverse manifestări de „apatie" și „indiferentism" în care se complac unii studenți, subliniindu-se totodată sarcinile colectivelor studențești, ale asociațiilor în „recuperarea" — absolut posibilă și necesară — a acestora, în numele înălțătoarelor cauze și principii care animă pe membrii societății noastre socialiste.

Dincolo de aceste aspecte predominante care țin de reușita colocviului, trebuie arătat că, din păcate, dezbaterile din cadrul său au arătat și altă fațetă a lucrurilor, dezvăluind diferite „fisuri" de pregătire ale unora dintre cei înscriși la cuvînt. Dorința de elevare intelectuală a făcut ca unii vorbitori să opereze cu o seamă de concepte și noțiuni filozofice inadecvate, să uzeze de formulări ambigue, de un limbaj ermetic, devenind — după observația unui vorbitor— „robii unei terminologii inadvertente, desuete". De multe ori, tendința de epatare, accepțiunea și interpretarea personală, subiectivă, a unor astfel de termeni, au impietat asupra comunicării, dînd naștere la confuzii, la controverse sterile.

Subiectivismul și-a făcut loc mai ales în ceea ce privește interpretarea unor fenomene sociale curente, vădindu-se tendința facilă de ridicare a unor situații particulare la rang de principiu suveran, de apreciere formală, nefondată, a investiturii și a funcțiunii sociale a individului, de determinism mecanic, de înțelegere îngustă a condiționării și cauzalității în adoptarea soluțiilor practice privind evoluția societății noastre etc. Apariția unor note vulgarizatoare de acest gen ilustrează cunoașterea superficială a realității, a diverselor aspecte ale vieții noastre sociale și politice, lipsa unei pregătiri ideologice temeinice.

Pe de altă parte, tentația oratorică, lansarea în lungi curse ale teoretizării au făcut ca discuțiile să plutească adesea într-un plan abstract, necăutîndu-se de fiecare dată răspunsurile concrete, aplicate la domeniul de referință, la activitatea practică studențească. Speculațiile minore, facile, au lipsit diverse intervenții de rigoarea lor științifică, de ținuta universitară pe care o reclamă asemenea manifestări.

De remarcat că multe din „butaforiile" și artificiile filozofice respective și-au primit replica riguroasă în intervențiile critice a numeroși studenți, care au formulat cu claritate, răspunsurile argumentate temeinic. Pentru majoritatea participanților la discuții s-a conturat în chip definitoriu conștiința singurei soluții demne în fața vieții — angajarea și responsabilitatea socială, necesitatea transformării lor din „studenți-cetățeni în intelectuali-cetățeni".

În aceeași ordine a clarificării unor probleme ridicate în discuție, conf. univ. dr. **Radu Florian** sublinia că „rigoarea științifică — rigoarea adevărului — trebuie să devină obsesia oricărui cercetător, a oricărui intelectual. Butada și metafora nu pot ține loc de argument științific, oricît de ingenioase ar fi ele".

În intervenția sa, **Traian Ștefănescu**, președintele Consiliului U.A.S.R., apreciind inițiativa studenților bucureșteni pentru organizarea unei asemenea manifestări, integrată celorlalte acțiuni similare desfășurate în perioada acestui an universitar, a stăruit asupra necesității abordării și soluționării problemelor de pe platforma politicii partidului și statului nostru, a filozofiei marxist-leniniste. Vorbitorul a definit angajarea și responsabilitatea socială a studenților ca o atitudine activă, militantă. Ele trebuie să se manifeste în egală măsură atît în domeniul pregătirii profesionale a studenților cît și în cel al formării lor politice, cetățenești, așa cum a evidențiat cea de a VII-a Conferință a U.A.S.R. — formă plenară a angajării și responsabilității studențimii patriei noastre ca militanți intransigenți pentru triumful cauzei socialismului și comunismului. Președintele Consiliului U.A.S.R. a făcut cunoscută participanților preocuparea Comitetului Executiv de a studia atît problemele ridicate în dezbateri, cît și experiența dobîndită pînă acum în organizarea colocviilor și seminariilor studențești, de a stabili măsurile necesare pentru crearea cadrului corespunzător de desfășurare a acestora în viitor, pentru ca ele să răspundă în mai mare măsură nevoilor de informare și de clarificare ale studenților.

În încheierea dezbaterilor, a luat cuvîntul **prof. univ. dr. docent Jean Livescu**, rectorul Universității din București, care, în aprecierile sale generale asupra colocviului, a subliniat meritul organizatorilor, al studenților participanți de a fi pus în dezbatere această temă atît de importantă și de actuală.

Am vrea să arătăm totuși că multe dintre problemele formulate de studenți în discuții ar fi putut fi clarificate cu mai multă ușurință dacă inițiatorii colocviului, respectiv Consiliul U.A.S. al Universității București, ar fi acordat mai multă atenție organizării lui minuțioase. În primul rînd, se impunea o selectare mai riguroasă a referatelor (întrucît nu toate s-au justificat în egală măsură) și — de ce nu? — găsirea unei posibilități de difuzare prealabilă a acestora printre participanți, însoțindu-le eventual de bibliografii ajutătoare.

O mai judicioasă delimitare a temelor, o mai bună organizare, o înțelegere clară a scopului urmărit trebuie să stea mai mult în atenția inițiatorilor unor asemenea manifestări Fragilitatea unor deliberări teoretice ale studenților demonstrează totodată necesitatea ca asemenea teme să formeze obiectul dezbaterilor curente din cadrul prelegerilor universitare, al seminariilor de științe sociale, al discuțiilor politice desfășurate în permanență sub egida asociațiilor studențești.

Concluziile care se desprind din organizarea și desfășurarea acestei manifestări, ca și a altora similare, sînt de pe acum în atenția Comitetului Executiv al U.A.S.R. și ele se vor dezbate pe larg în tabăra de la Izvorul Mureșului, unde vor fi prezente principalele cadre de conducere ale asociațiilor studențești.

Ion SEGĂRCEANU

SPIRIT NOU PENTRU FOLCLORUL ȚĂRII

București, 5 și 7 mai a.c., Facultatea de limba și literatura română, **al doilea colocviu național studențesc de folclor.** Au participat 60 de studenți din 11 centre universitare. Au fost prezentate 26 de comunicări.

Caracteristica principală a colocviului: nivelul teoretic remarcabil al comunicărilor, referatelor, studiilor și al discuțiilor; sentimentul că termenul de **științific** revine firesc unei atare manifestări, iar cel de studențesc devine pasager.

Deși părea că aici ar fi trebuit să predomine **materialul** folcloric, niciodată epuizat, de astă-dată s-au impus eforturile spre obținerea unei noi viziuni, concepții asupra acestuia. A prevalat, cu alte cuvinte punctul de vedere teoretic. Referate ca: **„Estezisul național"** de Radu Popa și S. Anghelescu (București), **„Preliminarii la o filozofie a dorului"** de Șerban Anghelescu (București), **„Folclorul românesc și muzica bizantină"** de Lazăr Mihai (Iași), **„Motivul fraților învrăjbiți în literatura populară și cultă"** de Jurma Gheorghe (Timișoara), **„Structura poetică a descîntecelor"** de Gligor Sanda (Timișoara), **„Bocetul în Țara Loviștei"** de Paul Drogeanu (București) și multe altele au ilustrat perspicacitatea analitică a autorilor și, în special, tendința de asimilare a metodelor teoretice actuale, dintre care cea structuralistă aflîndu-se la mare căutare.

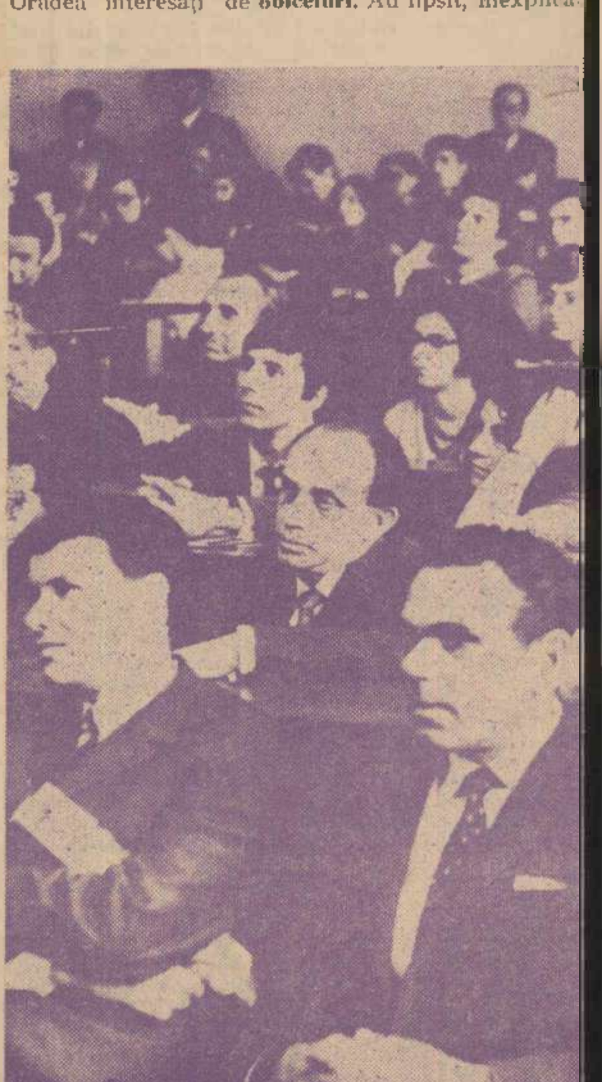
Dezbaterile au avut aspectul unei familiare incandescențe. Consecință firească a interesului sporit arătat de studenți metodelor noi de cercetare fără a subestima ceea ce este valoros în istoria folcloristicii românești, consecință a confruntărilor grațioase dintre adepții metodelor clasice de interpretare și adepții metodelor inedite, dintre cunoștințele tradiționale, unele empirice, descriptive despre folclor și cunoștințele sincronizate cu o documentație europeană. A fost o confruntare (și o conjugare totodată) a spiritului nou, eseistic în vizionarea folclorului cu spiritul academic, obiectiv. Întrucît aceasta pare a fi o altă caracteristică a recentului colocviu studențesc, am solicitat, în acest sens, opinia profesorului universitar dr. docent **Mihai Pop**, membru de onoare în conducerea lucrărilor. Domnia sa ne-a transmis următoarele:

„Fără îndoială că rostul colocviilor este și dezbaterea principiilor și metodelor de lucru ale folcloristicii contemporane. Aici, atît în cercetarea de teren cît și în sistematizarea datelor și interpretarea faptelor, există încă multe deosebiri între diferitele cercuri. S-a văzut acest lucru foarte bine la colocviul din anul acesta. Dar este de la sine înțeles că pentru cercetarea de teren există astăzi standarde de la care munca științifică, oriunde s-ar face ea, nu poate face rabat. Apoi există mijloace moderne, procedee de formalizare și de tezaurizare a datelor în care lucrează cercetarea modernă și care este bine să fie introduse în munca tuturor cercurilor. Pe lîngă aceasta există instrumentele de lucru elaborate de **Institutul de etnografie și folclor**, bibliografia generală a etnografiei și folc-rului românesc, cataloagele tipologice, îndrumătoar- pentru cercetare, chestionarele etc., care credem este de la sine înțeles că trebuie folosite de către t- fiindcă ușurează cercetarea. Din faptele și fenomen- o dată consemnate și corect descrise pot să fie p- vite din diferite puncte de vedere și interpretate fenomene de cultură, ca izvoare de date etnogra- sau sociologice, ca expresii ale unor anumite stări ciale, ale anumitor atitudini sufletești, concepții, co- portări. Deși pot fi cercetate multilateral sau mai b- zis valorificate multilateral, pentru că o cerceta- propriu-zisă intrinsecă presupune o investigare sis- matică prin care să ajungem la cunoașterea sensu- lor. O dată cunoscut sensul, funcția, esența faptu- cercetat, el poate fi conturat în diferitele conte- amintite. Cred, deci, că, dacă privim lucrurile în s- tematica lor și le cercetăm nu cu părțile dijecte, ci unitatea lor structurală, atunci nu pot exista disc- panțe între diferitele tendințe metodologice, fiin- toate converg spre stabilirea funcției și desprinde-

TREI ZILE DIN LU

sensurilor lor. Pot exista doar în raport cu faptele s- diate procedee mai înalt sau mai puțin eficiente. S- acest aspect o clarificare metodologică este neces- pentru a realiza consensul care ne va permite să relu- marile intuiții ale înaintașilor în legătură cu locul f- clorului în cultura românească și să le reargumentăm toate datele pe care cercetarea noastră actuală ni oferă".

Într-adevăr, colocviul a demonstrat că încă de băncile facultăților se poate vorbi de o diversific- între tinerii cercetători. Nu numai la nivelul interp- tării datelor concrete, ci și la acela al tematicii. Se int- văd deja și elementele unei specializări. Bunăoa- studenții de la Timișoara și-au îndreptat atenția a- pra problemelor de **mit și magie,** cei de la Cluj a- pra **cîntecelor ceremoniale,** cei de la Iași asupra **t- trului folcloric** (vezi și culegerea întocmită sub con- cerea lui V. Adăscăliței și I.H. Ciubotaru), studen- de la Galați asupra **baladei dunărene,** iar cei de Oradea interesați de **obiceiuri.** Au lipsit, inexplica-

PREMIILE COLOCVIULUI NAȚI

POEZIE

Premiul I: Ion Mircea (Cluj)
Premiul II: Dinu Flămînd (Cluj)
Premiul III: Adriana Bitel (Buc.)
Raveca Posteucă (Suceava)

Premiul I: D
Premiul II:
Premiul III:

ənţii din Craiova şi Constanţa — ne spune asis-
ıl univ. **Eugen Marinescu**, unul din organizatorii
ei reuşite reuniuni ştiinţifice. „În schimb, dacă
ia nu s-au deplasat, măcar ca observatori, la
ireşti, membrii altor cercuri de folclor s-au de-
ıt în zonele folclorice mai puţin cercetate, cum ar
dajul, Valea Nerei şi Ţara Loviştei. Sperăm ca
ele culese de pe teren, cît şi interpretarea lor te-
că, comunicările ţinute la această ediţie să fie cu-
se într-un viitor volum ori buletin ştiinţific. Desi-
cu sprijinul U.A.S.R. şi al Ministerului Învăţă-
ului".

D PRIVIRE EX CATEDRA

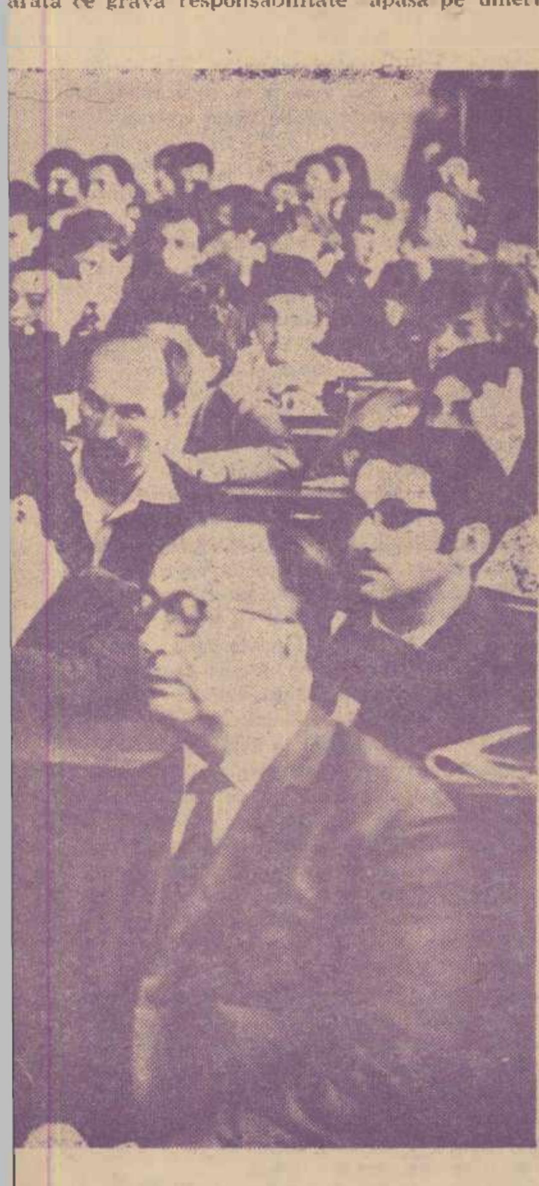
fi vrut să evit stereotipa dare de seamă asupra
lui *Colocviu naţional studenţesc de literatură.* Nu
ate. Evenimentele necesare pentru un articol, con-

UDENŢEŞTI

A MAI

ncă a doua zi de la deschidere, se cer ele însele or-
ate, mult mai bine aşezate în pagină decît s-au
t în fapt. Se cer mai ales precizate intenţiile, re-
ele şi natura acestui colocviu. Se cer depistate
citeva indicii care să arate că am participat la un
m stă scris în programul tipărit — *Colocviu na-*
! studenţesc de literatură. Din acelaşi program
un alt titlu, nu mai puţin impozant şi atrăgător:
ţie şi inovaţie în creaţia literară. („Discuţie teo-
" !)

ıdar, ziua I: În amfiteatrul Odobescu, deschidere
ă. Preşedintele cenaclului „Junimea", studentul
se Dan Fruntelată, dă cuvîntul preşedintelui Uni-
Scriitorilor din România, acad. Zaharia Stancu.
ırisind emoţia şi bucuria participării la această
lă universitară domnia-sa rememorează ani de stu-
e, de literatură, polemizează cu trecutul literar mi-
- sfătuind pe studenţi să se ocupe de subiectele ma-
arată ce gravă responsabilitate apasă pe umerii

UDENŢESC DE LITERATURĂ

TEATRU

ba (Buc.)	**Premiul I: Mircea Ghiţulescu (Cluj)**
u (Buc.)	**Premiul II: Emil Paraschivoiu (Buc.)**
(Cluj)	**Premiul III: Aurel Brumă (Iaşi)**

insului ce se vrea autor de literatură; în patru cuvinte, *sfaturi pentru viitorii scriitori.* Dintre ele menţionez indicaţia de a nu părăsi studiile universitare de dragul citorva pagini publicate, pentru că scriitorul de azi nu poate fi altfel conceput decît ca un om foarte cultivat. Şi încă una. Munca perseverentă, titanică pe manuscris. Exemplu: manuscrisele lui Eminescu. Aplauze îndelungate, reciproce. Vorbeşte apoi profesorul şi istoricul literar Dumitru Păcurariu, decanul Facultăţii de limbă şi literatura română, despre importanţa şi rosturile colocviului. Criticul Ov. S. Crohmălniceanu explică tehnica acordării premiilor. Mult mai complicată decît aceea de la Uniunea Scriitorilor. Criticul George Munteanu comunică lista cu cele trei jurii de premiere. Cam 30 de personalităţi la circa 40—50 de invitaţi. Pauză.

În partea a doua a primei şedinţe, studentul V. Ivanovici citeşte un referat al cărui titlu nu se aude! Probabil pentru că e trecut în program · *Tradiţie şi inovaţie în creaţia literară.* S-ar chema că şedinţa este a (viitorilor) criticilor literari mai ales după unele echivocuri. O şedinţă teoretică. O discuţie despre problemele esteticii actuale. Referatul însă se dovedeşte un complezent itinerar prin literatura „comisă" de studenţi şi foşti studenţi (predilecţie pentru Petru Popescu, Fănuş Neagu, Marin Sorescu etc.) răspîndită prin diverse reviste şi cenacluri. Opinii de bun simţ, cîteva formulări elegante, ecouri de prin redacţii şi de prin cunoscute articole. stil de referinţă tineresc, ostentativ: un citat din literatura universală — un nume de scriitor de pe malul Dîmboviţei, în fine, afirmaţii-şoc, lipsite de acoperire istoriografică: „continuitatea culturală a fost întreruptă" (într-o epocă literară nu prea îndepărtată), „Revoluţia estetică începe cu Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Matei Călinescu ş.a.". Evident, tînărul vorbitor a ales calea cea mai adecvată sieşi, aceea a exemplificărilor concrete. De ce neapărat teoretizarea conceptelor de tradiţie şi inovaţie?

Pe marginea expunerii lui V. Ivanovici au luat cuvîntul numeroşi studenţi, majoritatea în replică directă la afirmaţiile colegului din Bucureşti, lansînd la rîndul lor alte afirmaţii nu mai puţin teoretice: de la cele despre conceptul de generaţie („sîntem sau nu sîntem noi o generaţie literară?" Da· Nu. Da. Nu.), de public, de cenaclu etc. la cele administrative: despre raportul dintre revistele centrale şi cenaclurile studenţeşti, dintre cenacluri şi reviste studenţeşti, dintre acestea şi edituri, dintre cenacluri şi edituri etc. etc. Discuţiile sînt aprinse, polemice, pitoreşti. Se conturează, în concret, tema *Colocviului naţional studenţesc de literatură: Tradiţie şi inovaţie în creaţia literară.* Toată asistenţa e pe deplin lămurită: Cine scrie, să scrie mai departe. Fapta contează. Teoria vine pe urmă. Incercînd să puncteze cele cîteva probleme ivite în dezbateri, criticul George Munteanu găseşte formula cea mai nimerită: „În materie de literatură concluziile sînt imposibile". În realitate, *Colocviul Naţional Studenţesc de literatură* s-a dovedit a fi *Colocviul naţional al cenaclurilor literare studenţeşti.* Speratele discuţii teoretice au fost, într-adevăr, de nivelul unui cenaclu. E primul cîştig clar al primei părţi din prima zi a numitului colocviu.

In şedinţa de după-amiază au fost audiate pe secţii (poezie, proză, teatru) textele literare depuse la secretariatul concursului. La poezie unde am participat din slăbiciune sufletească, între orele 17 şi 20 nu am reţinut nici o poezie, ci nenumărate simboluri lirice aşezate într-o ordine tradiţională ori fost inovatoare. In ordinea importanţei, s-au remarcat motivele istorice, biblice, dacice, panice şi geologice *(Nisipurile* lui Adrian Păunescu).

Ziua a II-a, duminica săptămînii şi, cred, duminica colocviului şi a competiţiei literare. Ea a impus numele unor poeţi autentici: DINU FLĂMÎND, ION MIRCEA, DAN MUTAŞCU, ADA BITEL ş.a. Primii doi aparţin cenaclului *„Echinox"* din Cluj şi revistei sale. Reţin în mod special pe Dinu Flămînd, care, nu ştiu de ce, îmi sugerează un titlu de viitor articol. Deocamdată în rezumat:

ARDEALUL CARE COBOARA

Desigur, premiul la poezie îl va lua Dinu Flămînd. Acum sau cine ştie în ce alte împrejurări.

E un fecior din Bistriţa Năsăud. N-o spun întîmplător. Nici ca amănunt biografic. (Aici urmează portretul. L-am retras pentru cronica la volum).

În poezia lui Dinu Flămînd răsună un spaţiu natal precis, un sentiment autohton general. Poezia lui are vitalitate afectivă.Una vastă, subterană, învăluitoare. Pentru Dinu Flămînd poezia este „pleoapa a treia", ochiul nevăzut al aşezărilor, al plaiurilor şi al istoriei: *„Pleoapă magică ancestrală, / tainic palpită poemul la rădăcină / sub o pecetă suptă în sine".*

El e un trubadur rural cu umor baladesc: *Mai mulţi de trei / toţi husari firoscoşi / traşi în mustăţi sumeţite cu rost / la dragostea văduvei, după post // Mai mulţi de trei — / noi, blegoşi visători cu dor de femei! am fi mers de-a-ncălare spre Veneţie / după mărgele. naramze şi farbe / la dor să-mbie.*

Dinu Flămînd e un pelerin şcolit în cetăţile Ardealului. Oraşul nu-l mai tulbură, nu-l mai înstrăinează de sine ca pe înaintaşii săi literari, ci îi sugerează expresive stampe psihice: *Din turnul focului cad paznici morţi / cloşarzii tenebroşi trag din săneţe — / dacă ar arde ceaţa peste noi / trîmbe de fum s-ar ridica în pieţe / din toate cărţile de chin nescrise.*

Poetul nu-şi uită zarea care l-a împins la lumină. Reproduc din poemul „Ţara Ardealului":

Capăt de drum, tîrziu capăt de drum,
Înţelepciuni sărace ne-ntîrzie
pe la laturile unui alt tărîm·
Nici semnul vîrstei noastre nu ne-mbie,
Noi n-am umblat prin poşte şi popasuri,
n-am ispăşit în ronţăit de cal
somnul copilului întins pe-un braţ de fîn.

Arar bătrînii ne-nţeleg la vorbă
nici n-avem timp să ne oprim din drum —
doar bănuim în sus ţara bătrînă
care ne-ar copleşi, şi-i zicem fum.
. . . .
Astfel simţim pămîntul cum se trage,
sub paşii noştri drumul se subţie,
palmă cu palm-abureşte-n suflet
zodia nopţilor de pribegie.
Ţara Ardealului migrînd spre nord —
doar noaptea mai auzi căruţe-pajuri
izbindu-se cu oiştea-n cetate,
re-ntoarse la o vîrstă prea tîrzie.

După Ion Alexandru, Ana Blandiana şi Gheorghe Pituţ un nou poet face ca Ardealul transcendent să coboare în Capitală.

P.S. Dacă spaţiul mi-ar fi permis aş fi reprodus şi poemele *Mama* de Ion Mircea şi *Astronomia gestului adîncă* de Dan Mutaşcu. Poeme realizate unitar. Sper să am o altă ocazie.

N. MIRCESCU

ENTUZIASM, FĂRĂ ECONOMIE!

Intre 9 şi 11 mai s-a desfăşurat în Bucureşti Festivalul studenţilor economişti. Principalul ţel al acestei acţiuni, iniţiate de Consiliul Asociaţiei studenţilor de la Academia de studii economice Bucureşti, a fost strîngerea legăturilor între studenţii economişti din întreaga ţară. Şi nu se poate spune că acest ţel nu a fost în bună măsură atins. În cele trei zile ale festivalului s-au organizat mese rotunde unde au fost dezbătute cele mai stringente probleme ale studenţilor economişti. S-a scos în relief necesitatea unei permanente legături între viitorii economişti din întreaga ţară. Un prim pas în acestă direcţie l-a constituit însăşi festivalul. Toată lumea a cerut ca de acum înainte festivalul să se organizeze anual în fiecare centru universitar, prin rotaţie. Încă de pe acum a început o adevărată „bătălie" pentru cîştigarea dreptului de a organiza festivalul din anul viitor.

O altă problemă viu discutată a fost aceea privind munca ştiinţifică de cercetare desfăşurată de studenţi. S-a făcut un larg schimb de experienţă privind metodologia de lucru şi s-a stabilit ca de-acum înainte să existe o colaborare permanentă între toate cele cinci centre universitare din ţară. Şi, pentru a stimula şi mai mult munca de cercetare, s-a cerut organizarea din doi în doi ani a unui Seminar al studenţilor economişti, unde să fie prezentate şi premiate cele mai bune lucrări elaborate în cadrul cercurilor ştiinţifice studenţeşti din fiecare centru universitar.

Fructuoasă s-a dovedit dezbaterea pe marginea cursurilor universitare, în cadrul căreia s-a sugerat ca din fiecare curs editat să se trimită un număr de exemplare tuturor facultăţilor de studii economice. Folosind prilejul unei asemenea reuniuni importante, studenţii economişti au făcut totodată un util schimb de experienţă în domeniul activităţii obşteşti, evidenţiind sarcinile actuale care stau în faţa asociaţiilor studenţeşti.

Dar Festivalul studenţilor economişti a constituit totodată şi un bun prilej de trecere în revistă a formaţiilor artistice. Pe scenele de la Academia de studii economice, Casa de cultură a studenţilor sau baza cultural-sportivă „Tei", în cele trei zile ale festivalului s-au perindat solii artei studenţeşti din toate cele cinci centre universitare. Formaţia de estradă a clujenilor se pare că a cucerit cele mai multe sufragii.

Aşa cum pronosticam în numărul nostru trecut, pentru solistul de muzică uşoară Alexandru Negruţiu (anul I — Facultatea de finanţe, Cluj) festivalul a constituit o adevărată „lansare". Aplauzele susţinute, care au însoţit de fiecare dată apariţiile sale pe scenă, ca şi repetatele rechemări la rampă sînt poate cel mai bun certificat al consacrării.

Ieşenii s-au prezentat numai cu lucruri specific moldoveneşti, începînd de la piesa „Iorgu de la Sadagura" — foarte bine interpretată — şi pînă la cîntecele şi dansurile populare executate de taraful şi formaţia de dansuri.

Studenţii anului II de la Facultatea de economia industriei din Timişoara au realizat un notabil spectacol Eugen Ionescu — ‚Cîntăreaţa cheală". Demn de semnalat este faptul că de la regie şi pînă la sufleur toţi realizatorii spectacolului sînt studenţi.

Festivalul s-a bucurat şi de participarea unui artist al cărui renume a depăşit de mult graniţele Europei. Este vorba de Dumitru Zamfira. solul artei populare olteneşti, care a reuşit să cucerească S.U.A. cu... fluierul. Oltenii — ambiţioşi şi puşi pe agoniseală cum îi ştim — au venit cu cea mai mare delegaţie şi erau cam supăraţi fiindcă festivalul nu s-a desfăşurat sub formă de concurs.

De fapt, organizatorii — care anunţaseră iniţial că se vor acorda premii atît formaţiilor artistice cît şi celor mai bune dintre lucrările ştiinţifice studenţeşti prezentate cu acestă ocazie — speriaţi că vor provoca nemulţumiri, au renunţat la premii. Ba, mai mult, au renunţat şi la sesiunea de comunicări a lucrărilor ştiinţifice studenţeşti, organizîndu-se în ultimul moment la clubul Academiei de studii economice o expoziţie cu lucrările ştiinţifice premiate la sesiunea cercurilor ştiinţifice studenţeşti din fiecare centru universitar.

Aşteptat cu deosebit interes, concursul pentru „Miss economista '69", tot din „grija" organizatorilor... n-a mai avut loc pesemne tot din „economie" de premii.

De o largă participare s-au bucurat întrecerile sportive organizate în cadrul „Academiadei". Peste 500 de studenţi de la Academia de studii economice din Bucureşti s-au întrecut în cadrul finalelor campionatelor interne de atletism, volei, baschet, handbal şi fotbal. Consiliul Asociaţiei studenţilor şi catedra de Educaţie fizică de la Academia de studii economice merită sincere felicitări pentru modul cum s-au achitat de sarcinile organizatorice.

Cu lipsurile inerente debutului, festivalul iniţiat de A.S. a constituit o acţiune binevenită, remarcabilă mai ales prin complexitatea materialelor sale, care va contribui şi mai mult la strîngerea legăturilor dintre studenţii economişti din întreaga ţară. Entuziasmul manifestat de participanţii la acest prim festival este • chezăşie a succesului pe care, cu siguranţă, îl vor avea ediţiile viitoare.

Dan VLAD

EVRIKA!

INVAZIA ROBOŢILOR ÎN MEDICINĂ

Nu ştiu de ce, dar majoritatea oamenilor au oarecare reţinere cînd e vorba de lucruri noi, mai ales în domeniul medicinei. Totuşi, vrem, nu vrem, aceasta-i situaţia : pe zi ce trece dispunem de aparaturi noi, de mijloace de tratament, supraveghere şi diagnostic mai precise, mai complicate, dar de un real folos omului bolnav sau celui sănătos în prevenirea bolilor.

Despre roboţi ? Iată ce scria recent o revistă franceză de specialitate : „Roboţii sînt printre noi. Trebuie să-i primim fără nelinişte, fără panică nejustificată. Nu trebuie să ne temem nici de cuvinte, nici de fapte. Ei vor fi mîine mai mult decît servitori sau sclavi : vor deveni tovarăşii şi colaboratorii noştri. Prezenţa lor va schimba modul nostru de viaţă, ideile, sentimentele şi obiceiurile noastre. Întreaga noastră civilizaţie va fi modificată ! Va trebui să le acordăm atenţia pe care o trăim la un loc cu roboţii cu care vom împărţi munca zilnică".

Dar de fapt ce sînt aceşti roboţi ?

Nu e vorba decît de „muncitori artificiali", adică nişte mecanisme automate, care se substituie omului pentru a îndeplini o serie de sarcini şi activităţi.

Ei au apărut pe lume din timpuri vechi, de cînd omul căuta să găsească alte surse de energie (în afara membrelor sale) şi de cînd se încerca utilizarea acestor energii cu un efort intelectual minim.

Se căuta să se înlocuiască cuplul om-instrument cu altul mai precis, mai puternic şi mai economicos, cuplul om-maşină.

Aceşti roboţi iniţiali, cum ar fi presa de imprimat (în locul penei de gîscă), vaporul cu aburi (în locul vîslelor), războiul de ţesut (în locul acului de tricotat) au apărut chiar înaintea cuvîntului „robot".

Mecanizarea a transformat societatea axată pe instrument într-una axată pe maşini. Multe au depins de sursa de energie : aşa de la petrol s-a ajuns la electricitate, iar de la aceasta la energia nucleară.

A venit apoi automatizarea, care a transformat asocierea axată pe maşină într-o asociere axată pe sisteme, sau utilizarea unor maşini pentru a dirija alte maşini. S-au putut racorda maşinile între ele ; cu alte cuvinte s-a realizat controlarea maşinii de producţie cu alte maşini de informare şi reglare, deci o funcţionare automată a marilor ansambluri mecanice.

Astfel înseamnă de fapt că avem de-aface cu două „revoluţii" ale maşinii : prima a reuşit să elibereze omul de unele lucrări musculare şi de cheltuială de energie, iar a doua îl eliberează de unele munci intelectuale şi de unele eforturi de memorie.

Robotul înseamnă un „sistem integrat, care implică nu numai mecanizarea unei munci, ci şi continuitatea procesului, efectul retroactiv şi controlul automat".

Nu cred că în viitor roboţii vor avea totdeauna o conformaţie umană, dar, oricum, vor apare o serie de asamblări mecanice bine echipate care vor purta „ochi", „urechi", „braţe" sau alte porţiuni similare organelor omeneşti, destinate să efectueze funcţii similare.

În viaţa modernă o serie de roboţi au pătruns deja în... bucătărie, în locuinţă, la birou sau în uzină şi este de aşteptat ca într-un viitor nu prea îndepărtat să fim martorii unei invazii impresionante a acestor tovarăşi ai omului.

În sectorul industrial şi cel administrativ roboţii îşi au locuri bine stabilite, dar în alte domenii ale activităţii umane încă prea puţin. În curînd însă ei vor putea veni în ajutorul profesorilor, avocaţilor, medicilor, dacă nu chiar îi vor înlocui în anumite situaţii.

Ordinatorii electronici sau cum sînt numiţi „creiere motorizate" au invadat şi practica medicală.

Se ştie că o parte din ceea ce se numeşte „gîndire" constă în tratarea informaţiei, adică din întocmirea de simboluri, de înmagazinarea lor, asocierea, regruparea şi folosirea în diverse scopuri.

Compararea simbolurilor, triajul, selecţionarea, calculul lor sînt descoperiri ale electronicii şi ele permit degrevarea creierului omenesc de toate aceste operaţii intelectuale mecanizabile.

În 1946 s-a construit primul ordinator electronic la Universitatea Harward numit E.N.I.A.C. (Electric Numerical Integrator and Calculator).

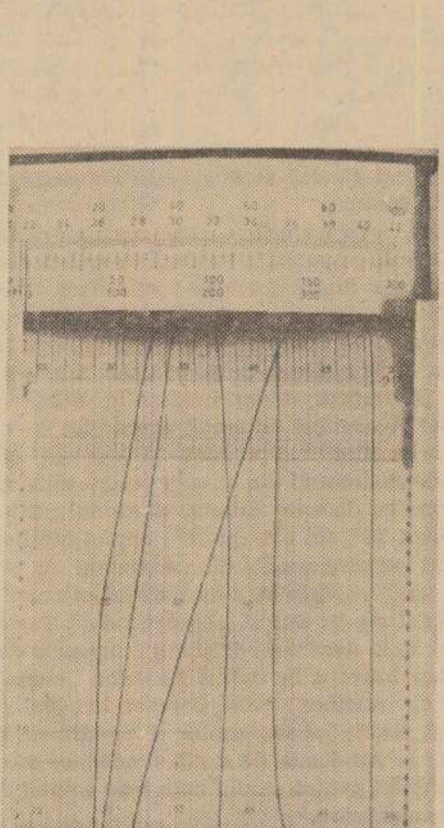
De atunci s-au construit o serie de maşini informaţionale noi, care au eliberat parţial creierul uman de o serie de activităţi intelectuale, la fel cum maşinile energetice i-au eliberat muşchii, tendoanele şi articulaţiile.

Creierul uman de altfel este destul de slab pentru a păstra toate informaţiile acumulate în viaţă şi în diverse biblioteci. „Uitarea-i scrisă-n legile omeneşti" şi ea are sigur un rol pozitiv în viaţa noastră de toate zilele.

Maşinile care tratează informaţia nu uită nimic, pot executa în acelaşi timp mai multe operaţii. Ele îl eliberează pe om de la o serie de activităţi intelectuale.

Maşinile pentru tratarea informaţiei sînt de două feluri : calculatoarele (care fac numai operaţii numerice) şi ordinatoarele (care, în afara operaţiilor obişnuite de mecanografie, pot face o muncă logică şi chiar pot lua hotărîri).

După această incursiune generală în lumea „roboţilor", o să căutăm să trecem la lucruri ceva mai practice : aplicarea lor în medicină.

I. Laboratorul — robot

Biochimia medicală cu multiplele ei metode de analiză şi dozare, cu personalul necesar pentru efectuarea unor examinări destul de simple şi mai ales cu interpretarea rezultatelor (uneori bizară) este un domeniu în care metodele de automatizare sînt chemate să aducă un ajutor preţios.

Se ştie că pentru efectuarea unor analize de laborator (glicemie, colesterol, acid uric, uree, probe hepatice etc.) sînt necesare mari cantităţi de sînge pe care pacienţii le dau cu... zgîrcenie, iar medicii sau laboranţii le recoltează cu destulă greutate.

Ei bine, prin introducerea unor „autoanalizatori multiplex" s-a reuşit ca dintr-o singură priză de sînge, cu o cantitate foarte mică de produs, să se execute simultan un mare număr de teste şi probe, de o excelentă calitate.

În plus, ordinatorul, beneficiind pe de o parte de o „memorie electronică", poate servi la stabilirea statisticilor sau la cercetarea medicală şi pe de altă parte cu ajutorul unui dispozitiv serveşte medicului cu promptitudine un extras al rezultatelor de la bolnavul sau bolnavii săi.

Folosite pe scară largă într-o serie de ţări, aceste ansambluri s-au dovedit excepţional de utile, atît în examenele de depistare în serie pe populaţii întregi, cît şi în laboratoare mari unde timpul de aşteptare, recoltarea propriu-zisă şi rezultatele se obţin într-un timp record, spre mulţumirea bolnavilor, a oamenilor sănătoşi şi a personalului medical.

II. Infirmiera — robot

Într-un spital, de orice nivel ar fi el, infirmierele au un mare rol. De conştiinciozitatea, cinstea şi ataşamentul lor depinde de multe ori viaţa bolnavului. Ele sînt tot timpul la capul celui suferind, cele care-l ajută în primul rînd.

Această „infirmieră"-ordinator înregistrează şi măsoară permanent o serie de funcţii ale organismului (temperatură, puls, tensiune arterială, diureză etc.) şi în unele cazuri poate prevedea unele schimbări în starea pacientului sau poate modifica tratamentul în curs, dacă observaţiile sale justifică o astfel de modificare şi dacă i se furnizează directive precise în acest scop.

Desigur că nu trebuie să aşteptăm mîngîiere şi afecţiune de la infirmiera-robot (uneori nu le dă nici infirmiera umană), dar ea va acorda aceeaşi atenţie bolnavului tot timpul, fără întrerupere, fără să-l neglijeze şi fără să obosească.

Nu trebuie uitat că „infirmiera-robot" este de o rară corectitudine, nu uită nimic, aplică toate prescripţiile primite, nu are „toane", nici greutăţi familiare şi nu este chemată la telefon.

III. Medicul — robot

La acest subtitlu unii sceptici ar putea să zîmbească şi nu fără motiv. Va veni o zi cînd roboţii vor putea stabili un diagnostic precis şi un tratament adecvat — individualizat ?

„Desigur că nu este o problemă ce se va rezolva imediat, dar lucrul este pe deplin realizabil, poate într-un timp foarte scurt", răspund specialiştii.

Se porneşte de la faptul că în viaţa de toate zilele medicul uman, pentru a stabili un diagnostic, „învaţă şase ani de medicină şi apoi toată viaţa" (şi tot nu ştie nimic cînd moare — ar spune cei răutăcioşi).

Pe lîngă învăţătură el compară simptomele bolnavului examinat cu totalitatea simptomelor ce corespund unei anumite boli.

Un robot poate face acest lucru cu mai multă exactitate logică şi chiar cu o cultură medicală mai mare, datorită bogăţiei şi siguranţei memoriei sale.

În plus, robotul nu este grăbit, nu are consultaţii la o altă policlinică (sau la cabinet), nu cunoaşte pe nimeni şi nu are slăbiciuni faţă de cele... „lumeşti".

Astfel de medici-roboţi au fost încercaţi cu succes ; interpretarea pe care o dau ei electrocardiogramei, spre exemplu, este mai rapidă şi mai sigură decît o fac medicii cardiologi. Ordinatorul poate face acest lucru şi la distanţă şi prin telefon şi pus la curent cu evoluţia electrocardiogramelor, după diferite medicaţii prescrise, poate sugera noi tratamente.

Sigur că roboţii pot fi folosiţi şi în serviciile administrative ale spitalelor : arhivarul-robot, administratorul-robot etc. — dar toate ridică aceeaşi întrebare : ordinatoarele pot gîndi ?

Aici este şi o problemă de definiţie. Gîndirea zisă suverană, care fixează obiectele, va rămîne totdeauna apanajul omului, dar gîndirea zisă aservită, care organizează mijloacele, va fi în curînd mecanizată aproape în întregime. „Pentru tot ceea ce priveşte scopul, omul este totul. Maşina nu poate absolut nimic. Dar pentru tot ceea ce este gîndirea aservită scopului deja fixat, maşina este mai bine informată, mai capabilă", după cum se exprimă un autor francez.

Aşadar, maşina — robotul — este făcută de om şi ea nu poate exista fără om ; în schimb îl poate ajuta mult, îl poate degreva de o serie de munci obositoare, chinuitoare, producătoare de boli ale oricăror organe şi în special ale sistemului nervos central.

Dr. Gh. BUNGHEZ

dialectica ideilor

Filozofia culturii – disciplină cu statut propriu*)

Unul din domeniile care redimensionează conștiința filozofică contemporană, dîndu-i nuanțe și gradații tot mai perceptibile, este cel al filozofiei culturii. Cercetată mai mult în cadrul istoriei filozofiei sau evidențiată în adversitatea școlilor filozofice (îndeosebi cele neokantiene), prin prisma unor postulate sau mutații preferențiale unui moment social și istoric, filozofia culturii și-a cîștigat totuși suficiente elemente pentru ca să devină o disciplină de sine stătătoare. Se impunea, însă, ca o condiție liminară, prospectarea modalităților structurale și a condițiilor categoriale menite să dea acestei discipline temeiurile speculativ-teoretice necesare. Evident, dintr-o astfel de perspectivă s-a impus o flexibilă conjugare a tuturor factorilor subiectivi și obiectivi și, în perimetrul acestora, materiali și spirituali pentru delimitarea și diferențierea **filozofiei culturii** de o **istorie a culturii** sau **sociologie a culturii.** În acest sens, considerăm că filozofia culturii s-a putut afirma cu un maximum de obiectivitate în cadrul concepției materialist-dialectice despre lume și societate, constituindu-și un statut propriu.

O limită a preocupărilor idealiste anterioare privind filozofia culturii a constat tocmai în faptul că ea s-a exercitat în mod nemijlocit numai asupra uneia din dimensiunile care conlucrează la formarea acesteia. Ca atare, tendința de a acorda un statut eficient generalizărilor teoretice în domeniul culturii a ajuns numai pe calea parțială și chiar unilaterală la premisele unei filozofii a culturii. S-au exersat, cu alte cuvinte, asupra acesteia din urmă, demonstrații care validau mai mult sau mai puțin factorii aferenți și nu genetic constitutivi care-i sînt proprii. Din acest motiv, trecerea la o fundamentare obiectivă, științifică a filozofiei culturii presupune condiționarea acesteia de o serie de elemente și factori care-i sînt cosubstanțiali, și prin care ea își justifică pe deplin existența de sine stătătoare, lucru care a fost posibil o dată cu fundamentarea ei marxistă.

Meritul incontestabil al lucrării lui Al. Tănase constă în faptul că a pornit de la necesitatea diferențierii tuturor elementelor care configurează un domeniu atît de vast ca acela al culturii și totodată de a le găsi concordanța și omogenitatea în țesătura lor intimă, care conlucrează succesiv la susținerea edificiului unei filozofii a culturii.

O primă subliniere a autorului constă în stabilirea unor momente care fuzionează în alcătuirea unei filozofii a culturii. Fără a fi susținute nediferențiat, aceste momente implică perceperea fenomenului culturii în substraturile lui aleatorii, care sporesc sensurile continuității unei culturi, eliminînd pretențiile imuabilității valorilor sale. Așadar, pe spirala care conține gnomic perspectiva dezvoltării logice și istorice a filozofiei culturii se înscrie momentul **cognitiv** ca rezultat al cristalizării unor elemente de cunoaștere în activitatea practică a societății. În legătură cu acest moment se află cel **axiologic** întrucît se referă la „finalizarea umană a culturii" (p. 19). Ca un factor dinamic trebuie inclus — după Al. Tănase — creația sau momentul creator care perpetuează domeniul valorilor culturii. Desigur, își menține o valoare principială momentul praxiologic, realizînd acea „funcție socială" necesară oricărei culturi, după cum principiul determinismului obiectiv sau al autonomiei relative și diferențiate a culturii conlucrează la stabilirea unor parametri interiori oricărei filozofii a culturii. În fine, caracterul de clasă al culturii relevă consecințele care decurg în societățile cu clase antagoniste pentru conținutul exprimat de o cultură sau alta a unui grup sau clase sociale. Cu aceste momente esențiale oricărei raportări la o cultură autorul consideră că trebuie încercată elaborarea categorială a culturii, tocmai pentru că pînă la ora actuală concepția materialist-dialectică despre cultură s-a ocupat numai parțial de „elaborarea unui edificiu logic-categorial al filozofiei culturii" (p. 21).

În partea I a lucrării (**În legătură cu definirea conceptului de cultură**) sîntem introduși în problematica vastă a domeniului culturii, stabilindu-se relații teoretice între diferite noțiuni, concepte, definiții preliminare care se conjugă în constituirea conceptului de cultură. Nenumăratele înțelesuri atribuite acestui concept, consecvența istorică în urmărirea și definirea lui de la antichitatea clasică și pînă în epoca contemporană sînt subliniate în nemijlocită legătură cu procesul formativ al culturii, în interferența deseori fericită dintre discipline diferite, cum ar fi etnologia, psihologia socială, alături de totalitatea unor însușiri ce decurg din rețeaua complexă de obiceiuri, tradiții, etc. ce incorporează fenomenul de cultură.

Pe bună dreptate acordă autorul o prioritate, în explicarea culturii, raportului natură-societate, (reamintind de opinia lui Petre Andrei: „Natura unită cu valoarea, natura pusă în valoare este cultura"). Credem că autorul corectează în mod just opiniile acelor gînditori care sînt grăbiți să accepte posibilitatea unei culturi și la nivelul subuman. Or, „primul și cel mai de seamă sistem de referință în care trebuie să integrăm cultura pentru a-i defini înțelesurile îl constituie raportul om-natură... în care omul apare ca ființă socială" (p. 38). De notat că, în această observație judicioasă, este relevată complexitatea laturilor care caracterizează domenii atît de variate, dar nedespărțite, de natură, societate, cultură. Totuși din textura acestor sublinieri se pare că este expediat un element tot atît de viabil, mai puțin reținut chiar de problematica actuală a culturii, acela al **cosmicității.** Plenara adeziune a omului la natură nu se desfășoară liniar și într-un unic sens, de însușire și supunere strictă, ci și în osmoza dintre ritmurile firii și cele ale sensibilității omenești. Fără a cădea într-un panteism dulceag, omul simte și o întrupare a ființei lui în curgerea năvalnică a lumii, de aceea poate nici un popor nu a încetățenit mai bine ca al nostru acea sete dacică de armonie, de necuprins, acea bucurie-tristă dar înțeleaptă a omului care se risipește în tainiți de codru, cu „păsărele mii și stele făclii". Un astfel de sentiment a creat veșnicia unor valori ce duc de la baladă și legendă la cîntul nescris din infinitatea coloanei lui Brâncuși. În ceea ce privește relevarea unor termeni ca **personalitate și semnificație** în definirea culturii, punctele de vedere exprimate, pornind de la actualitatea zilelor noastre, sînt conotate doar în ceea ce autorul le consideră intrinseci actului de cultură, accentuînd fie asupra așa-numitelor sisteme culturale, sau, dimpotrivă, asupra modalităților de comportare subiectiv umană.

În bună parte, sînt delimitate teoriile idealiste despre valoare, preluarea globală a unor aprecieri obiectiviste (valorile ca date absolute) sau subiectiviste (valorile ca relative), măsura în care astfel de considerații au influențat înțelegerea creațiilor culturii, sporindu-le sau îngustîndu-le semnificația. Perioada postbelică, cu Louis Lovelle, a inițiat, de la neokantieni încoace, o amplă dezbatere în jurul valorii și ea a afectat și domenii ca acela al culturii. Neajunsul teoriei valorii din filozofia idealistă a fost determinat și de înțelegerea parțială, limitată la un aspect sau altul, și nu dintre cele mai caracteristice culturii în evoluția și istoricitatea ei. De fapt, în teoriile idealiste pînă la existențialismul contemporan, care caută o salvare sui generis a ființei umane (Gabriel Marcel) sau neantizarea (Sartre), nu se are în vedere unitatea dintre individual și general, ceea ce, după remarca autorului, a dus la transpunerea valorilor în lumea aproape iluzorie (pentru existențialiști) a generalului, deși valorile stabilite sînt la ei „principii relative de acțiune concretă" (p. 72).

Pentru a putea înțelege semnificația reală a oricărui act de cultură și implicit acel al valorii, Al. Tănase rezervă un capitol contribuțiilor marxiste în definirea conceptelor de valoare și cultură, arătînd că în cadrul acestei concepții „unghiul de vedere predominant în definirea culturii este cel axiologic" (p. 74). Pe de altă parte, este repudiat sociologismul vulgar sau acceptarea prejudecății că axiologia nu și-ar găsi rațiune într-o concepție materialist-dialectică. În ciuda unor astfel de opinii, autorul subliniază legătura organică între conceptul de valoare și cel de cultură (cu o tradiție în filozofia noastră — vezi P. Andrei, M. Ralea, C. I. Gulian etc. pînă la cele mai recente preocupări despre cultură — I. Pascadi, Ștefana Steriade). Studiile publicate atestă unitatea dintre cunoaștere și valoare, tocmai ceea ce autorul subliniază cînd face disocieri între o **latură materială și spirituală** a culturii și nu între cultura materială și o cultură spirituală, cum se încearcă uneori. În această direcție se îndreaptă analiza făcută conceptului de creație în lumina filozofiei culturii. Actul creator în cultură a fost ori minimalizat în numele unui determinism mecanicist, ori transferat într-o lume de esența divinității (de la Malebranche la Bergson). Concepția laică asupra creației n-a putut fi abandonată și epocile mari de cultură (Renașterea) au instaurat încă o dată acest drept al actului creator în care omul își dobîndește pe deplin atributele sale. Prin intervenția umană de natură practică și socială se desfășoară însuși procesul creativității, realizînd acea coincidență între real și ideal, între lege și scop, talent și muncă etc. Pe o astfel de cale ideatică și-a găsit afirmarea cultura atît de fecundă a maselor, creatoare de valori spirituale nepieritoare. Pledoaria pentru o continuă legătură cu aceste valori apare justificată, pentru a „ne orienta către acele opere și momente de cultură care ne transmit o mai bogată experiență de viață și cunoaștere umană, care răsfrîng destule raze pentru a face să izbucnească lumină și flacără în marea epopee constructivă a prezentului socialist". (p. 142).

Cu partea doua a lucrării, autorul supune analizei mult controversata problemă a culturii și civilizației, care polarizează în jurul ei dezbateri de idei fructuoase, năzuind în genere către o înțelegere unitară a acestora pînă în zilele noastre. Definițiile termenilor de cultură și civilizație sînt raportate la un gînditor sau altul, de la începutul unor culturi clasice, trecînd prin dilematica controversă în jurul civilizației orientale și mai apoi a acelei apusene. Problema astfel pusă se cerea privită din unghiul de vedere amorsat al epocilor mai apropiate de noi.

Începînd cu Jean-Jacques Rousseau problema culturii și civilizației intră în atenția teoreticienilor dornici să găsească modalități de înțelegere asupra celor doi termeni. Îndeosebi s-a accentuat asupra ideii de progres, evoluție în viața socială pe baza culturii și civilizației. În acest mod perspectiva se schimbă căci: „Idealul lui Rousseau nu este o evoluție regresivă, ci o reformă progresistă, menită să perfecționeze civilizația modernă, s-o pună de acord cu esența omului ca ființă născută liberă" (p. 162). Cu totul alta va fi viziunea asupra culturii și civilizației la un O. Spengler în secolul nostru. Acest gînditor admite o ruptură între civilizație și cultură, neexistînd nici o comunicare între ele. Imposibilitatea de a menține cultura unei epoci, de a o vedea transpusă în viața unei societăți care se dezvoltă, declinul și decadența culturii pe treapta civilizației, sînt teze esențiale în sumbra doctrină spengleriană. Exagerări tot atît de simțitoare vom întîlni la Toynbee, care pornește de la ideea pluralității civilizațiilor — amplu disociată de autor.

Merită reținută atenția acordată teoriilor din gîndirea filozofică și socială românească asupra culturii și civilizației.

Un evident început întîlnim la Eminescu, coborîtor în straturile de adîncime ale culturii noastre pentru a găsi acolo mărturii durabile în susținerea unui ideal de cultură. Tocmai pentru că, în general, cultura noastră și-a găsit substanțialitatea în creația îndelungă a poporului, în tradiții și moravuri umaniste, fondul ei nu a putut fi niciodată alterat. Gînditori ca Xenopol, Hasdeu, Iorga, Motru, Blaga, Lovinescu, cu toate contradicțiile lor, au cercetat acele determinante specifice ale culturii românești care au proiectat-o pe aceasta în universalitate. În desprinderea unor curente, școli și mișcări de cultură etc., autorul găsește motive firești de analiză teoretică, pentru a arăta ceea ce reprezintă continuitatea în fenomenul românesc de cultură, valoare viabilă a acestor teorii.

Ultima parte se oprește la problemele legate de cultură ca mecanism spiritual al dezvoltării conștiinței sociale, asupra funcției educative și esenței etice a culturii, a culturii și personalității etc.

În întregul lor problemele legate de idealul cultural al epocii noastre, care solicită permanența valorii sociale a acestui ideal, se cere structurat în funcție de numeroși alți factori. Între aceștia se înscriu cei care privesc transformările petrecute pe planul existenței sociale, influența lor, ca și întrepătrunderea sau dinamizarea vieții sociale prin factorii subiectivi, spirituali. Un raport ca cel dintre tradiție și inovație, deosebit de important și fluent prin elementele ce le presupune, obligă la o exegeză îndelungată în care mutațiile intervin condiționat. Lucrarea lui Al. Tănase constituie cel mai recent îndrumător în problemele filozofiei culturii căreia îi acordă o autonomie la care a rîvnit nu odată.

Ceea ce ni se pare dominant în ansamblul lucrării ține de substanța umanului care o întreține cu fiecare capitol. Autorul a plasat întregul material în acel orizont uman, deschizător de drumuri pe terenul fertil al culturii. Locul omului ca un demiurg în viața spirituală este relevat din nenumărate unghiuri de vedere.

Cele două volume care-i urmează acestuia vor trebui să dea o amploare acestui deziderat pe care și autorul l-a întărit într-o recentă dezbatere asupra cărții ținută la Institutul de filozofie al Academiei.

Celor cîteva referiri critice sumare inserate în prezentarea lucrării le-am adăuga și altele, fixate mai ales asupra necesității unei preluări mai depline a culturii românești nescrise. Desigur, aspectul categorial al dezbaterii culturii și civilizației se cere și el extins. Filozofi ai culturii recunoscuți la noi, ca B. P. Hasdeu, N. Bagdasar, P. P. Negulescu, Tudor Vianu ar putea fi tratați mai amplu și complex. Sînt doar cîteva opinii care probabil vor sta în atenția următoarelor volume pe care le așteptăm.

Vasile VETIȘANU

*) **Alexandru Tănase:** „Introducere în filozofia culturii". Editura științifică.

„Europa" este un nume care revine în aceste zile cu deosebită frecvență în discuțiile oamenilor politici și ale diplomaților în diferitele documente oficiale — naționale, bilaterale sau internaționale, în paginile ziarelor sau depeșele agențiilor de presă. Europa, înțeleasă ca entitate geopolitică, nu în sensul exacerbării rolului și importanței sale în ansamblul vieții internaționale, ci în sensul sporirii conștiinței răspunderilor sale particulare față de soarta păcii și securității generale, față de folosirea posibilităților existente în vederea ameliorării contextului politic global.

Pacea și securitatea Europei se înscriu astăzi între marile teme ale vieții politice a continentului. Afirmarea ideii securității europene reprezintă o năzuință împărtășită de către fiecare dintre statele din această parte a lumii; tendințele realiste manifestate tot mai evident în acești ani în direcția promovării acestui țel sînt semnificative pentru creșterea responsabilității, resimțită în sferele cele mai largi ale vieții politice europene trece prin abordarea realistă, în vederea soluționării cu succes a acelor probleme care grevează în actualul moment ansamblul relațiilor intereuropene. Se înserează, între acestea, ca evidențe ale situației postbelice, recunoașterea inviolabilității granițelor europene și a existenței celor două state germane: Republica Democrată Germană — primul stat al muncitorilor și țăranilor de pe teritoriul Germaniei — și Republica Federală a Germaniei.

Profund dăunătoare se dovedește — în contextul politic european, ca de altfel oriunde pe glob — situația decurgînd din divizarea lumii în blocuri militare, continuarea cursei înarmărilor, existența unor baze militare pe teritorii străine. Înfăptuirea unui climat de pace și siguranță în Europa nu este însă posibilă în condițiile perpetuării împărțirii continentului în grupări militare opuse. Este rațiunea pentru care România, împreună cu alte state socialiste, se pronunță, așa cum s-a arătat în Declarația de la București din iulie 1966 și cum s-a reafirmat

Afirmarea idealurilor de pace și securitate în Europa

litice europene, față de posibilitățile deschise realizării consolidării unui climat de destindere, colaborare și securitate pe continent, față de înseși destinele Europei, în ultimă instanță. Recentul Apel al statelor participante la Tratatul de la Varșovia către toate statele europene, document de natură să stimuleze acele orientări pozitive care acționează în favoarea reducerii tensiunii și clădirii unui climat general pașnic și sigur, a întîlnit, în acest context, un teren rodnic, receptiv și a beneficiat de o largă audiență favorabilă.

Orientată ferm în activitatea sa internațională de principiile de politică externă ale partidului și statului nostru, emanație a aspirațiilor poporului român la o viață pașnică și constructivă, România socialistă înțelege să-și aducă întregul său aport la cauza promovării destinderii în relațiile intereuropene, consolidării păcii și înfăptuirii securității pe continent. În acest spirit, hotărîrea adoptată în luna aprilie de către Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri al țării noastre exprimă acordul organelor superioare ale României față de propunerea întrunirii unei conferințe europene și se adresează tuturor statelor continentului, tuturor factorilor interesați, chemarea de a conlucra în vederea depunerii unor eforturi conjugate, vizînd pregătirea și desfășurarea cu succes a reuniunii.

Reușita unei astfel de acțiuni, fără precedent ca amploare în istoria Europei, presupune ca o condiție sine qua non existența unei ambianțe politice europene sănătoase, pașnice, destinse și sigure, propice apropierii, înțelegerii și cooperării între toate statele continentului, dincolo de orice deosebiri existente în ceea ce privește alcătuirea lor statală — de ordin politic, social, filozofic sau religios. Cooperarea interstatală, conlucrarea multilaterală între națiuni se dovedește — așa cum practica o învederează în chipul cel mai evident — un factor de seamă al însănătoșirii și întăririi unei atmosfere favorabile păcii și securității continentului. Singurul fundament posibil pe care se pot înălța asemenea relații de colaborare îl reprezintă respectarea principiilor independenței și suveranității naționale a fiecărui popor, neamestecului în afacerile interne, egalității în drepturi, avantajului reciproc.

Drumul spre realizarea păcii și securității în Apelul de la Budapesta, pentru lichidarea N.A.T.O. și desființarea concomitentă a Tratatului de la Varșovia.

Așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la încheierea lucrărilor Conferinței Uniunii Asociațiilor Studențești din țara noastră „România consideră că înfăptuirea securității europene constituie una din sarcinile cele mai importante în momentul de față, fiind hotărîtă să acționeze cu toată forța pentru a se ajunge la realizarea unei consfătuiri a popoarelor europene, care să pună bazele securității și păcii pe continent".

Spiritul constructiv, de conlucrare intereuropeană, este incompatibil cu orice încercări de a resuscita practici caracteristice războiului rece. Dezideratele destinderii, securității și colaborării în Europa impun, dimpotrivă, respectarea riguroasă de către toate țările a principiilor relațiilor interstatale, unanim acceptate de comunitatea internațională, deoarece numai aceasta poate asigura înlăturarea neîncrederii, suspiciunii, nesiguranței și tensiunii în raporturile dintre state.

Ideea unei conferințe general-europene, consacrată dezbaterii problemelor securității continentului, împărtășită în sfere din cele mai cuprinzătoare și căreia nu i s-a împotrivit în mod fățiș nici unul din guvernele direct interesate — este adînc implantată în conștiința popoarelor europene. În îndeplinirea idealurilor de pace și securitate europeană — aspirație vitală a întregului continent — fiecare țară din Europa este datoare și în același timp capabilă să-și aducă propria sa contribuție prețioasă.

În acest context trebuie inserat și recentul memorandum al guvernului finlandez — document transmis la 8 mai și guvernului român — care salută ideea conferinței general-europene și propune Finlanda ca țară gazdă a acestei întîlniri; este o exemplificare concretă în plus a faptului că ideea intensificării acțiunilor menite să conducă la găsirea căilor pentru statornicirea unor raporturi normale de pace și conlucrare între țările continentului nostru cîștigă teren continuu.

Din realizarea unor pași reali în direcția atingerii acestor obiective, toate statele continentului și Europa în ansamblul ei nu pot avea decît de cîștigat. Iar întronarea unui sistem trainic de securitate pe continentul care a fost, în acest secol, de două ori leagănul nefast al unor conflagrații mondiale, acțiune care ar veni în întîmpinarea aspirațiilor firești ale popoarelor Europei de a trăi în pace, bună înțelegere și colaborare, este menită să servească deopotrivă, prin valoarea sa exemplară în viața politică internațională, și prin contribuția practică, directă, la cauza păcii și securității în lume.

Corneliu VLAD

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

de Radu BUDEANU

— Poftim 500 de cinematografe
— În sfîrșit, în sfîrșit sînt iubită!

Chiar cu gambe expozabile și umeri fin șlefuiți, chiar cu un surîs fructuos, dantură „smile" și privire uleios-languroasă, la 46 de ani, ca femeie, poți rezista la Hollywood sau dacă ești nemaipomenit de trăsnită sau un monstru de talent. Judy era cîte puțin din toate astea, se ținea adică bine, ceea ce nu însemna mare lucru în raport cu asaltul starurilor în fabricație excesivă, derutant rotofeie sau prelungi și acut osoase, toate rîvnind, cu sufletele percutate de patimă, să acopere măcar anatomic cîțiva metri pătrați de ecran.

La 46 de ani Judy Garland a avut ceea ce și în afara studiourilor se numește șansă. S-a măritat. E drept, a cincea oară, dar nu cu oricine. Cu Mickey Deans de 35 de ani, exuberant ca om de afaceri și frenetic ca soț. Prin diferență indiscretă, cu 15 ani mai necopt decît consoarta sa, Deans nu a făcut ravagii pe ecran, ci în cinematografe. Ca orice proprietar care se respectă, Mickey are darul previziunii, este practic și alege cu luciditate exersată momentul cînd să pună condiții capitale. Prima: Judy se va retrage de pe ecran, va învăța să stea acasă și să devină o bună gospodină. În schimb, într-un acces de generozitate nupțială, i-a oferit actriței, ca dar de nuntă, cu o delicatețe care să-i amintească de profesiunea încheiată, cîteva cinematografe, 500 (cinci sute).

Cu un elan nedisimulat, imediat după acceptarea „atenției", Judy Garland a declarat, cu un patos neînregistrat în nici unul din filmele ei: „În sfîrșit, în sfîrșit, sînt iubită cu adevărat!" ceea ce poate însemna că va deveni o soție bună și, dacă va fi necesar, mamă eminentă.

Observatorii avizați presupun că, măcar o perioadă, Judy nu va căuta un alt „rol", deși acesta, prin comparație retrospectivă, pare auster și egal cu el însuși.

Așadar, s-a terminat... pelerinajul Judyei Garland? Dacă nu fac cinematografele încasări? Totuși, atîtea iubiri au rezistat adversităților...

Prelungi vacanțe orientale

La Copenhaga, cine știe să caute găsește, în anumite locuri, artizanat oriental, de cea mai strictă autenticitate: capete de Budha, galbene, savant ornamentate, cu orbite molcome și priviri penetrante. Cu cît se uită Budha mai atent la client, cu atît acestuia îi vine, dacă este decimat nervos și „acceptabil" intoxicat, să-i caute un bulb sub ceafă, care, prin apăsare, deschide craniul profetului și lasă la vedere creierii, sub formă de pachete de hașiș.

Copenhaga este cea mai mare piață clandestină nordică, de desfacere a stupefiantelor. Despre tristul adevăr s-au reluat recent discuțiile, cu ocazia scandalului dezlănțuit de Freddy Vedlon Hansen, tînăr de 20 de ani, student politehnician ratat, care a fost prins cu 4,8 kg. de hașiș, în timp ce făcea o călătorie „de plăcere" prin Turcia. Vameșii s-au uitat lung la Freddy, acesta a clipit la rîndul său ușor, dar autoritățile imperturabile au început să-l palpeze delicat, i-au interceptat „suvenirurile", lăsîndu-l să-l pască cei 30 de ani de pușcărie, cît are dreptul pentru asemenea sensibilități.

Din anchetă în anchetă și din statistică în statistică, s-a constatat că între Istanbul și Nepal, beatnicii, studenții pletoși care circulă în cîrduri și razna, oferă procentul cel mai ridicat de „comisionari" între piața clandestină marocană, libaneză și turcă și țările nordice.

Rezultatul? O seamă de studenți calculează cosinusuri și sinusuri, prospectează misterele gramaticii etc., după specialități, în închisorile din Maroc și Afganistan. Părinții îi știu în vacanță. Și chiar sînt. Doar că ceva mai lungă...

TUNISIA

— bilanţ după primul an de învăţămînt perfecţionat

Anul universitar care se apropie acum de sfîrşit prezintă semnificaţii deosebite pentru studenţimea tunisiană. La capătul unei perioade de peste zece ani cînd, după cucerirea independenţei, s-a încercat aşezarea temeliilor unui învăţămînt modern, reforma preconizată la toate nivelele sistemului de învăţămînt a atins treapta universităţii. Pentru a realiza acest amplu proces, de la început statul a destinat educaţiei o treime din bugetul său, reuşind să înfăptuiască şcolarizarea unui sfert din numărul total al populaţiei, cu medii de creştere anuale de 8,1 la sută în învăţămîntul mediu şi de 9,3 la sută în cel superior. Extinderea şcolarizării trebuie în acelaşi timp privită ca o tendinţă democratică prin care s-a lovit în vechiul sistem de acces la educaţie în funcţie de avere şi poziţie socială, punctul forte al acestui nou drum constituindu-l introducerea în 1958 a învăţămîntului obligatoriu şi gratuit la nivelul şcolilor elementare.

În ceea ce priveşte învăţămîntul superior situaţia a fost la fel de dificilă. Înainte de cîştigarea independenţei naţionale, Tunisia nu dispunea de o universitate, singura instituţie academică de aici fiind un Institut de Studii Înalte, dependent de Universitatea din Paris şi avînd un total de 300 de studenţi. În 1960 ia fiinţă Universitatea din Tunis, dar lipsa de cadre specializate împiedică dezvoltarea sa autonomă. Începe lupta pentru reformă, în care, de la început, studenţii tunisieni s-au înscris ca o adevărată forţă constructivă. O organizaţie studenţească exista încă de la începutul anului 1953. Congresul constitutiv al UGET (Uniunea generală a studenţilor tunisieni) s-a ţinut la Paris în iulie 1953, el rămînînd în amintirea tinerilor sub sugestivul nume de „congresul speranţei" — speranţa de a vedea ţara independentă, speranţa de a avea o organizaţie naţională a tuturor studenţilor tunisieni. În anul următor congresul se ţine totuşi la Tunis, dar în condiţii de ilegalitate, recunoaşterea oficială a organizaţiei fiind obţinută abia după ce ţara a devenit independentă.

UGET a apărut de la început ca o asociaţie în acelaşi timp politică şi sindicală, avînd ca obiective atît lupta anticolonialistă cît şi obţinerea unei ameliorări a statutului studenţilor. Astăzi UGET grupează 90 la sută din numărul studenţilor şi eforturile sale pentru susţinerea unui plan de reformă universitară au dat rezultate vizibile. Reforma preconizată pentru anul universitar 1968-1969 pornea de la ideea conceperii universităţii *angajate*, din ce în ce mai mult integrată nevoilor sociale. Principiul planificării, precum şi principiul continuităţii (plasarea universităţii ca o verigă în lanţul ascendent al învăţămîntului) au ghidat propunerile făcute de UGET în cursul ultimelor trei congrese. S-au preconizat stagii de practică în întreprinderi, planuri de cercetare ştiinţifică, introducerea unor cursuri de educaţie civică şi istorie naţională, prin care învăţămîntul ar fi încontinuu raportat la nevoile economice şi spirituale ale societăţii tunisiene. În mod special, la ultimul congres al UGET s-a insistat asupra căutării unor metode eficace de a asigura o participare mai activă a studentului la procesul de învăţămînt, precum şi asupra înfiinţării unor forme de perfecţionare a cadrelor didactice, lucru deosebit de necesar în contextul dezvoltării acestei universităţi tinere.

Specific pentru modul de concepere al reformei universitare în Tunisia este locul acordat legăturilor între universitate şi centrele de dezvoltare (întreprinderi publice şi particulare, cooperative etc.). Din punct de vedere cantitativ, universitatea nu-şi poate acoperi nevoile de cadre, un mare număr de cadre superioare fiind în continuare pregătite în străinătate, ceea ce creează anumite inconveniente în adaptarea lor la nevoile contextului tunisian. O accelerare a formării cadrelor este abordată în propunerile de reformă din mai multe unghiuri. Mai întîi o accelerare este posibilă prin lărgirea spaţiului universitar. O altă cale ar fi însă perfecţionarea cadrelor prin contactul permanent cu centrele de dezvoltare. Atenţia acordată în Tunisia legăturii studiului cu procesul productiv nemijlocit se înscrie astfel în cadrul larg al preocupărilor de agest gen, practicate tot mai mult în lume. Pentru început în Tunisia s-a creat un Institut pentru productivitate, orientat direct spre analiza ştiinţifică a unor probleme concrete oferite de producţie. Pentru extinderea acestui proces s-a propus crearea unor Consilii Universitare, care vor grupa reprezentanţii Universităţii şi centrelor de dezvoltare şi care se vor ocupa de orientarea studiului în funcţie de necesităţile economice, decizînd asupra politicii de burse şi asupra metodelor de orientare a studenţilor.

1969 — acest an de cotitură pentru studenţimea tunisiană — s-a dovedit deci fructuos din dezbaterea amplă, serioasă, la care au fost supuse aspectele esenţiale, de conţinut, ale învăţămîntului. Eforturile depuse aici, ca şi în alte ţări în curs de dezvoltare, pentru construirea din temelii a unui sistem educaţional racordat la condiţiile particulare, specifice ale societăţii, la nevoile concrete ale economiei naţionale, se dovedesc justificate.

Remus CRISTIAN

MAPAMOND STUDENŢESC

„Într-un cuvînt"

(Puls studenţesc polonez)

— Studenţii secţiei de Construcţii a Facultăţii politehnice din Lodz au lucrat în cursul lunii aprilie, organizaţi în zece grupe, la construcţia noului pavilion destinat studiilor.

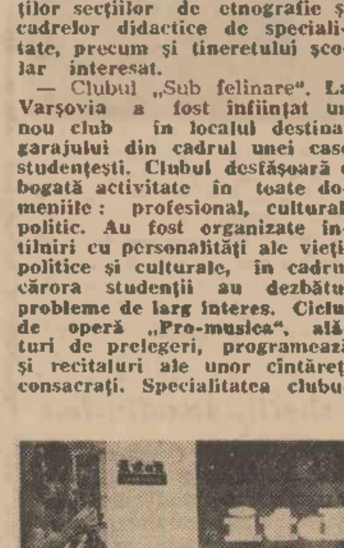
— Răspunzînd apelului lansat de studenţii din Poznan, locuitorii oraşului şi-au dat concursul la amenajarea unui punct de atracţie turistic. E vorba de „Coliba haiducilor" pentru care au fost achiziţionate obiecte vechi (cupe, portrete, cufere cu diverse incrustaţii).

— În pivniţele muzeului etnografic din Cracovia a fost deschis un club cuprinzînd o sală de lectură, o cafenea, o sală exotică în stil japonez ; clubul

este destinat îndeosebi studenţilor secţiilor de etnografie şi cadrelor didactice de specialitate, precum şi tineretului şcolar interesat.

— Clubul „Sub felinare". La Varşovia a fost înfiinţat un nou club în localul destinat garajului din cadrul unei case studenţeşti. Clubul desfăşoară o bogată activitate în toate domeniile : profesional, cultural, politic. Au fost organizate întîlniri cu personalităţi ale vieţii politice şi culturale, în cadrul cărora studenţii au dezbătut probleme de larg interes. Ciclul de operă „Pro-musica", alături de prelegeri, programează şi recitaluri ale unor cîntăreţi consacraţi. Specialitatea clubu-

lui o prezintă însă „Serile sub felinare", organizate în fiecare joi, unde se întîlnesc poezia, muzica şi dansul.

— La festivalul cîntecului studenţesc, organizat anul acesta de către clubul studenţilor în Medicină, s-a remarcat drept cel mai talentat interpret, studentul varşovian Waldemar Kocon, cu cîntecul „Hibrizii".

Cu ocazia festivalului, a fost oferit, unui alt cîntăreţ, tradiţionalul trofeu al revistei „ITD" — o farfurie cu motive naţionale.

— Studenţii din Lodz, care au colaborat cu constructorii celui mai mare transatlantic polonez, „Ştefan Bathory", au participat la festivitatea lansării la apă a vasului. După vizitarea interiorului transatlanticului, studenţii au oferit căpitanului drapelul şi emblema oraşului Lodz. În ziua de 8 mai, 200 de studenţi au salutat întoarcerea transatlanticului din prima cursă.

(după magazinul ilustrat al studenţilor polonezi „ITD").

De la Montreal la Osaka

În capitala Tanzaniei, Dar-es-Salaam, au sosit patru studenţi canadieni care întreprind o călătorie în jurul lumii sub deviza „Expo 1969 Montreal — Expo 1970 Osaka". Jean Ranger şi Marie Ferland, studenţi ai Universităţii din Montreal, au declarat ziariştilor că, în februarie, anul trecut, ei au hotărît să întreprindă o călătorie de la Montreal la Osaka, unde anul viitor se va desfăşura Expoziţia Mondială. Scopul acestei expediţii este de a aduce poporului japonez salutul şi urările de succes din partea reprezentanţilor oraşului care a găzduit fosta Expoziţie Mondială şi să predea autorităţilor din Osaka o „Carte de aur" cuprinzînd autografele şefilor de state din ţările pe care le-au străbătut studenţii canadieni.

În iulie, anul trecut, cei patru tineri au plecat cu un microbuz de la Montreal şi au străbătut cu el teritoriile S.U.A., Mexicului şi ale altor ţări latino-americane, ajungînd apoi pe continentul african. Ei au trecut deja prin 19 ţări ale Americii şi Africii, iar în „Cartea de aur" au obţinut autografele a 15 şefi de state. Preşedintele Tanzaniei, Julius Nyerere, a fost al 16-lea şef de stat care a semnat în această Carte.

Concursul revistei „Studentska Tribuna"

Sala Universiada din Sofia a găzduit, în primele zile ale lunii mai, a doua ediţie a tradiţionalului concurs de gimnastică artistică, dotat cu cupa oferită de revista studenţilor bulgari „Studentska Tribuna". Eleve şi studente din 8 ţări au participat la acest veritabil concurs al graţiei şi frumuseţii în care victoria a revenit anul acesta studentei din ţara gazdă, Rumiana Stefanova, laureată şi la întrecerile de gimnastică artistică organizate cu prilejul celui de al IX-lea Festival mondial al tineretului şi studenţilor.

Raportul comisiei Carnegie

Dileme ale învăţămîntului nord-american

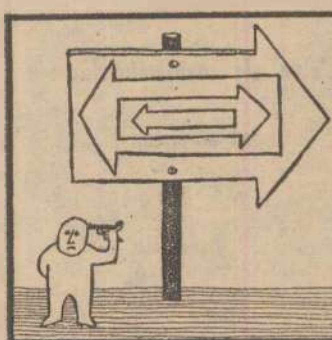
Recent a fost dat publicităţii în S.U.A. raportul comisiei instituite de fundaţia Carnegie în 1967 pentru a studia problemele finanţării studiilor în universităţile americane. Formată din profesori universitari, preşedinţi ai unor universităţi şi sociologi, comisia — prezidată de dr. Clark Kerr, fost preşedinte al Universităţii Columbia, a elaborat un raport intitulat „Egalitate şi calitate", în care constată marele număr de dificultăţi pe care le întîmpină tinerii proveniţi din familii cu venituri mici şi mijlocii în cursul perioadei de şcolarizare. Întreţinerea şi costul unui an de învăţămînt în şcolile publice este de 1500 dolari şi se apropie de 3500 dolari în şcolile particulare, arată raportul. Pe de altă parte, din lipsă de fonduri, unele şcoli şi colegii sînt obligate fie să ridice costul taxelor de învăţămînt, fie să limiteze înscrierile sau să amîne extinderea programelor noi, ceea ce implică, pe lîngă dificultăţi materiale, şi unele scăderi de calitate.

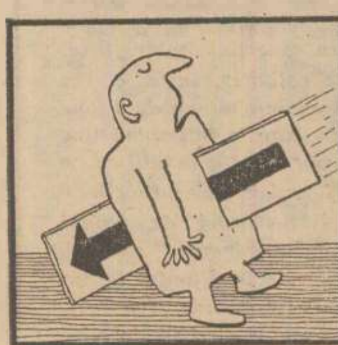
Comisia Carnegie socoteşte că singura cale pe care ar putea fi aduse îmbunătăţiri ar fi o intervenţie de stat, din partea guvernului federal, atît prin instituirea unui sistem de burse pentru studenţii din primul an, care să acopere între 20—35 la sută din costul unui an de studii, cît şi prin elaborarea unui plan de investiţii. Inegalităţile existente în învăţămîntul american, subliniază raportul, vor continua să se adîncească dacă guvernul nu va acorda şcolilor un ajutor care să acopere 10 la sută din cheltuielile de instrucţie. De asemenea, comisia a semnalat ca o tendinţă defavorabilă scăderea procentului de cadre medicale, propunînd extinderea reţelei de învăţămînt medical, pentru ca pînă în 1976 să se producă o creştere rapidă, cu 75 la sută, a numărului de doctori.

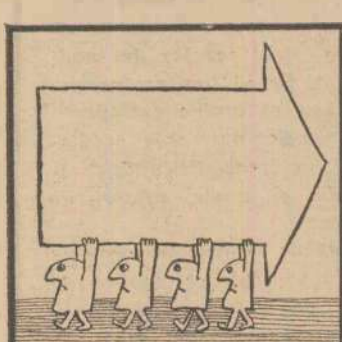
Într-o dezbatere organizată la televiziune, dr Clark Kerr a arătat că, dacă se va ţine seama de propunerile cuprinse în raportul comisiei, cifra de şcolarizare va putea creşte simţitor în următorii 7 ani.

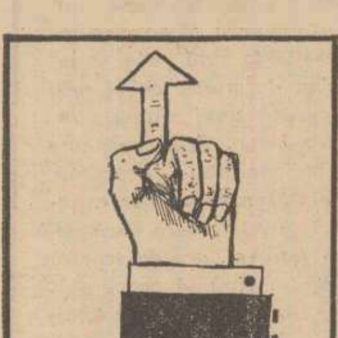
etc

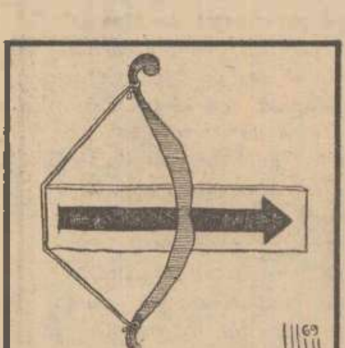
Cinci caricaturi de I. DOGAR-MARINESCU

Respirați ozon în orașele industriale

Visul tuturor este de a avea posibilitatea să respire în fiecare zi aerul proaspăt de la munte, chiar în orașul cu aer foarte viciat în care locuiește. Iată că specialiștii sovietici de la Alma Ata vor să transforme acest vis în realitate. Enorme conducte metalice vor pleca să caute aerul pur al muntelui pe piscurile înzăpezite ale muntelui Tian Șan. Acesta va fi condus înapoi în oraș, unde va fi eliberat sub presiune. Aerul viciat va fi înlocuit de cel curat și va fi aruncat în păturile mai înalte ale atmosferei. Acestui proiect i se opune un altul. Întrucît aerul viciat din fabrici și uzine urma să fie condus pînă la o anumită înălțime prin coșuri gigantice, susținătorii noului proiect sînt convinși că estetica orașului va avea de suferit. Astfel, ei susțin că defileul riului Djugar, ce trece pe acolo, să fie spart în dreptul orașului, pentru a permite maselor de aer proaspăt din acest defileu să intre în oraș. Ei au avut în vedere faptul că anumiți curenți atmosferici din defileu ating viteze de 30 km/h. Se pare că acest proiect este mai eficace și mai economicos. Care dintre cele două propuneri va învinge, rămîne de văzut.

Studenția în... mitologie

● Zeii au luat în patronajul lor facultățile : Nemesis — Dreptul ; Hermes — Comerțul; Heracle — I.E.F.S.-ul ; Afrodita — I.A.T.C.-ul ; Apollo — Conservatorul ; Hefaistos — Mecanica.

● Examen : dialog între Sfinx și Oedip. Dacă Oedip nu știe, Sfinxul nu-i la toate zilele, ci doar cele de vară, iar în cazul cel mai rău, un an !

● Un student de la Horticultură a căzut la Botanică cu subiectul : „Despre măr". Cauza ? Era mărul discordiei...

● Bursa : iată cornul abundenței !

● Celei mai frumoase studente de la Arte plastice i se potrivește numele de Arte-mis.

● Studentele de la Conservator sînt ca sirenele (nu ca frumusețe, ci ca... voce).

● Cu lira-i vrăjită Orfeu adormea orice viețuitoare. De atunci, se vorbește cică despre melomanii snobi.

● Studentul de la Finanțe ar fi desăvîrșit atunci cînd ar putea deconta leul... din Nemeea și lira... lui Orfeu !?

● Studentul leneș : Există două divinități pe care le respect : zeul somnului MORFEU și palida SELENE !

Umor cu lingurița

— Trebuie să fie îngrozitor pentru un cîntăreț de operă să-și dea seama că nu va mai putea cînta niciodată.

— Da, dar și mai îngrozitor este atunci cînd nu-și dă seama...

*

— Hei, chelner, se pare că acest pește nu este tot atît de proaspăt ca cel pe care mi l-ai servit săptămîna trecută.

— Pardon, domnule, este chiar din același pește.

*

Unul dintre musafiri se adresă vecinului său de masă, criticînd vocea femeii care cînta :

— Ce voce îngrozitoare ! Nu cumva știți cine e ?

— Ba da — fuse răspunsul — este chiar soția mea.

— Oh, vă rog să mă iertați. De fapt vocea nu este rea, dar cîntecul este oribil. Cine l-o fi compus ?

— Eu — fuse răspunsul.

— Ce vreme ! Plouă cu găleata. Și ceea ce mă îngrijorează este faptul că soția mea nu și-a luat umbrela.

— N-avea grijă, se va adăposti într-un magazin.

— Păi, da, asta mă și îngrijorează.

*

Un profesor distrat, întorcîndu-se acasă îi spuse soției sale :

— Ei, dragă, de data asta nu-mi vei mai putea reproșa că mi-am uitat din nou umbrela la cafenea, căci am adus-o.

— Vai dragă, dar azi ai plecat de acasă fără umbrelă !

*

— Maria mi-a spus că i-ai spus un secret pe care eu ți-am spus să nu i-l spui.

— Cum așa ? Totuși eu i-am spus să nu-ți spună că i l-am spus.

— Ei bine, iată ! Eu i-am spus că nu-ți voi spune. Să nu-i spui că ți l-am spus.

*

Chelnerul se apropie de un client și-l întreabă :

— Domnule, cum ați găsit biftecul nostru ?

— Căutîndu-l bine, l-am găsit sub un cartof.

Miss Honeywell — rivala omului invizibil

Deși seamănă destul de mult cu „omul invizibil" — celebrul personaj datorat lui H. G. Wells — miss Honeywell nu este lipsită de cochetărie : minijupă, cisme, ochelari de soare. Însă centura lată și decolteul geometric ascund miile de circuite pe care miss Ho-

neywell le are incorporate în „organismul" ei delicat, de robot. Fiindcă eleganta domnișoară, parcă gata pregătită pentru un modern bal mascat, s-a prezentat în fața publicului pentru prima oară la... Expoziția de instrumente electronice și automatizate de la Londra.

Berbecii... la adincime

Comandantul Cousteau, celebrul explorator al adîncurilor marine, și-a multiplicat experiențele de adaptare și rezistență la mari adîncimi, pentru a rezolva problemele fiziologice ale vieții în echipresiune. Pentru aceasta, el a fost însoțit în scufundări de capre și berbeci, ce se arată foarte curioși să descopere farmecul lumii tăcerii.

O privire electronică

Medicina nu mai putea face nimic pentru bătrîna englezoaică de 50 de ani oarbă din naștere. Tot ce era posibil a fost încercat fără nici un rezultat. Totuși, doi medici nu s-au dat bătuți și au făcut apel la electronică. Astfel, doctorul Giles Brindley și colegul său, W.S. Lewin, au plasat 80 de receptoare radio minuscule, învelite într-o foiță foarte fină de silion, sub pielea bătrînei oarbe. Apoi au legat aceste receptoare la 80 de electrozi de platină ce se găseau la nivelul lobului optic din creier. Cîteva zile mai tîrziu doctorul Giles de la un tablou de comandă a trimis cîteva semnale radio către pacientă. Aceasta le-a captat și lucrul cel mai extraordinar a fost că ea a început să vadă. Mai întîi simple puncte, apoi stele și, în sfîrșit, a început să distingă forme geometrice foarte simple. Se crede că pacienta va putea vedea în doi ani, cînd reeducarea va fi terminată. Optimismul este justificat de faptul că cei 18 cimpanzei pe care s-a făcut experiența acum patru ani, se pare că văd perfect în prezent.

Sticlă cu... aur

Astăzi aurul nu se mai folosește numai în finanțe, ci și-n aeronautică. Într-adevăr, firma Goodyear utilizează prețiosul metal pentru construcția parbrizelor avioanelor. De o sută de ori mai subțire decît o foiță obișnuită de seris, pelicula de aur este incorporată în geamul avionului, evitîndu-se astfel spargerea lui. Ar fi putut fi folosite alte metale mai puțin prețioase, însă a fost preferat aurul pentru conductibilitatea sa și mai ales pentru transparența sa. Astfel, avioanele B-747 și Lockheed F-3 c, sînt echipate cu amintitele geamuri „de aur".

Inegalități firești ?

Înălțimea oamenilor crește continuu, lucru care ne obligă să acordăm o oarecare atenție viitorilor giganți. Potrivit calculelor statistice, s-a constatat că înălțimea medie a bărbaților crește mai repede decît cea a femeilor. Astfel, în intervalul ultimei sute de ani, bărbații au crescut, în medie, cu 9 cm., pe cînd femeile doar cu 6,5 cm. Dacă se va continua în ritmul acesta, atunci în anul 3 000 femeile vor avea 2,38 m., iar bărbații le vor privi de la 5,77 m. înălțime.

Ingenios, dar... zadarnic

Porttigaretul fabricat în Elveția este destinat fumătorilor lipsiți de voință. Un mecanism special permite deschiderea cutiei doar o dată la 10 ore. După cum susține firma, în restul timpului porttigaretul poate fi deschis doar cu ajutorul dinamitei.

Oare și animalele știu să mintă ?

Se pare că da. Săptămînalul francez „Express", de exemplu, explică într-unul din articolele sale felul în care cocoșul își ademenește găinile, prefăcîndu-se că a găsit un grăunte.

Cercetătorii americani au făcut o encefalogramă unui animal, care, căzînd pradă unui cîine, s-a prefăcut mort. Graficul a arătat că victima era într-o stare de perfectă conștiență, neobservîndu-se nici o urmă de somnolență sau de șoc. În schimb, ce „artă actoricească" !

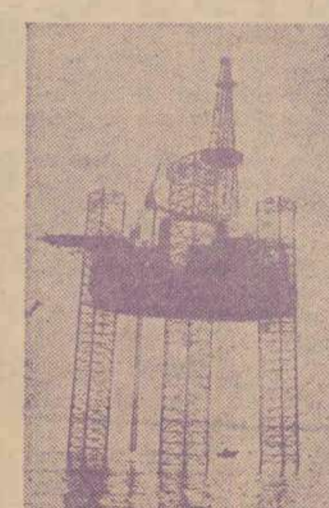
Iată, însă, și cel mai concludent exemplu. Este cazul unei tinere maimuțe de la o grădină zoologică, care a avut o idilă cu un maimuțoi. Fiind, însă, surprinsă de conducătorul cîrdului — cavalerul ei permanent — maimuța i se aruncă în brațe, strigînd atît de jalnic, ca și cum totul s-ar fi petrecut fără voia ei, ea fiind doar o biată victimă ; în același timp îi făcea semnificativ cu ochiul noii sale „simpatii".

Nu numai prin stomac

De obicei, se întîmplă așa : hrana pătrunde în stomac, este digerată, pe urmă cu ajutorul sîngelui substanțele hrănitoare sînt răspîndite în întreg corpul. Dar savantul american M. Karr a făcut o importantă corectare în cunoștințele noastre. El a dovedit că zahărul ajunge în creier la numai un minut după ce a fost luat în gură. Hotărît lucru, acest interval de timp este insuficient, dacă socotim valabilă, și în ceea ce privește zahărul, clasica schemă a digestiei. Rămîne să presupunem că unele substanțe ajung în creier fără să mai treacă prin stomac.

Insule migratoare

Această insulă concepută ca o platformă-trepied, botezată Neptun, după ce a prospectat coastele Gasconiei a fost re-

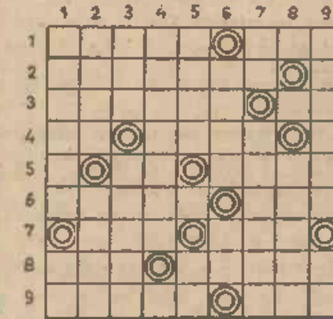
morcată pentru cercetări petroliere în Marea Nordului. Înclinarea picioarelor conferă insulei stabilitate împotriva hulei și vînturilor. Observatorii beneficiază pentru transport de un mic teren pentru decolarea și aterizarea elicopterelor.

— V —

ORIZONTAL : 1—3) Luna... A... V-A !; 3) V+V (metamorfozat); 4) Primul în grupa V (atenție rebusiști) — V...; 5) ...bis ! I+IV=V; 6) Par la VII (pl.) ! ! — III din V la joc (sing.); 7) Ape revărsate ! III din V... da fine !; 8) Opus — V—V... puțin schimbat ! ! (mai bine n-ar fi fost); 9) V... grade tărie — II din V !

VERTICAL : 1) De la IV la V — În vest ! ; 2) După V—VII—II=V (în sfîrșit) ; 3) Tun distrus ! — II la V ; 4) Insectă cu un fel de coarne în V; 5) Înainte de V (combinație rebusistă) ! — Semicerc !; 6) Din fire — III din V; 7) II... înainte de V ! — Bate vara dinspre S—V; 8) V dintre mai mulți de... V. (pl.); 9) Combinație din grupa V (alege-o pe prima) ! — V în sfîrșit !

Cornel M. DUMITRESCU

PREUNIVERSITARIA

CUM M-AM PREGĂTIT EU

Deschidem astăzi o nouă rubrică a „Preuniversitariei", în care vom face cunoscute metodele de pregătire folosite de studenții care au obținut cele mai bune medii la ultimele examene de admitere.

Pentru început, vom da cuvîntul lui LUCIAN MÎNDRILĂ, unul dintre cei mai buni studenți din anul I al Facultății de drept din București, care a confirmat, prin rezultatele obținute la examene și prin răspunsurile și discuțiile din seminarii, calitatea și temeinicia cunoștințelor sale, excelent apreciate de comisia de admitere.

Vă mărturisesc că mi-e destul de greu să expun niște principii, niște teorii asupra modului în care trebuie să înveți pentru a reuși cu brio la un examen de admitere. Drept să spun, atunci cînd am învățat nu m-am gîndit niciodată la o finalitate atît de apropiată a muncii mele, am învățat pentru mine, am învățat lecturînd, fără să am senzația că învăț, acumulînd, poate, fără să știu.

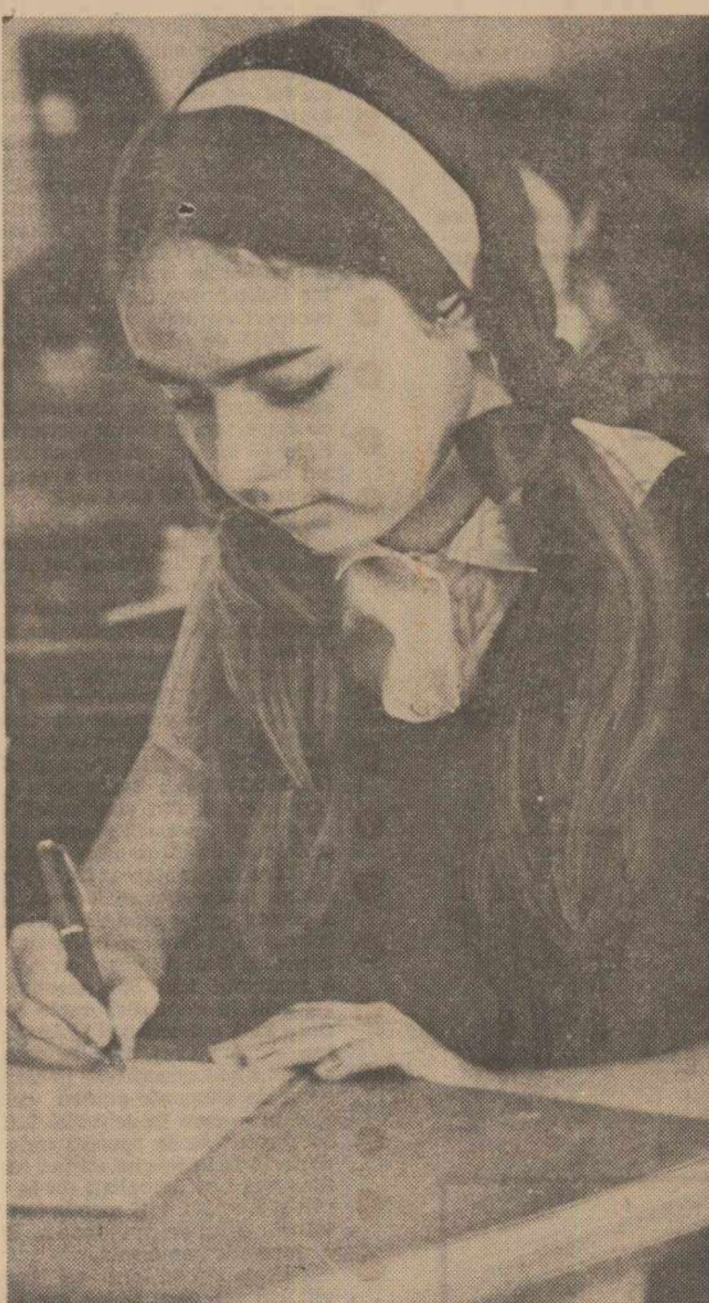
Totuși, în fața presiunilor morale pe care, s-o recunoaștem, le exercită un examen-concurs, cum e admiterea în facultate, în fața situației în care te pune un astfel de examen, de a răspunde, ca toți ceilalți, cu privire la același grup de subiecte, deci avînd la dispoziție același material cantitativ, am fost nevoit să mă gîndesc, în primul rînd, la modul în care eu trebuie să dovedesc examinatorilor că mi-am însușit această cantitate de materie.

Trebuia, așadar, să demonstrez că, deși posed aceeași cantitate de material cu ceilalți candidați, calitatea pregătirii mele o depășește pe a lor. Acest deziderat putea fi atins numai printr-o înțelegere mai aprofundată a materiei, printr-o raportare neîncetată a acesteia la celelalte domenii ale culturii.

De aceea, am început să pregătesc în primul rînd examenul scris la cele două materii, Elemente de filozofie și socialism și Istoria României — la care urma să susțin examenul. Am făcut o listă cu subiectele de sinteză posibile și am compus pentru fiecare din aceste subiecte cîte o lucrare scrisă în care am încercat să urmez un plan pe care eu l-am considerat cel mai bun, pentru a reda esența temelor propuse. După ce am realizat aceste lucrări, m-am consultat și cu alți colegi care se pregăteau la aceleași discipline, am dezbătut planul pe care fiecare dintre noi îl schițase pentru o temă sau alta și împreună am ales variantele optime. Așa se face că împreună ne-am prezentat la lucrările scrise avînd clare în minte ideile principale pe care trebuia să le abordez în expunerea fiecărei teme cu orientare generală, de sinteză.

Pentru eventualitatea că mi s-ar fi dat la examen o temă restrînsă, un subiect care să nu permită referiri la cunoștințele teoretice de mare generalitate, am studiat cu atenție fiecare subiect în parte căutînd să schițez, de asemenea, cîte un mic plan de expunere.

Aceeași metodă am utilizat-o și pentru pregătirea examenului oral la Elemente de filozofie și socialism științific. Spre exemplu, la temele legate de Istoria filozofiei am schițat planuri care cuprindeau în primul rînd, o raportare a subiectului restrîns la filozofia marxistă, apoi o încadrare a temei sau a filozofului respectiv într-unul sau altul din curentele filozofice și, în sfîrșit, tratarea amănunțită a subiectului. Modul în care s-a desfășurat examenul a dovedit că metoda noastră de pregătire a fost cea mai bună. La examenele scrise am primit subiecte de sinteză și ne-am putut apuca de lucru imediat, avînd gata pregătit planul lucrării. La examenul oral aveam, de asemenea, în minte schița tratării subiectului și-am putut expune într-o ordine logică, coherent, subiectele cuprinse în bilet. În plus, am constatat că examinatorii au apreciat în mod deosebit înțelegerea justă a fenomenelor istorice și filozofice și modul în care am știut să plasez aceste fenomene în contextul general al științei respective.

CUM POATE FI CONCEPUTĂ O LUCRARE SCRISĂ LA:
Anatomia și fiziologia omului

Desigur, obiectul articolului de față nu constituie o noutate pentru un candidat la examenul de admitere. În liceu, o dată cu acumularea de cunoștințe particulare s-au dezbătut și asemenea probleme ale modului de prezentare a unui răspuns, a unei teze. Dacă revenim asupra acestor aspecte este pentru că ele sînt deosebit de importante, condiționînd în mare măsură reușita la concurs. Nu este deajuns să știi foarte bine o seamă de lucruri, ci trebuie să ai și puterea sintetizării lor, capacitatea surprinderii esențialului, a unei expuneri corespunzătoare. O lucrare scrisă solicită prin excelență însușiri de felul celor prezentate mai sus.

Spuneam în articolul precedent că în urma alegerii subiectului trebuie alcătuit un plan foarte bine gîndit, bine echilibrat. Să ne imaginăm că subiectul ales este „Rolul integrativ al sistemului nervos".

Iată o schemă de plan — o propunere, desigur, întrucît pot exista și alte scheme în funcție de logica autorului, de personalitatea lui :

— Definiția integrării (adunarea părților într-un întreg).

— Exemple privind faptul că răspunsurile organismului la acțiunea diferiților stimuli sînt într-adevăr activități complexe cu caracter de integrare : un exemplu, ar fi răspunsul unui organism homeoterm, la acțiunea supraîncălzirii (evidențierea modificărilor fiziologice cardiovasculare, sudoripare, respiratorii, musculare etc. care tind la menținerea temperaturii corpului la nivelul normal, constant, precum și a faptului că aceste activități sînt precis coordonate, armonizate în cadrul răspunsului complex).

— Sublinierea faptului că răspunsurile integrate ale organismului înseamnă, totodată, integrarea organismului în mediul său de viață.

— Enunțarea faptului că sistemul nervos este principalul sistem integrativ datorită însușirilor sale speciale :

a. Excitabilitatea cea mai înaltă în întregul organism.
b. Posibilitatea culegerii de informații (impulsuri — mesaje nervoase).
c. Conducerea și prelucrarea informațiilor.
d. Trimiterea de mesaje-comenzi diferitelor organe efectoare, marea majoritate a acestora fiind controlate pe cale nervoasă.
e. E vorba în fond. deci, de emiterea unor comenzi adecvate în urma prelucrării informațiilor.

— Evidențierea unor mecanisme de integrare nervoasă :

a. Faptul că un neuron are o singură cale de „ieșire" (un singur axon), dar mai multe căi de „intrare" (cu el realizează sinapse mai mulți neuroni).

— La această parte explicația va fi însoțită de o schemă.

b. Aceasta face ca la nivelul unui neuron diferitele informații convergente să fie prelucrate în așa fel încît să se emită o singură comandă de răspuns.
c. Mecanismul unui act reflex simplu (spre exemplu, un reflex de flexiune) și aici expunerea va fi însoțită de o schemă.
d. Demonstrarea faptului că, în general, se desfășoară activități reflexe complexe, care implică armonizarea diferitelor reflexe elementare și că aceasta se datorește, în fond, interacțiunii dintre centrii nervoși (prin iradierea impulsurilor etc.) ; și aici e necesară o schemă ; apoi se vor da exemple :

— Mersul (coordonarea activității, a diferite grupuri musculare).
— Analiza mecanismelor nervoase ale răspunsului complex date în condițiile de supraîncălzire (prezentat la început).
— Fenomene de integrare superioară realizate prin mecanisme reflex condiționate (se recepționează informații mai bogate și se dau răspunsuri mai adaptative. mai eficiente, care anticipează, de pildă, acțiunea a diferiți factori din mediu). Expunerea va fi însoțită de schemă.

— Prezentarea (pe baza cunoștințelor de zoologie) a cîtorva date privind evoluția sistemului nervos și a capacităților sale integratoare (prin fenomenele de concentrare, centralizare, cefalizare).

— Prezentarea (în mare) a faptului că integrarea se realizează și pe cale umorală, procesele integrative generale cerînd împletirea activităților nervoase și endocrine.

— Concluzie cu privire la fenomenul integrării ca rezultat și factor în același timp al evoluției.

Desfășurarea ulterioară a lucrării, respectînd planul, exprimîndu-ne clar scriind citeț, ordonat, respectînd regulile de ortografie va duce cu siguranță la realizarea unei lucrări excelente.

Conf. dr.
Grigore STRUNGARU
Facultatea de biologie,
București

POȘTA ADMITERII

IOANA SELTAU — București. **Adresîndu-ne Ministerului Învățămîntului am aflat că încă nu s-a stabilit dacă în acest an se va face sau nu școlarizare la secțiile de Limbă italiană și Limbă spaniolă ale Facultății de limbi romanice și clasice. În ceea ce privește materiile solicitate la admitere, broșura „Admiterea în învățămîntul superior" prevede cît se poate de clar că puteți fi examinată la alegere din limba franceză sau din limba romanică respectivă.**

ȘTEFAN LUCIAN — București. **Institutul pedagogic nu are cursuri serale.**

STELIAN PÎRCĂLABU — București. **Dispozițiile legale privind învățămîntul superior nu permit urmarea concomitentă a cursurilor în două facultăți, nici chiar în eventualitatea că la una s-ar urma cursurile fără frecvență iar la cealaltă cursurile de zi.**

LAZĂR ALEXANDRU — Brăila. **Durata cursurilor la facultățile din cadrul Institutului de limbi străine este de 4—5 ani, în funcție de limba străină respectivă. Absolvenții acestor facultăți pot activa fie în învățămîntul mediu sau superior, fie ca translatori, ca traducători etc.**

ALINA POPESCU — Pitești. **Absolvind Facultatea de limbi germanice aveți deschisă și cariera de ziarist(ă).**

LAZĂR DUMITRIU — Roman. **Deosebirea dintre absolvenții unui institut pedagogic de 3 ani și absolvenții unei universități sau ai altui institut cu o durată a cursurilor de 4—5 ani este că cei dintîi nu pot activa decît în anumite ramuri ale învățămîntului de cultură generală și nu pot ocupa decît posturi în anumite sectoare de cultură.**

MARIA NEDELCU — Brăila. **Pentru a rezolva cererea dv. cel mai competent este Consiliul Asociației studențești din Facultatea de arhitectură. Comunicați-i această rugăminte pe adresa : București, str. Biserica Enei 3, sectorul 1.**

CRONICA MICROBISTULUI

Punctul victoriei

Nu, din păcate n-am curajul și imprudența de a referi titlul cronicii de azi la marea confruntare fotbalistică pe care o găzduiește astă seară stadionul olimpic din Lausanne. Cu toate că doresc o victorie românească așa cum nu de multe ori mi-am dorit ceva, teamul helvet mă înfricoșează pentru că e tînăr și îndîrjit, te aleargă pînă te amețește, are o valoare tehnică deosebită și — ceea ce e cel mai important — joacă acasă, iar noi am mai avut prilejul să ne dăm seama cum știe să folosească acest avantaj. Aș fi avut, evident, destule de spus, dar e miercuri și, cu „ajutorul" pe care ni-l dă în fiecare săptămînă Difuzarea presei, revista noastră ajunge în centrele universitare joi, vineri, sau chiar mai tîrziu. După ce vom vedea în direct, pe micul ecran, desfășurarea acestei partide de răscruce a soccerului nostru, după ce vom ști cu toții rezultatul, se înțelege că puțin ar mai interesa considerațiile mele despre riscul de a arunca într-o luptă pe viață și pe moarte un Nunweiller încă nerefăcut fizicește, sau despre neșansa lui Năsturescu, omul care s-a născut cu ghinionul de a nu juca în națională cu toate că merită și știe să-și dea sufletul pentru echipă. Prin titlul de azi nu fac, așadar, aluzie la Lausanne — deși în intimitatea noastră, **fiecare nutrim un grăunte de speranță că ziua de azi va fi, pînă la urmă, MIERCUREA DE AUR** a fotbalului nostru ce-și caută performanțele la care are dreptul.

Punctul victoriei la care mă refer este punctul al 15-lea dintr-un set de volei. Udișteanu și Ozum știu foarte bine ce înseamnă punctul al 15-lea ! Săptămîna trecută i-am văzut pe ei și pe mai tinerii lor coechipieri cum erau gata să-și dea ani din viață numai pentru a realiza acest ultim punct. Vineri seara, în fața dinamoviștilor, au trăit de-a dreptul o tragedie : după ce au cîștigat două seturi consecutive, l-au pierdut pe-al treilea (deși conduseseră cu 8—3), iar în al patrulea au ajuns pînă la 14—10. Al 15-lea punct, fatidicul, punctul victoriei n-a venit însă și... studenții gălățeni au pierdut pînă la urmă o întîlnire în care au fost mai buni dar n-au putut depăși momentul psihologic. În seara următoare, sîmbătă, a urmat partida cu Rapid, pentru locul III în campionat. 1—0 pentru Rapid, 1—1 și apoi 2—1 pentru Politehnica — iată cum au fost adjudecate seturile. S-a ajuns din nou în setul al patrulea, din nou gălățenilor le-a rămas de realizat doar ultimul punct, al 15-lea. Era 14—7 pentru ei, dar nu puteau zvîcni în cîștigători. Și... 14—8, 14—9, 14—10, lumea amuțise, gălățenii de pe bancă îngălbeniseră, cei din teren amorțiseră, 14—11, 14—12, 14—13 (!!). Avea să se repete tragedia ? Nu, pentru că, în sfîrșit, băieții de la Dunăre punctează. Galațiul n-are echipă de fotbal în „A", Galațiul a pierdut duminică — la Electronica Obor — o șansă mare de a promova în „A", dar Galațiul are astăzi a treia formație de volei a țării. Și mai are, în Udișteanu, pe cel mai valoros voleibalist român la ora actuală. Băiatul e în ultimul an și atîtea echipe îi fac curte încît pe malul Dunării circulă — bineînțeles, în glumă — zvonul că profesorii îl vor lăsa repetent numai pentru a-l mai ține încă un an la Galați.

Încheindu-se, prima parte a turneului final de volei a stabilit doar ordinea locurilor III și IV (Politehnica Galați, Rapid), campioana urmînd să fie decisă în returul ce se va disputa zilele viitoare la Cluj. Și a mai demonstrat ceva festivalul voleibalistic desfășurat la Floreasca săptămîna trecută : că potențialul românesc în acest sport e din ce în ce mai slab. Vremurile cînd eram campioni europeni, cînd eram vicecampioni mondiali și cîștigam medalii olimpice au rămas uitate. O, tempora !

G. MITROI

START ÎN FINALELE UNIVERSITARE

Toți studenții pe stadion!

Începînd de vineri pînă duminică peste 500 de studenți sportivi din întreaga țară vor participa la faza finală a campionatelor universitare la atletism, gimnastică, gimnastică artistică și judo. Competițiile se vor desfășura concomitent pe Stadionul Tineretului (atletism), în sala Floreasca (gimnastică și gimnastică artistică) și pe terenul de la Științe juridice (judo). Deschiderea festivă va avea loc vineri 16 mai, la ora 16, pe Stadionul Tineretului.

În programul acestor manifestări sînt cuprinse, alături de competițiile propriu-zise, și diferite demonstrații de gimnastică acrobatică, judo, precum și un meci de fotbal între Politehnica Iași și Politehnica București.

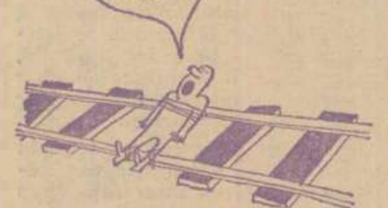
Ținînd seama că aceste finale reunesc pe cei mai valoroși sportivi-studenți din centrele universitare — sportivi care au trebuit să treacă, alături de întrecerile directe, și peste baremurile stabilite de Ministerul Învățămîntului — este de așteptat ca performanțele lor să onoreze mai mult decît altădată sportul nostru universitar.

Transmitem din partea comisiei de organizare a campionatelor către toți studenții din București chemarea de a participa în număr cît mai mare — ca spectatori — la aceste întreceri : TOȚI STUDENȚII PE STADION !

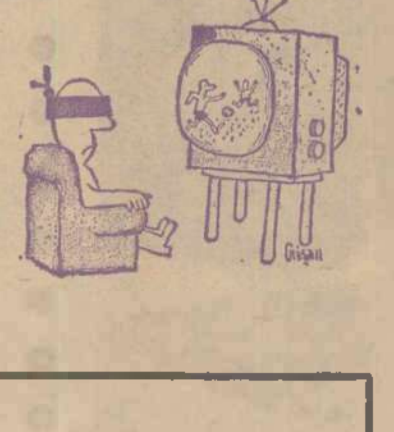

— *De ce faultezi, măi frate ?*

BASCHETUL STUDENȚESC A FĂCUT DOI PAȘI ÎNAPOI (I)

Nu mai puțin de șapte echipe masculine studențești au participat în ediția 1968/69 la campionatul național categoria A. Dar numărul mare de participante nu a reprezentat nici un fel de pericol pentru tricourile de campioni, **ci doar o luptă acerbă pentru evitarea retrogradării a unor formații studențești ca I.E.F.S., Politehnica Brașov și Politehnica Iași.** O singură echipă studențească, respectiv Politehnica București, s-a calificat în turneul final al competiției și a reușit — pentru a doua oară consecutiv — să ocupe un loc pe podiumul medaliatelor (III). Reprezentantele a cinci cluburi studențești („U" Cluj, Politehnica Galați, „U" Timișoara, I.E.F.S. și Politehnica Brașov) s-au situat în ordine pe locurile V—IX, iar Politehnica Iași a părăsit prima divizie a țării, după o comportare sub orice critică.

Față de ediția trecută a campionatului, ierarhia echipelor studențești înregistrează un pas înapoi în evoluția acestor formații. Absolut toți reprezentanții sportului baschetbalistic studențesc au avut comportări inegale pe parcursul celor 22 de etape : or, obținînd victorii izolate — e drept, de mare prestigiu — în fața celor două formații militare (I.E.F.S. a realizat singura înfrîngere a campioanei, Dinamo ; Politehnica București și „U' Cluj au dispus de Steaua) or, capotînd inexplicabil în fața unor echipe modeste.

Poate clasarea a 9 baschetbaliști de la echipele studențești în primii 15 din clasamentul coșgeterilor ar semnifica o afirmare puternică a unor talente, dar realitatea este cu totul alta : prin lipsa unor „cinci-uri" omogene ies în evidență vîrfurile sportive, echipele **jucînd astfel mai mult pe mîna lor de aur** care, în numeroase partide, contribuie decisiv la obținerea victoriilor, mai ales pe teren propriu. Iată pe cei 9 : 1. Viciu („U" Timișoara) 463 p. ; 3. Chivulescu (Polit. Galați) 423 p. ; 4. Moraru (Polit. Galați) 415 p. ; 5. Demian („U" Cluj) 414 p ; 7. Rühring („U" Cluj) 398 p. ; 11 Bîrsan (Polit. Brașov) 337 p. ; 12. Popa (Polit. Buc.) 323 p. ; 13. Irimia (I.E.F.S.) 315 p. ; 14. Ionescu („U" Timișoara) 312 p. Dintre cei 9 sportivi, 5 sînt absolvenți, iar doi își încheie studiile universitare în această sesiune (Chivulescu și Irimia), ambii fiind solicitați de cluburile militare.

Trebuie remarcat că, în general, pe parcursul campionatului au fost evidente încercările lăudabile ale unor echipe de a presta un joc modern, în viteză, cu apărări agresive și combinate : Politehnica București (antrenor Vasile Popescu), Politehnica Galați (antrenor P. Vasiliu) și numai în ultima parte a returului I.E.F.S. (antrenor M. Nedef). Evoluții curajoase au avut în deplasări unele formații ca „U" Timișoara (mult timp fără antrenor) și Politehnica Brașov, precum și — în retur — „U" Cluj. Dar ce folos ? Echipele studențești rămîn numai niște cenușărese pentru baschetul românesc, izvor nesecat de elemente pentru cele două fruntașe — Dinamo și Steaua — care își schimbă înfățișarea după natura achizițiilor „obținute" de la sportul universitar. Steaua a reușit un tur de forță la începutul ediției recent încheiate, acela de a transfera trei baschetbaliști de la echipe studențești (Jecheli, Tarău și Czmor), toți membri ai lotului republican !! A pierdut totuși, titlul de campioană... din cauză că n-a reușit să devină o formație omogenă.

Peste cîteva luni va începe campionatul următor. Dar viitorul nu pare deloc roz pentru teamurile noastre masculine. Ce va face Politehnica București dacă o vor părăsi cei care își termină studiile (Săuca, Haneș, Purcăreanu sau absolventul de anul trecut, Niculescu) ? Exact cînd formația antrenată de experimentatul profesor Vasile Popescu devenise mai matură și își realizase o concepție unitară... rămîne fără jucători de valoare. Aceeași situație, poate nu atît de gravă, se prezintă și în rîndurile jucătorilor de la I.E.F.S. Oare nu este mai logic să se închege o singură echipă valoroasă care să încerce detronarea „zeilor" baschetului românesc, decît să rămînă două formații, modeste, candidate la ultimele locuri ?

În încheiere, o solicitare către Federația română de baschet. Cînd o divizie națională se susține jumătate pe echipe studențești, nu este oare normal și în interesul sportului pe care-l dirijează să țină seamă și de interesele vitale ale studenților baschetbaliști (perioade de examene, vacanțe școlare, luni de practică etc.) și să alcătuiască programul competițiilor de așa natură încît să nu stînjenească activitățile în învățămînt ale acestora ? Sperăm și sîntem convinși că situația petrecută cu ocazia începerii returului campionatului nu se va mai repeta !

Atît despre campionatul masculin. În numărul viitor, ne vom referi la echipele feminine.

Valentin ALBULESCU

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466